

**BURDUR İLİ ÇELTİKÇİ İLÇESİ
HALK KÜLTÜRÜNDE MÜZİK UNSURLARI**

Veli YÖNTEM

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Yrd. Doç. Servet YAŞAR

Ağustos, 2016

Afyonkarahisar

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MÜZİK ANASANAT DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BURDUR İLİ ÇELTİKÇİ İLÇESİ
HALK KÜLTÜRÜNDE MÜZİK UNSURLARI

Hazırlayan
Veli YÖNTEM

Danışman
Yrd. Doç. Servet YAŞAR

AFYONKARAHİSAR 2016

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Burdur İli Çeltikçi İlçesi Halk Kültüründe Müzik Unsurları” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

26/08/2016

Veli YÖNTEM

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Servet YAŞAR

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN

: Yrd. Doç. Dr. İlhan ERSOY

İmza

Müzik Anasanat Dalı Tezli Yüksek Lisans öğrencisi Veli YÖNTEM'in "**Burdur İli Çeltikçi İlçesi Halk Kültüründe Müzik Unsurları**" başlıklı tezi, 26.08.2016 günü saat 15:00'da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet YARAMIŞ
Sosyal Bilimler Enstitü Müdürü

ÖZET

BURDUR İLİ - ÇELTİKÇİ İLÇESİ HALK KÜLTÜRÜNDE MÜZİK UNSURLARI

Veli YÖNTEM

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜZİK ANASANAT DALI

Ağustos 2016

Danışman: Yrd. Doç. Servet YAŞAR

Bu tez çalışması, Burdur ili Çeltikçi ilçesinde yapılan başlıca müzik uygulamalarını ve bu kültüre ait yerel kavramları ve olguları içermektedir. İlçe merkezinde belirlenen sözel ezgilerin zenginliği ve çeşitliliği, önceki yıllarda da bu alanla ilgili herhangi bir çalışmanın yapılmamış olması bu yönde bir araştırmanın yapılmasına ortam hazırlamıştır. Yörede tespit edilen müzik unsurları *derleme yöntem ve tekniklerine* uygun olarak belirlenmiştir. Araştırma kapsamında Çeltikçi ilçesi halk kültürü hakkında öncelikle mevcut yazılı kaynaklar tespit edilmiştir. Daha sonra alanda yapılan görsel-işitsel materyaller toplanarak sözel ezgilerin edebi ve müzikal açıdan değerlendirilmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Tez planı kapsamında yöre kültürü ve tarihçesi hakkında da elde edilen veriler değerlendirilmiştir. Bu kapsamda alanda gerçekleştirilen çalışmalar sonucunda elde edilen halk müziği örnekleri notalı ve yazılı metinler halinde belgelendirilmiştir. Ayrıca bu örnekler istatistiksel olarak da değerlendirilmiş, yapılan grafik ve tablolarla genel tespitlere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Burdur, Çeltikçi, Halk Kültürü, Türk Halk Müziği.

ABSTRACT

MUSICAL ELEMENTS OF FOLK CULTURE IN ÇELTIKCI DISTRICT, BURDUR

Veli YÖNTEM

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES,
DEPARTMENT OF MUSIC**

August 2016

Advisor: Assist. Prof. Servet YAŞAR

The thesis study includes major music practices, local concepts and facts of the culture in Çeltikçi District, Burdur. Richness and variety of verbal melodies, which are defined in the center of the district besides the lack of studies on the field, paved the way for the study. Musical elements, which are found in the district, are defined according to *compilation methods and techniques*. Firstly, existing written records on folk culture of Çeltikçi District were defined as part of the study. Afterwards, information on literal and musical assessment of verbal melodies are also included in the study by compiling visual-audial materials that are practiced in the field. Data on folk culture and history are also studied in the thesis study. Folk music samples, which are held as a result of studies on the field, were documented in musical notes and written documents. The samples were also statistically evaluated and general determinations were included with graphics and tables.

Key Words: Burdur, Çeltikçi, Folk Culture, Turkish Folk Music.

ÖNSÖZ

Bu yüksek lisans tez çalışmasında, araştırmanın başlangıcından itibaren danışmanlığımı yapan hocam Yrd. Doç. Servet YAŞAR'a, tez jürisi hocalarım Doç. Dr. Uğur TÜRKMEN'e ve Yrd. Doç. Dr. İlhan ERSOY'a, kaynak kişilerle görüşmem esnasında rehberliğimi yapan ve çalışmalarım sırasında bilgisine başvurduğum Zeynep YÖNTEM'e, kaynak kişilerden Mahmut ÖZCAN, Ayşe BİLEN, Bahri TOSUN, Kadir ATALAY, Mürüvet EVSEN, Asiye ERSOY, Mümine CAN, Ümmü BAL, Sadık YENGİL ve Yıldız YÖNTEM'e, müzikal açıdan tür ve biçim konusunda yardımcı olan Öğr. Grv. Cenk ÇÖL'e, fikirlerinden ve kütüphanesinden yararlandığım Haydar AKDEMİR'e, araştırma sırasında evlerinde misafir eden Çeltikçi ilçesi halkına ve son olarak da maddi ve manevi desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme sonsuz teşekkür ederim.

Veli YÖNTEM

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	ii
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	v
ÖNSÖZ.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ.....	x
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi
NOTALAR LİSTESİ	xii
GRAFİKLER LİSTESİ	xiii
KISALTMALAR DİZİNİ	xiv
GİRİŞ	1
1. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	4
2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ.....	4
3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI	4
4. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ	5
2. VERİLERİN TOPLANMASI.....	7
3. VERİLERİN İŞLENMESİ.....	9

İKİNCİ BÖLÜM

BURDUR İLİ ÇELTİKÇİ İLÇESİNİN SOSYO-KÜLTÜREL YAPISI

1. BURDUR İLİNİN TARİHÇESİ	10
2. ÇELTİKÇİ İLÇESİNİN TARİHÇESİ	16
2.1. İDARİ YAPI.....	17
2.2. COĞRAFİ YAPI	18
2.3. SOSYAL DURUMU	19
2.4. NÜFUS VE DAĞILIMI	19
2.5. İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ	21

2.6. EĞİTİM DURUMU	21
2.7. EKONOMİK DURUMU	22
2.8. GEÇİŞ DÖNEMLERİ (DOĞUM-EVLENME-ÖLÜM).....	23
2.8.1. Doğum Evresi	24
2.8.2. Düğün Evresi	25
2.8.3. Ölüm Evresi	27
2.9. İNANÇ PRATİKLERİ (BATIL, BOŞ İNANÇLAR)	28
3. ÇELTİKÇİ İLÇESİNDE SÖZLÜ GELENEK ÜRÜNLERİ	29
3.1. MASALLAR	30
3.2. HALK HİKÂYELERİ.....	30
3.3. HALK ŞİİRİ ÖRNEKLERİ	31
3.4. ATASÖZLERİ, DEYİMLER.....	33
3.5. BİLMECELER, TEKERLEMELER.....	35

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇELTİKÇİ İLÇESİ HALK KÜLTÜRÜNDE MÜZİK UNSURLARI

1. CUMHURİYET DÖNEMİNDE BURDUR VE YÖRESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK DERLEME ÇALIŞMALARI.....	37
2. GÜNÜMÜZDE YAYINLANMIŞ OLAN BURDUR VE YÖRESİNE AİT HALK EZGİLERİ	39
2.1. TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI'NDA YER ALAN EZGİLER	39
2.2. DİĞER NOTALI YAYINLARDA YER ALAN EZGİLER	39
3. ÇELTİKÇİ'DE DERLENEN MÜZİK KAVRAMLARI	39
3.1. GOCA BOĞAZ	39
3.2. ÇEVİRME	40
3.3. TÜNGÜME YA DA HOPLAMA (HAYMANALI)	40
3.4. NENNEN.....	40
4. YÖREDE TESPİT EDİLEN ANONİM HALK MÜZİĞİ ÜRÜNLERİ	40
4.1. TÜRKÜLER.....	40
4.1.1. Ninniler	42
4.1.2. Askerlik Türküleri	46
4.1.3. İş Türküleri	54

4.1.4. Kına Türküleri.....	57
4.1.5. Düğün Türküleri	60
4.1.6. Anlatı Türküleri	68
4.1.7. Ağıtlar.....	71
4.1.8. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Form Tablosu.....	87
4.1.9. Türkülerin Sözel Açıdan Biçim Değerlendirilmesi	94
4.1.10. Ağıtların Biçim Yönünden İncelenmesi	99
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	101
KAYNAKÇA	104
EKLER.....	107
EK 1. TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI'NDA YER ALAN BURDUR HALK EZGİLERİNİN LİSTESİ	107
EK 2. DİĞER NOTALI YAYINLARDA YER ALAN BURDUR HALK EZGİLERİNİN LİSTESİ	117
EK 3. GÖRÜŞME YAPILAN KAYNAK KİŞİLERİN LİSTESİ.....	117
EK 4. ÇELTİKÇİ'DE KULLANILAN ÇALGILAR	124

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Değerlendirilmesi	87
Tablo 2. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Oranlarının Değerlendirilmesi.....	87
Tablo 3. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından Değerlendirilmesi	89
Tablo 4. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi	89
Tablo 5. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından Değerlendirilmesi	91
Tablo 6. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi	91
Tablo 7. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Değerleri	92
Tablo 8. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Oranlarının Yüzdelik Değerleri	93
Tablo 9. Türkülerin Biçim Yönünden Değerlendirilmesi	94
Tablo 10. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Hece Ölçülerinin Dağılım Yüzdesi.....	95
Tablo 11. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Birimlerinin Dağılım Yüzdesi.	96
Tablo 12. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Şeklinin Dağılımı	97
Tablo 13. Yörede Tespit Edilen Türkü Çeşitlerinin Dağılımı	98
Tablo 14. Yörede Tespit Edilen Ağıtların Mısra Sayısı ve Ölçüsü	99
Tablo 15. Yörede Tespit Edilen Ağıtların Hece Ölçülerinin Dağılımı	99

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 1926-1927 TC Devlet Sahnesinde Burdur İsminin Menşei.....	13
Şekil 2. Burdur İlinden Bir Görünüm	14
Şekil 3. Burdur İl Haritası.....	15
Şekil 4. Çeltikçiden görünüm	16
Şekil 5. Çeltikçi Konak Mahallesinden Görünüm	17
Şekil 6. Çeltikçi Cami Mahallesinden Görünüm	18
Şekil 7. Çeltikçi Tarım Arazisinden Bir Görünüm	23

NOTALAR LİSTESİ

Nota 1. Binmiş Atın İyisine	44
Nota 2. Tandır Gelin	47
Nota 3. Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla	52
Nota 4. Halı Dokurum Halı	55
Nota 5. Altın Tas İçinde.....	58
Nota 6. Burdur'dan Çıktım Yayan	61
Nota 7. İki Gemi Yan Yana	63
Nota 8. Isparta Dağında Ceylanlar Gezer	65
Nota 9. Goca Boğaz.....	67
Nota 10. Gıldır Gızı	69
Nota 11. Evlerinin Anası Girmemiş mi Ellерinin Gınası.....	74
Nota 12. Goca Dağ Başında Bir Guru Pınar.....	77
Nota 13. Annem Annem Yok	79

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Mesleklere Göre Nüfus Dağılımı	20
Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Nüfus Dağılımı	20
Grafik 3. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi	88
Grafik 4. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi	90
Grafik 5. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi	92
Grafik 6. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Oranlarının Yüzdelik Değerleri.....	93
Grafik 7. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Hece Ölçülerinin Dağılım Yüzdesi	95
Grafik 8. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Birimlerinin Dağılım Yüzdesi ..	96
Grafik 9. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Şeklinin Dağılımı.....	97
Grafik 10. Yörede Tespit Edilen Türkü Çeşitlerinin Dağılımı	98
Grafik 11. Yörede Tespit Edilen Ağıtların Hece Ölçülerinin Dağılımı	100

KISALTMALAR DİZİNİ

Akt. : Aktaran

Bkz. : Bakınız

B.t. : Bilinmeyen tarih

E : Erkek

K : Kadın

MEGEP : Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi

s. : Sayfa

TDK : Türk Dil Kurumu

THM : Türk Halk Müziği

TRT : Türkiye Radyo Televizyon Kurumu

Yy : Yüzyıl

GİRİŞ

Kültür, bir toplumun sahip olduğu ve nesilden nesile aktarılabilen değerler bütünüdür. Bir ulusun içinde bulunduğu toplumun duygu ve düşüncelerini ifade etme biçimleri olarak gelenek, görenek, örf ve âdetleri, sosyal yapıları, kanunları, törenleri, vb. bütün değerler, kültür kavramını oluşturan unsurlardır.

Kültüre ilişkin bugüne kadar birçok tanımlama yapılmıştır. Bu değerlendirmelerden birinde “insanın, insanla ve insanın tabiatla olan mücadelesinde ortaya çıkan durumlar ve ihtiyaçlar karşısında insanın meydana getirdiği tarihi, hareketli, değişken, sosyal ihtiyaçları karşılayıcı ve doyum sağlayıcı, millî hususiyetleri olan her şeydir” (Ekici, 2013: 9) şeklinde ifadeye yer verilmiştir. Diğer bir tanımda ise Turan, kültür için “Bir toplumda geçerli olan ve gelenek halinde devam eden her türlü dil, duygu, düşünce, inanç, sanat ve yaşayış öğelerinin tümüdür” (1994: 13) şeklinde bir değerlendirme yapmıştır. Bu tanımlamalardan hareketle kültür, insanın ihtiyaçları doğrultusunda oluşan ve toplum içinde de ortak değerler haline gelerek sosyal yapıyı oluşturan, sonraki nesillere gelenek-görenek halinde aktarılan pratikler olarak değerlendirilebilir. Başka bir ifadeyle kültür:

Belli bir kökten gelmiş bir toplumun “ana mayası” anlamındadır. Bir toplumun ana mayasını yani kültürünü, o toplumun dil, yazı, tarih, din, töre, gelenek, görenek, edebiyat ve sanat birliğinin toplamı belirlemektedir. Bir toplumun benliğini oluşturan bu ortak değerler, o toplumun diğer toplumların kimliklerinden nasıl ve nerede ayrıldığını belgelemekte olup, bir toplumun üyesi olan her kişinin yapısında ve benliğinde, o toplumun mayasında bir parça da olsa bulunmaktadır (MEGEP, 2006: 11).

Konu olarak çok zengin ve geniş bir alanı kapsayan kültürün en önemli sanat kollarından birisi de müziktir. Özkan müziğin, insan hayatında önemli bir unsur olduğunu vurgulayarak, insan toplulukları üzerinde etkisine ilişkin şu ifadelere yer vermektedir:

Mûsikî, en ilkel toplumlarda bile, konuşmadan önce insan hayatına girmiş bir unsurdur. Biliyoruz ki, en ilkel topluluklar gündelik işlerini, daha konuşmayı öğrenmeden önce ritim ile sonraları, oldukça basit bile olsa ritme eşlik eden bir takım seslerle, yani musiki ile yürümüşlerdir. Çeşitli tabiat olaylarından korkup, bunlardan korunma ihtiyacı duyan insanoğlu; ritim, müzik ve raksı (dans)’la gerçek mahiyetini bilmediği bu büyük güce tapınarak, bu olaylardan kurtulmak istemiştir. Bu üç temel unsur, başlangıcından itibaren bütün insan toplulukları üzerinde etkili olmuş ve âdetâ bütün toplumlar, aşılması gereken bu aşamadan geçmişlerdir. Bunlar, sanat ve kültürün ilk tohumlarıdır (1982: 17).

Müzik, ulusal kültür mirasının vazgeçilmez bir bölümünü oluşturmaktadır. Bunun yanı sıra toplumsal birlik ve beraberlik için de önemli bir rol oynamaktadır. Bu duruma ilişkin olarak Uçan; “Bireyler, birey ile toplum, toplumsal kesimler ve toplumlar arasında anlaşma, dayanışma, kaynaşma, paylaşma, işbirliği yapma, birleşme ve bütünleşme sağlanmasında müziğin oynadığı rolleri kapsar” (2005: 29) şeklinde bir ifadeye yer vermektedir. Türk müzik kültürü açısından da bu roller önemlidir. Bu kültürde, bütün çeşitleriyle toplumun her kesiminde (kent yaşamından kırsal kesimlere, konar-göçerlere kadar) canlı olarak ve yöresel özellikler göstererek devamlılığını sürdürmektedir. Türk kültür tarihi incelendiği zaman, millî kültürü oluşturan unsurlar içerisinde mutlaka müziğin de olduğu görülmektedir.

Gerek coğrafi konum gerekse dünyanın en eski yerleşim yerlerinden biri olan Anadolu, birçok farklı kültürlere ev sahipliği yapmıştır. Bu farklılıklar doğal olarak Anadolu’nun müzik kültürüne de yansımıştır. Buna ilişkin olarak Ekici, Anadolu kültürünün zenginliği ve Türk müziğinin dünya müziği içerisinde önemli bir yere sahip olduğu, aynı zamanda her bölgenin kendine özgü müzik icracısı olduğuna dair şu bilgilere değinmiştir:

Anadolu’nun, Türklerin eline geçmesiyle birlikte, geçmişteki renkli yaşantıları, kültürlerinde hayat bulmaya devam etmiştir. Türk kültürünün renkliliği ve zenginliğini, özellikle müzikte görmek mümkündür. Türk müziği; ses sistemi, usûl sistemi, makamları, melodik yapısı, ritim yapısı, icra biçimi, konuları, çalgıları ve form yapısı bakımından, dünya müziği içerisinde, özel bir yere sahiptir. Geniş bir coğrafi alana sahip olan Anadolu’nun, her bölgesinin her şehrinin hatta bazı ilçelerinin bile kendine özgü bir müzik icrası vardır. Bu Türk insanın olaylar sonucunda değişik şekillerde duygulanması ve bu duygularını değişik şekillerde ifadesinin bir sonucudur (2013: 12).

Bu bütünlük içerisinde Anadolu kültürünün bir parçası olan ve varlığını gösteren Türk müziği, ana başlıkları altında Türk halk müziği ve Türk sanat müziği olarak ikiye ayrılmış ve çeşitli kaynaklarda alt türler şeklinde sınıflandırılmıştır.

Günümüzde sanat alanında yapılmış birçok çalışmanın olduğu ve müzik sanatının alt türlerinin sınıflandırılmasıyla ilgili çeşitli çalışmaların ve görüşlerin olduğunu görmek mümkündür. Bunlardan bir tanesi Akdoğu’nun, geleneksel Türk müziğiyle ilgili yaptığı çalışmadır. Akdoğu, Türk müziğini geleneksel Türk müziği ve çağdaş Türk müziği olarak ana başlıklar halinde ikiye ayırmıştır. Bu sınıflandırmada özellikle geleneksel Türk müziğini alt türlere ayırarak dünyasal ve inançsal kolları belirlemiştir. Bu alt kollardan dünyasal kolu: Geleneksel Halk

Müziği ve Geleneksel Sanat Müziği; inançsal kolu ise Cami Müziği ve Tasavvuf Müziği (Tasavvufî Halk Müziği ve Tasavvufî Sanat Müziği) oluşturmaktadır (1996: 145).

Türk müziğinin alt türlerinden biri olan halk müziği, Türk toplumunun sosyal, siyasal ve ekonomik yaşantılarını kapsayan ve bu etkileşim sonucunda ortaya çıkan ürünlerin söze ve ezgilere aktarılmasıyla oluşan kültür mirasıdır. Bu kültür unsuru halkın acısını, üzüntüsünü, mutluluğunu, davranışlarını, duyarlılıklarını ve yaşayış biçimlerini yansıtmaktadır. Bu bağlamda Türk halk müziği önemli bir kültür ürünüdür. Pelikoğlu, THM ile ilgili olarak “Geleneksel Türk halk müziği bir kültür formudur; tarihsel süreç içerisinde, var oluşundan günümüze, Türk kültürüne dair sosyal, siyasal, ekonomik değişim ve gelişimleri içerir, farklı zamanı ve mekânı (Orta Asya, Osmanlı, Cumhuriyet Türkiye) boydan boya kat eder” (2012: 13) şeklinde bir ifadeye yer vermektedir.

Anadolu coğrafyası içinde Akdeniz Bölgesi özellikle de Burdur Yöresi kültürel çeşitliliği bakımından dikkat çekici bir ildir. Bu kültürel çeşitlilik içinde yöreye özgü müzik kültürü ise öne çıkan değerler arasındadır. Çalışma kapsamında incelenen Çeltikçi ilçesi müzik kültürü ile ilgili olarak bugüne kadar herhangi bir araştırmanın yapılmamış olması bu yöreyi önemli kılmaktadır.

İlçenin halk kültürü incelendiğinde, kültürü oluşturan unsurlardan bazılarının, belli bölgelerde biraz daha ön plana çıktığını görmek mümkündür. Bunların içerisinde en dikkat çekenleri ninniler, ağıtlar, asker türküleri, düğün türküleri, kına türküleri, iş türküleri ile anlatı türküleri halk kültürünün ayrılmaz bir parçası olarak devamlılığını sürdürmektedir. Bu yönüyle de kentsel yaşamdan köy yaşamına ve göçebe kültürüne kadar müziğin girdiğini görmek mümkündür. İlçede sözlü gelenek ürünleri olan masal, mani, tekerleme, bilmece, atasözü, halk şiiri ve halk hikâyelerinin yöresel özellikleriyle canlılığını devam ettirdiği de söylenebilir.

1. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırma ile Burdur ili Çeltikçi ilçesi'ndeki halk kültüründe var olan müzikal unsurların tespit edilmesi ve kayıt altına alınması amaçlanmıştır. Bu kapsamda, yöreye özgü *ninniler*, *askerlik türküleri*, *kına türküleri*, *düğün türküleri*, *anlatı türküleri*, *iş türküleri* ve *ağutların* derlenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca derlenen ezgilerin notaya alınarak halk müziği repertuarına kazandırılması, gelecek kuşaklara aktarılması ve yapılan tespitler doğrultusunda analizler gerçekleştirilerek bilimsel sonuçlara ulaşılması da araştırmanın amaçları arasındadır.

2. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İlçede tespit edilen müzik unsurlarının derlenmesi, kayıt altına alınması ve gelecek kuşaklara bu değerlerin aktarılması araştırma açısından önem teşkil etmektedir. Yörede müzik kültürü ile ilgili bugüne kadar herhangi bir araştırma yapılmamış olması ve bundan sonraki yapılacak çalışmalara kaynak teşkil edeceği düşüncesi de ayrıca araştırmanın önemini oluşturmaktadır.

3. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Bu araştırma, Burdur ili Çeltikçi ilçe merkezindeki halk kültüründe tespit edilen *ninniler*, *askerlik türküleri*, *kına türküleri*, *düğün türküleri*, *anlatı türküleri*, *iş türküleri* ve *ağutlar* ile sınırlıdır.

4. ARAŞTIRMANIN VARSAYIMLARI

Araştırmayla ilgili elde edilecek olan müzik unsurları, kişi ve kurumlardan sağlanan bilgiler, Çeltikçi ilçesinin geleneğini ve kültürünü yansıtmaktadır. Bu kapsamda kullanılacak veri toplama araçları araştırmanın içeriğine uygundur.

BİRİNCİ BÖLÜM

YÖNTEM

1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Bu çalışmada araştırma modelleri kapsamında tarama modeli kullanılmıştır.

Karasar’a göre tarama modeli:

Geçmişte ya da o anda var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyen tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan her neyse onları değiştirme ve etkileme çabası yoktur bu modelde. Bilinmek istenen şey meydana gelir. Amaç o şeyi doğru bir şekilde gözlemleyip belirleyebilmektir. Asıl amaç değiştirmeye kalkmadan gözlemektir (1984: 79).

Başka bir görüşe göre ise “Tarama modelinde bilimin gözleme kaydetme, olaylar arasındaki ilişkileri tespit etme, kontrol edilen değişmez ilişkiler üzerinde genellemelere varma vardır. Yani bilimin tasvir fonksiyonu ön plandadır” (Yıldırım, 1966: 67) şeklinde bir yaklaşım verilmektedir. Buna göre tarama modeli, ulaşılmak istenilen hedefi iyi tespit etmek ve doğru bir şekilde gözlemleyerek herhangi bir değişiklik yapmaya yönelmeden ve etkileme gayretine girmeden yapılan bir araştırma modelidir.

Bilindiği gibi ‘alan araştırma yöntem ve teknikleri’ toplum bilimleri alanında başvuru, güvenilirliği ve geçerliği daha yüksek uygulamaları içerir. Türk halk kültürü alanında, Cumhuriyetten günümüze kadar bu türden pek çok çalışmaya rastlanmış ve bu çalışmaların sonuçlarından önemli bir dağar elde edilmiştir. Günümüzde de alan araştırma yöntem ve teknikleri, özellikle halk bilimi ve halk biliminin alt inceleme alanlarından biri olan halk müziği tespitlerinde sıklıkla başvuru uygulamalardandır.

Burdur Çeltikçi ilçesi çalışmanın evrenini oluşturmakta olup, çalışmaya ilişkin olarak öncelikle literatür taraması yapılmış ve alan araştırması kapsamında kaynak kişilerin belirlenmesi gerçekleştirilmiştir. Bilindiği gibi kaynak kişiler ile görüşme, alan araştırma yöntem ve teknikleri açısından önemli bir yer tutmaktadır.

Derlemecinin doğru kaynak kişileri belirlemesi araştırmanın niteliği açısından son derece önemlidir. Ekici, kaynak kişiyi “halk bilgisi ürünlerini ilk defa yaratan, yeniden yaratıp nakleden, gerekli durumlarda bunların bütünü veya ana özelliklerini aktarabilen veya icra edebilen, bunun yanı sıra derlemeciler tarafından yazılı, sözlü ve görsel olarak kaydedilmesi için sunumunu yapabilen kişiler olarak tanımlamaktadır” (2004: 29). Bu bilgiden hareketle ilçede çalışmaya yardımcı olacak kaynak kişilerin tespiti yapılmıştır. Bu tespitler ışığında yöreye gidilerek yerinde derleme çalışmaları, kaynak kişilerin kendi doğal ortamlarında gerçekleştirilmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında doğal ortam, yapay ortam ve doğal mekânda hazırlanmış yapay ortam kullanılarak araştırmaya yön verilmeye çalışılmıştır. Ekici, bu duruma ilişkin olarak da şu bilgilere yer vermektedir:

Bir halk edebiyatı yaratmasının kendi geleneksel bağlamında ve bu edebi ürüne sahip çıkan halk gurubu tarafından yaratılmasının söz konusu olduğu ortama “*doğal ortam*” adı verilir. Anlatıcı ve icracının bulunduğu ortamda yaratılan yapay ortam olup, bu tür ortamlara “*doğal ortamda yapay ortam*” adı verilir. Herhangi bir halk edebiyatı yaratmasının kendi geleneksel anlatma zamanı ve yeri dışında, örneğin âşğın kendi evinde sadece derleme yapan kişi için bir halk hikâyesi anlatımı yapması ve bu anlatım sırasında kendi köyünden ve ev halkından bazı kişilerin de bulunması söz konusu olabilir. Bu tip yapay ortam ise, “*doğal mekânda hazırlanmış yapay ortam*”dır (2011: 423- 424).

Belirtilen açıklamalar ve edinilen deneyimler doğrultusunda uygun ortamlar hazırlanmış ve çalışma esnasında alan araştırması yöntem ve tekniklerinden “gözlem ve görüşme” metodundan yararlanılmıştır.

Görüşme tekniği, derlemecinin yapılandırılmış veya yarı yapılandırılmış olarak aynı ortamda kaynak kişiye yöneltilmesiyle oluşan cevaplar, ya yazılarak ya da sesli ve görüntülü araçlar kullanılarak kaydedilir. Ekici, karşılıklı görüşmeyi ise şöyle tanımlamaktadır:

“Karşılıklı görüşme” veya “Mülakat” da diyebileceğimiz bu yöntemin kullanılması durumunda derlemeci veya anlatıcı-icracı bir arada bulunur. Derlemecinin önceden hazırladığı sorular veya görüşme sırasında kendiliğinden doğan sorular, derlemeci tarafından “kaynak kişi” adı verilen anlatıcı-icracıya yöneltilir. Gerek sorulan sorular ve gerekse alınan cevaplar, ya yazılmak suretiyle ya da ses (teyp) veya ses ve görüntü (video kamera) kaydediciler kullanılarak kaydedilir (2004: 70).

Karşılıklı görüşme yöntemiyle ilgili olarak Kenneth S. Goldstein, görüşme içeriğini oluşturması gereken durumları aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

1. Kaynak kişilerin biyografileri,
2. Kaynak kişilerin estetik görüşleri,

3. Bilgi, duygu ve manalar (Kaynak kişinin anlattığı tür hakkında bilgisi, bu yaratma hakkında düşünceleri, anlattığı yaratmaların anlatım ve etkileri hakkındaki bilgisinin ne olduğu gibi konular),
4. Folklor (Halk Bilgisi) yaratmalarının nakli. (Kaynak kişinin anlattığı halk edebiyatı yaratmasını kimden, ne zaman ve nasıl öğrendiği gibi konularda bilgi),
5. Derlemecinin gözlem yapmadığı folklor durumlarının (halk edebiyatı yaratmalarının yaratıldığı ortamın) tarifi (Bir halk edebiyatı yaratmasının geleneksel bağlamda nasıl icra edildiğinin anlatılması),
6. Kaynak kişilerin repertuarı (kaynak kişinin anlattığı veya icra ettiği halk edebiyatı yaratması dışında bildiği ve anlattığı halk edebiyatı ürünlerinin listesi) (1977: 72-74).

Yukarıda belirtilen ifadeler ve araştırmanın içeriğine yönelik yapılması gereken öneriler doğrultusunda ilçedeki kaynak kişilerle karşılıklı görüşmeler yapılmaya çalışılmış ve tespitler kayıt altına alınmıştır. Ayrıca çalışma raporunun oluşturulması aşamasında yazılı kaynaklar, görsel ve duysal materyallerden de yararlanılmıştır.

2. VERİLERİN TOPLANMASI

Çeltikçi halk kültüründeki müzik unsurlarının tespit edilmesi ve değerlendirmesini içeren bu tez çalışmasında öncelikle ilçeye ilgili ön hazırlıklarda bulunulmuştur. İlçe hakkında daha önce benzer çalışmaların yapılıp yapılmadığı, herhangi bir araştırma yapıldıysa bunların ne olduğu ve kimler tarafından yapıldığı incelenmiş, ilçenin etnik yapı ve kültürü hakkında geniş bir araştırma yapılmıştır. Bu çalışmanın ön hazırlığı yapıldıktan sonra “Burdur İli Çeltikçi İlçesi Halk Kültüründe Müzik Unsurları” adlı yüksek lisans çalışması oluşturulmaya karar verilmiştir.

Araştırma kapsamında yörenin müzik kültürüne ilişkin daha önceden yapılmış herhangi bir basılı kaynağa ulaşılamamıştır. Bu durumdan hareketle ilk olarak 24.02.2014 tarihinde Çeltikçi ilçesi’ne gidilmiş ve ilçe kaymakamlığından ilçenin tarihçesi, nüfusu, okuryazarlık durumu, sosyo-kültürel yapısı ve ekonomik faaliyetleri hakkında bilgilerin yer aldığı dokümanlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Bunun yanı sıra araştırma sırasında kütüphanelerden, Yüksek Öğretim Kurumu Tez Tarama Merkezi’nden ve internet ortamından da faydalanılmıştır. Daha sonra yöre halk kültüründe ne gibi müzik türlerinin olduğu, kimler tarafından icra edildikleri, icra ortamları, ilçede yakım geleneğine ilişkin yakımcıların bulunup bulunmadığı ve

bu konular üzerinde yardımcı olacak kaynak kişilerin kimler olabileceği hususunda bilgiler alınmıştır.

Yörede belirlenen kaynak kişilerle ilgili olarak ilk görüşme 25.02.2014 tarihinde mahalli sanatçı Mahmut ÖZCAN ile yapılmıştır. Mahmut ÖZCAN özellikle yörenin geçmiş yıllardan günümüze kadar düğün geleneklerini müzik kültürü çerçevesinde gerçekleştirmeye çalışan mahalli bir icracıdır. Daha sonra farklı günlerde kaynak kişiler tespit edilerek sırasıyla 02.03.2014 Ayşe BİLEN, 07.07.2014 Ali TAŞKIN, 16.09.2014 Bahri TOSUN, Muhammed DİNLER, 17.09.2014 Kadir ATALAY, 17.09.2014 Zeynep KAYA, 20.09.2014 Bekir TOSUN, 22.09.2014 Mürüvet EVSEN, 23.09.2014 Zeynep YALVAÇ, 28.09.2014 Asiye ERSOY, Mümine CAN, Ümmü BAL, 31.09.2014 Sadık YENGİL, 06.10.2014 Yıldız YÖNTEM ile görüşmeler yapılarak derlemeler gerçekleştirilmiştir.

Yörede yapılan bu görüşmeler sırasında kaynak kişilere, halk kültürü ve müzik unsurlarına yönelik yapılandırılmış ve yarı yapılandırılmış olarak yerel terimlere ilişkin sorular yöneltilmiştir. Bu sorular ise aşağıda verildiği gibidir:

1. Yörede çocukları uyuturken neler söylenir ve bu söylenen sözel-ezgilere yörede ne ad verilmektedir?
2. Asker uğurlamalarında ne tür sözel-ezgiler söylenmektedir?
3. Yörede kına gelenekleri içerisinde ve kına yakma esnasında hangi sözel-ezgiler söylenmektedir?
4. Gelin alma esnasında söylenen sözel-ezgiler nelerdir?
5. Düğün gelenekleri içinde hangi sözel-ezgiler söylenmektedir?
6. Yöre düğün geleneklerinde kız kınasının yanı sıra, erkek kınası da var mıdır?
7. Yörede söylenen uzun havalar nelerdir? Bu uzun havalara yörede ne ad verilmektedir?
8. Yörede yakım geleneği var mıdır? Şayet var ise bu sözel ezgisel örnekler, kimlere ya da hangi olaylar üzerine yakılmıştır?
9. Belirli işlere ve mesleklere özgü türküler var mıdır?
10. Türküler hangi çalgılar eşliğinde söylenmektedir? Türküyü söyleyen aynı zamanda herhangi bir çalgı çalıyor mu?

11. Boğaz havası nedir?
12. Tüngüme ya da hoplama nedir?
13. Çevirme nedir?
14. Maşalama nedir?
15. Yörede inanç bağlamli ezgiler var mıdır, varsa nasıl ve ne zaman söylenir?
16. Ağıt yakma geleneği var mıdır, varsa kimler ağıt yakar?

3. VERİLERİN İŞLENMESİ

Verilerin işlenmesi, bir konunun ön hazırlıklarının yapılmasını kapsayan ve bu süreç içerisinde çözümlenmesi, elde edilen konunun daha elverişli hale getirilmesi ve değerlendirilen konunun sonuca ulaştırması olarak tanımlanabilir. Genel olarak işleme, “bir şeye emek vererek onu daha elverişli duruma getirmektir” (TDK akt. Karasar). Galtung, verilerin işlenmesini; “verilerin çözümlenecek duruma gelinceye dek geçirdiği ön hazırlıkların tümü” olarak ifade eder (Galtung akt. Karasar, 2011:198).

Çalışma kapsamında gözlem ve görüşme yöntemi kullanılarak elde edilen veriler incelenmiş ve yorumlanmıştır. Bu doğrultuda incelenen örneklerin ezgi yapısı, makam dizisi, usûl yapısı, form özelliği ve ses genişliği analiz edilmiştir.

Ayrıca, derlenen türkülerin edebi açıdan genel bir değerlendirmesi yapılmış olup sırasıyla nazım şekli, nazım birimi, ölçü sayısı, kafiye şeması ve hece sayısını içeren edebi yapı tabloları tahlil ve tasnif edilmiştir. Daha sonra tespit edilen örneklerin dil ağız ve tavır özelliklerine de araştırmada yer verilmeye çalışılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

BURDUR İLİ ÇELTİKÇİ İLÇESİNİN SOSYO-KÜLTÜREL YAPISI

1. BURDUR İLİNİN TARİHÇESİ

Burdur ili, Neolitik çağdan günümüze kadar birçok medeniyetin hüküm sürdüğü ve bu medeniyetlerinin izlerinin bulunduğu doğal ve kültürel zenginlikleriyle dikkat çekmektedir. Konuya ilişkin yeterli araştırmalar bulunmamakla birlikte, yapılan kazılarda bulunan tarihi eserler ve kaynaklardan yola çıkıldığında, yörenin kültürel yapısı ile ilgili bilgiler elde etmek mümkündür. Ulaşılabilen Burdur Belediyesi kaynaklarında Burdur ilinin tarihçesine ilişkin olarak şu bilgilere yer verilmektedir:

NEOLİTİK ÇAĞ; Burdur Hacılar Köyünde 1958-1960 yıllarında Prof.J.Mellaart tarafından yapılan kazılarda ana toprak üzerine oturmuş ve M.Ö.7 Bine tarihlenen Keramik Neolitik tabaya rastlanılmıştır. Bu yerleşmeden sonra 9-8-7-6 tabakaları içine alan ve M.Ö. 5400 tarihinde bir yangınla sona eren Geç Neolitik yerleşme görülmüştür. Hacılar, Konya Çatalhöyük ile birlikte Anadolu'da bugüne kadar araştırılan yerleşme yerlerinden en eski kültürü içerenlerdendir. Çok uzun süren Paleolitik Çağdan sonra başlayan Neolitik Çağın başlıca özelliği; İnsanların hayvanları evcilleştirmesi, üretici olarak tarım yapması, köyler kurması ve çanak çömlek yapımını öğrenmiş bulunmasıdır. Obsidiyen ve çakmak taşı aletler, tek renkli çeşitli biçimde çanak çömlekler, Anadolu'nun ilk heykelticikleri olarak bilinen Ana İlahe'yi temsil eden pişmiş toprak figürleri ve süs eşyaları Neolitik Çağda Hacılar'ın önemli eserleridir. Burdur'da bu çağa ait araştırılmış başka bir merkez yoksa da civar höyüklerde Hacılar paraleli bazı satıh üstü buluntular ele geçmiştir. İleride yapılacak araştırmalar, büyük bir olasılıkla İlimizdeki diğer Neolitik yerleşme merkezlerini gün ışığına çıkaracaktır.

KALKOLİTİK ÇAĞ; Bu çağın başlıca özelliği taş, kemik ve ağaç aletlerin yanında; Madeninde kullanılmaya başlanmış olmasıdır. Burdur'da Kalkolitik yerleşmeye sahne olduğu saptanan bir çok höyük bulunmaktadır. Bunların en önemlileri Hacılar, Kuruçay, Gebrem ve Burdur Höyükleridir. Çanak çömlek ve bundan önceki çağda olduğu gibi elde yapılmıştır. Ancak Hacılar, çağdaşlarının çok ötesinde bir teknikle ve güzellikle yaptığı çanak çömleğiyle, Dünya Arkeoloji Literatüründe haklı bir üne sahiptir. Kaplar krem zemin üzerine kırmızı, kahverengi ve geometrik motiflerle süslenmiştir.

ESKİ TUNÇ ÇAĞI; Anadolu'da M.Ö. 3 binin başından itibaren çeşitli madenlerden bol miktarda eser yapılmaya başlanmıştır. Bakır, kurşun, kalay, gümüş, altın, tunç ve elektrondan çeşitli eserler oluşturulmuştur. İlimizde bu çağa ait yerleşmelere sahne

olmuş çok sayıda höyük vardır. Bunlar arasında; Yazıköy, Yarıköy, Çamur Höyük, Hasanpaşa, Harmankaya höyükleri sayılabilir. Çanak çömlek yapımında bölgesel ayrılıklar bulunmasına karşın bütün bölgeler arasındaki kültür ilişkilerini gösteren izler görülür. Kaplar yine elde yapılmış ve cilalıdır. Ancak çağın sonunda geometrik, süslü boyalı, çanak çömlek yapımına başlanmıştır.

TARİH ÇAĞLARI; M.Ö. 2 binin başlarında Anadolu çok zengin ve bayındır ülkelerden biriydi. Anadolu'nun bu zenginliğini öğrenen Mezapotamyalılar Asur Devletinin öncülüğünde Anadolu ile ticari ilişkilere girmişler ve böylelikle yazının bu ülkede tanınıp kullanılmasına yol açarak Anadolu'nun tarih çağına girmesine neden olmuşlardır. M.Ö. 17. yüzyıla kadar uzanan ve Asur Ticaret Kolonileri Çağı adıyla anılan bu devrede Burdur Tarihi oldukça karanlıktır. Ancak, son yıllarda Düğer köyünde ve Yarışlı Gölü kıyılarında bulunan eserlerin bu çağa ait oluşu ilimiz tarihinin karanlık bir yönünü aydınlatması bakımından önem taşımaktadır (<http://www.burdur-bld.gov.tr/tarihce/>).

Burdur ilinin belirtilen bu çağlarla ilgili tarihi incelendiğinde, elde edilen bulgular neticesinde ilin tarihçesinin ne kadar eskiye dayandığı görülebilir. Bu çağlarla ilgili bilgilerin yanı sıra ilde Anadolu uygarlıklarının varlığı da önemlidir. Hitit, Frigya ve Lidya uygarlıkların yanı sıra, Persler, Bergama Krallığı, Roma İmparatorluğu, Bizans İmparatorluğu ve Selçuklular bu bölgede değişik dönemlerde yerleşik tarzda hâkimiyetlerini sürdürmüştür. 1071'den itibaren ise bölgede Türkmen aşiretlerinin varlığı tespit edilmektedir. Bu bilgilerin yanı sıra, belirtilen dönemlerde Burdur ilinin Pisidya olarak adlandırılan bölgede adı geçmektedir. Pisidya, tarihte Burdur ve Isparta illerinin tümünün yanı sıra, Antalya İlinin kuzeyini ve Konya'nın batısını da kapsamaktadır. Özata, çalışmasında Burdur ilinin tarihçesine ilişkin olarak şu bilgilere yer vermektedir:

Burdur, dünyanın en eski yerleşim yerlerinden birisidir. Burdur merkez ilçeye yakın Hacılar ve Kuruçay Höyüklerinde 10.000 yıl önceye ait yerleşim izleri vardır. Burdur merkez demiryolu istasyonu civarındaki höyükte Erken Bronz Çağı'na ait prehistorik yerleşmeler saptanmıştır. İlk çağlarda burdur gölü kıyısında "*Limnombria*" (göl şehri) adlı bir şehrin olduğu da bilinmektedir. M.Ö. 3. yüzyıla kadar Burdur; Isparta, Antalya'nın kuzeyi ve Konya'nın batısını kapsayan bölgeye "*Pisidya bölgesi*" adı verilmektedir. Bu bölge önce Hitit ve Frigya, sonra Lidya, Perslerin Anadolu'yu işgal etmeleri sonucu da bunların egemenliklerine girmiştir. Burdur'un *Sagalassos*, *Kybra* ve *Kremna* gibi yerleşim yerleri de daha sonra Büyük İskender tarafından ele geçirilmiştir. Burdur, bir süre Bergama Krallığı sınırları içinde kalmış ve krallığın sona ermesi ile Roma İmparatorluğu hâkimiyetine girmiştir. Sonuçta Doğu Roma (Bizans) egemenliği altına girmiş olup bu dönemde Burdur bölgesine "*Polydoron*" adı verilmiştir. Selçuklular zamanında Malazgirt Zaferinden (1071) sonra Türkmen ve Oğuz kabileleri Anadolu'ya göç etmeye başladılar. 1071-1100 yıllarında Türkmenlerin Kınalı aşireti doğudan gelerek '*Polidoron*' adı ile anılmakta olan Burdur'da Şekerpınar-Hamambendi olarak bilinen dört ayaklı (dört ayetli) türbenin olduğu yere (Burdur'da eskiden Hıdırellez (Hıdırilyas) kutlamalarının yapıldığı yer) 200 kadar çadır kurarak yerleşti. Doğudan gelen başka aşiret ve oymaklar da bu bölgelerde köyler kurarak yerleştiler. Çadırların

çok güzel sıralanmış olduğunu gören başka bir aşiret beyi "Ne güzel Tirkemiş" diye takdirlerini belirttiğinden buraya *Tirkemiş* adı verildi (2009: 15).

Burdur adının nereden geldiği ile ilgili çeşitli rivayetler bulunmaktadır. Bu konuya ilişkin olarak Kayacan, *Burdur Hatırlatmaları* adlı kitabında gerek Burdur ilinin farklı adlar ile kullanımına, gerekse ilin adının kaynağına ilişkin bilgilere yer vermektedir:

Burdur yöresinin eski adı Limobrama 'dır. Limobrama kelimesi "göl kenti" anlamına gelen Limonobria sözcüğünden türemiş, sonradan değişerek Burdur olmuştur. Diğer bir rivayete göre de Burdur şehrini kuran Türkmen boylarının Kınalı Oymağı mensupları burayı bulduklarında, bölgenin güzelliği karşısında "Cennet buradadır" demişler ve "buradadır" sözü zamanla halk arasında Burdur haline gelmiştir (1991: 10).

İlin adının nerden geldiğine ilişkin olarak yine farklı kaynaklarda, zamanın Selçuklu Sultanının rüyasında gördüğü ve atalarından biri ile yaşadığı rivayet edilen diyalog şu şekilde aktarılmaktadır:

Rivayete göre Selçuklular, Anadolu'yu ele geçirip Konya'yı başkent yaptıkları sırada, Selçuklu Sultanı bir düş görür. Düşünde atalarından biri ona; "Er geç bu toprakların tümü senindir. Yarından tezi yok, atını güneybatıya sür. Biz sana dur değinceye kadar ilerle!" der. Sultan atına atlar, yollara düşer. Pek çok yeri ele geçirir. Bir gün ilerlerken "Burada dur" diye bir ses duyar. Düşünü hatırlayarak durur. Durduğu yerde bir kasaba kurulur. Adı da "Burada dur"dan esinlenerek "Burdur" olur (<http://www.burdur.gov.tr/burdur-tarihi.asp>).

Aynı kaynakta farklı bir olay üzerine halk tarafından anlatılan bir rivayete göre ise ilin adının kaynağı şu şekilde anlatılmaktadır:

Horasan'dan Anadolu'ya göç eden bir Türkmen aşiretinin âmâ, yaşlı reisi vardır. Aşiret, şehrin şimdiki bulunduğu yere geldiğinde yaşlı reis oğluna seslenir: "Oğul burnuma güzel kokular gelir. Anlaşılan burası hem sulak, hem de bağlık bir yerdir. Burada dur, burada ilini kur!" der. Bu yerin adı da zamanla "Burdur" olarak değişir.

Şekil 1. 1926-1927 TC Devlet Sahnesinde Burdur İsminin Menşei

Osman Gazi dönemine ait bir rivayete göre ise:

Burdur şöhretli bir devlet ileri geleninin ismidir. Burdur yöresi o güne kadar “Türkmen Halis” ismiyle anılmıştır. Burdur’un Osmanlı Devleti hâkimiyeti altına girmesi ile Osman Gazi’nin hizmetinde ve soylu bir kimse olan “Burdur” ismindeki zatın ismine izafeten, ele geçirilen şehre “Burdur” ismi verilmiştir.

Osmanlı Devleti dönemiyle diğer bir rivayette, Yavuz Sultan Selim Han dönemine aittir. Osmanlı şehzadelerinden Korkut Han’ın biraderi Yavuz Sultan Selim Han saltanat kavgaları dolayısıyla Teke Beyi Kasım’ı takip kumandanı olarak Burdur’da olduğu bilinen Korkut Han’ı yakalatmak için gönderir. Teke Beyi Kasım halkı halen “Sultan Ere (Sultan Nerede?)” ismiyle anılan dereye toplar ve halka Korkut Han’ın nerede olduğunu sorar. Halkta cevap olarak “Buradadır” der. “Buradadır” sözü zamanla “Burdur” olur (<http://www.burdur.gov.tr/burdur-tarihi.asp>).

Bölgede 1200’lü yıllarda ise Selçuklu Devleti’nin varlığı tespit edilmektedir.

Tolacı’nın *Burdur İl Yıllığı*’ndan aktardığı bilgiye göre: “1236 yılından itibaren kentte Selçuklu hâkimiyeti başlamıştır. Selçuklu Devleti’nin zayıfladığı dönemde ise Dündar Bey Burdur’da kendi beyliğini kurduğunu ilân etmiş ve ismini Hamitoğulları koymuştur” (Burdur İl Yıllığı akt. Tolacı, 2009: 17). Bu konuya ilişkin olarak farklı kaynaklarda Hamitoğulları döneminiyle ilgili şu bilgilere ulaşılmıştır.

1236 yılından itibaren kentte Selçuklu hâkimiyeti başlamıştır. Selçuklu Devleti’nin zayıfladığı dönemde ise Dündar Bey Burdur’da kendi beyliğini kurduğunu ilan eder ve ismini Hamitoğulları koyar (1973 İl Yıllığı, 1974). Bu dönem Burdur’un en parlak dönemi olmuştur. Sanat, ticaret ve nakliyecilik gelişmiştir, dokumacılık da bu dönemde ilerlemiş ve elde edilen dokumalar dış ülkelere ihraç edilmiştir. 1389 yılında Hamitoğulları’nın Beylikler döneminde Karamanoğulları’na karşı Osmanlı Beyliği’nin yanında bulunmasıyla, dönemin gerekliliği olarak bazı topraklarını Osmanlı Beyliği’ne vermiştir. Burdur kenti de verilen bu topraklar arasında olduğu için, Osmanlı Beyliği’ne bağlanmıştır (2009: 16).

XV. yy ve XVI. yy. arasında yörede önemli sayılacak bir olay tespit edilememiştir. 1522 yılında Burdur'un Tirkemiş ilçesinin merkezi olduğu bilgisine ulaşılmıştır. Aynı kaynakta Tolacı; "1522'de de Burdur, Tirkemiş ilçesi merkezi durumundadır. Bu dönemde şehir eskiye nazaran daha çok gelişmiş, XVI.yy.'ın sonuna doğru şehir biraz daha büyümüş ve ekonomisi canlanmıştır" (Erdoğan, akt. Tolacı, 2009: 16) şeklinde bilgi vermektedir.

Bölgede 1800'lü yıllara gelindiğinde ise Burdur'un ilk önce Isparta kaymakamlığına bağlandığı, daha sonra yöresel idare reformu sonucunda Burdur'un sancak olduğu tespiti yapılmıştır. 1900'lü yıllarda ise Burdur'un önce İstanbul'a bağlanıp 1923 yılında ise Cumhuriyetin ilanı ile birlikte il olduğu bilgisine ulaşılmaktadır.

1839 Tanzimat hareketinden sonra Burdur, Kütahya ilinden ayrılarak Konya ilinin Isparta kaymakamlığına bağlandı. 1850 yılına kadar bu bağımlılık sürdü. Daha sonra başta Saden oğlu Hacı İsmail Ağa olmak üzere Burdur'un Sancak olması için uğraşmışlar ve 1872 yılında Burdur sancak olmuştur. Burdur'un ilk sancakbeyi Mehmet İzzet Paşadır.

Osmanlı Devleti 1914'de 1. Dünya Savaşına katılınca bütün yurttan seferberlik ilan edilmiş ve aynı yıl Burdur'da şiddetli bir deprem olmuş, yaklaşık 4000 kişi ölmüş ve şehrin önemli dini yapıları bu depremde yıkılmıştır. Her iki felaket birleşmiş ve Burdurlular birkaç yıl bu kötü şartlar altında yaşamışlardır.

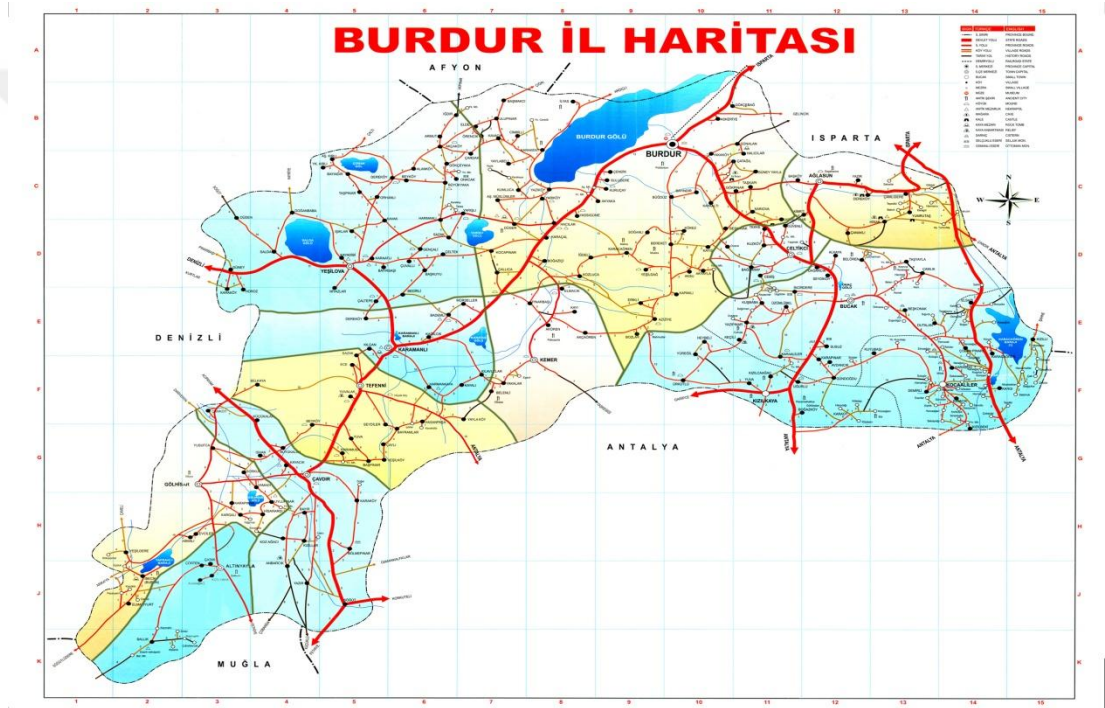
Şekil 2. Burdur İlinden Bir Görünüm

1920 yılında müstakil mutasarrıflık olan Burdur, doğrudan hükümet merkezi olan İstanbul'a bağlanmıştır. 1.Dünya Savaşının yenilgi ile neticelenmesinden sonra İtalyanlar Antalya'ya asker çıkardılar. Burdur'a gelerek merkez komutanlığı kurdular. Burdur düşmanın yurttan atılmasından sonra kurulan yeni Türkiye Cumhuriyetinde 1923 yılında İl olarak yerini almıştır (<http://www.burdur.gov.tr/burdur-tarihi.asp>).

Günümüzde Burdur ili konum olarak Akdeniz bölgesinde, güneyde Antalya, kuzeyde Afyon, batıda Denizli, doğuda ise Isparta'ya komşu il olup, göller bölgesi olarak bilinen yerde bulunmaktadır.

Şekil 3. Burdur İl Haritası

(<http://www.burdur.gov.tr/ilin-konumu.asp>)

Burdur ili, merkez ile birlikte 11 ilçeden oluşmaktadır. Ağlasun, Altınyayla, Bucak, Çavdır, Çeltikçi, Gölhisar, Karamanlı, Kemer, Tefenni ve Yeşilova Burdur'un resmi olarak belirtilen ilçeleridir.

2. ÇELTİKÇİ İLÇESİNİN TARİHÇESİ

İlçe tarihçesi incelendiğinde yöreye ilişkin kaynakların sınırlı olduğu gözlenmiş ve bunun yanı sıra araştırma esnasında sözlü kaynaklarda da yeterli bilgiye ulaşılamamıştır. Ancak belediye kaynaklarında Çeltikçi'nin tarihçesine ilişkin şu bilgilere ulaşılmıştır:

İlçenin kesin olmamakla birlikte ilk yerleşim yeri olarak bugünkü adı ile Câmî Mahallesi ve Arvallı (Bağsaray) yakınlarında olduğu söylenmektedir. Çeltikçi ilçesinin kimler tarafından hangi târihte kurulduğu hakkında kesin ve açık bir kayıt bulunmamasına rağmen, 1725 yıllarında “*Koklan*” Beyleri sülalesinden olduğu söylenen bir kişinin Pınarlı Boğaz adı verilen derenin ağzına gelerek yerleşmesiyle bugünkü Konak mahallesinin oluştuğu rivâyet edilmektedir.

Bu günkü adıyla Câmî Mahallesi, Arvallı (Bağsaray) yakınlarında ikâmet eden ailelerin su kaynaklarının ve arâzinin kıt oluşu nedeniyle göçerek bu bölgeye yerleşmesiyle oluşmuştur. Daha sonraki yıllarda Burdur tarafından ilçeye girişinin sağ ve sol yakalarında pirinç ekilmesiyle ilçeye “*Çeltikçi*” ismi verilmiştir. Halkın rivâyetine göre Çeltikçi Ovası Sultan Hamit’ in çiftliği olup, 1914 yılında 1. Dünya savaşı îlânında Osmanlı İmparatorluğu savaşa girmezden evvel Harbiye Nâzırı Enver Paşa Antalya’ya yaptığı bir gezide Çeltikçi’de durarak halkla konuşup, anlaşılarak bedeli 12 yılda ödenmek üzere arâziyi halka vermiştir. Arâzinin halk tarafından alınmasından sonra bu günkü iki mahalle oluşturulmuş, daha sonra bu mahallelerin birleşmesiyle Haziran 1968 de Çeltikçi Belediyelik olmuş, ilçe oluncaya kadar da Nâhiye Müdürlüğü ile idâre edilmiştir. Çeltikçi 1990 yılında, 3644 sayılı kânunla ilçe yapılmış olup, 26 Temmuz 1991 yılında ilk Kaymakamın göreve başlamasıyla da fiilen ilçe olmuştur (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

Şekil 4. Çeltikçiden Bir Görünüm

(http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.1. İDARİ YAPI

İlçe Burdur ve Antalya karayolu üzerinde olup iki mahalleden oluşmaktadır. Bunlar “Konak” ve “Cami” mahalleridir.

Konak mahallesinde evler dağın eteğine doğru yapılmış olup birbirine yakındır. Çeltikçi halkı geçmiş yıllarda dağın eteğine doğru yerleşim alanlarını seçerken, günümüzde ise daha düz alanları tercih edip ve ilçeden geçmekte olan Burdur - Antalya karayolunun etrafında daha çok evlerin yapıldığı görülmektedir. İlçede kamu kurumları konak mahallesinde bulunmaktadır. Bu kamu kuruluşları şunlardır: Kaymakamlık, Belediye, Nüfus Müdürlüğü, Tapu Kadastro, Özel İdâre ve Mal Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Müdürlüğü, Sağlık Ocağı, Tarım Kredi Kooperatifi ve Tarım İlçe Müdürlüğü bulunmaktadır.

Şekil 5. Çeltikçi Konak Mahallesinden Bir Görünüm

(http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

Câmi Mahallesi'ne baktığımızda evlerin konak mahallesi'ne göre konum itibarıyla daha düzlük alanda olup ve evlerin seyrek olduğu görülmektedir.

Şekil 6. Çeltikçi Cami Mahallesi'nden Bir Görünüm

(http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.2. COĞRAFİ YAPI

Çeltikçi ilçesi Burdur'un güney doğusunda bulunmaktadır. İl merkezine olan uzaklığı 31 km.dir. İlçenin kuzeyinde Ağlasun ilçesi, güney doğusunda Bucak ilçesi bulunmaktadır. Bazı il merkezlerine uzaklığı ise şöyledir; “Antalya 90 km., Isparta 60 km., Ankara 450 km., Denizli 200 km. ve İstanbul 700 km.dir” (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

İlçede iki mahallenin ortasından geçen bir dere yatağı vardır. Bu dere yatağı ilçenin yakınında bulunan Onaç barajına akmaktadır. “İlçenin deniz seviyesinden yüksekliği 850 m.dir” (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

İlçe arazi bakımından zengin ve verimlidir. “İlçenin toplam tarım arâzi miktârı 45.238 dekar olup, birimlerine göre dağılımı şöyledir: Çeltikçi merkez 15.500 dk., Bağsaray kasabası 15.450 dk., Kuzköy 3.050 dk., Çebiş 3.550 dk., Güvenli 2.388 dk., Tekke 3.300 dk., Ovacık 2.000 dekardır” (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.3. SOSYAL DURUMU

İlçede halkın çoğunluğunun tarım ve hayvancılıkla uğraşması, gelir durumu ve sosyal aktivite alanlarının yetersiz olması bu durumu etkilemektedir. “İlçede zaman zaman gezici tiyatrocular gelerek halka ve öğrencilere çeşitli oyunlar sergilemektedir. İlçede işyerlerinin sınırlı ve yok denecek kadar az olması, nüfûsa göre yetersiz kalmakta, işsizlik her geçen gün artmaktadır” (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.4. NÜFUS VE DAĞILIMI

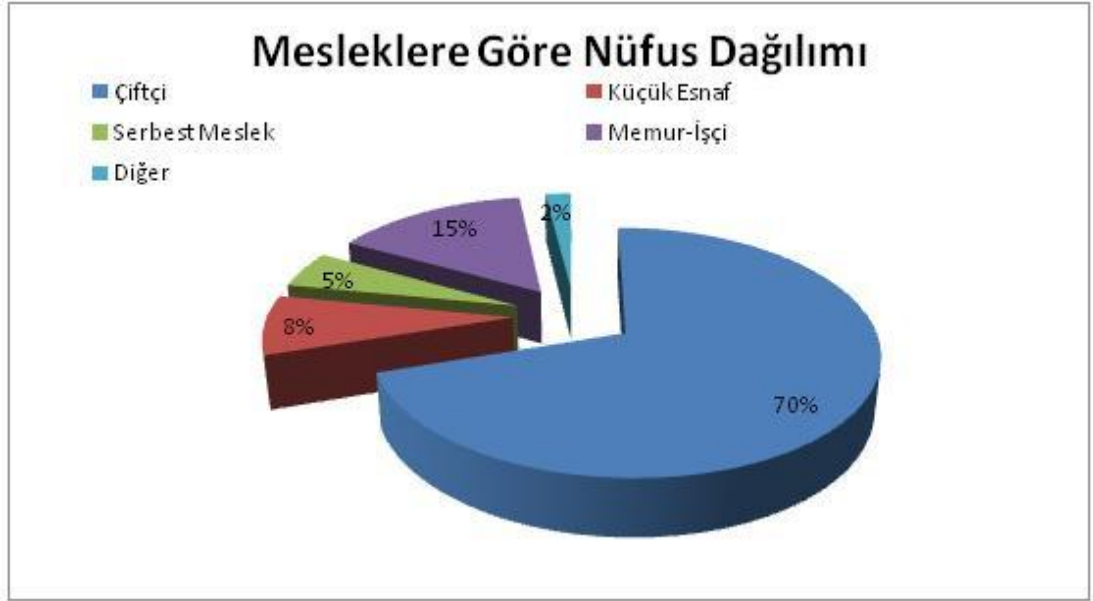
İlçenin nüfus yapısına ilişkin olarak 2008’de yapılan adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonucunda alınan veriler ışığında resmi kaynaklarda şu bilgilere ulaşılmıştır:

31.12.2008 Yılı ADNKS (adrese dayalı nüfus kayıt sistemi) sonucuna göre ilçe merkezinin nüfûsu 2489, Bağsaray Köyü 1992, Çebiş köyü 538, Güvenli köyü 425, Kuzköy 780, Tekke 202 ve Ovacık 75 olmak üzere toplam nüfus 6349 dur. Nüfûsun %48,22 sini kadınlar % 51,78 ini erkekler oluşturmaktadır.

İlçe nüfusunun dışarı illere göç vermesinin başlıca sebebi gençlerin çalışabileceği iş istihdamının yetersiz olmasıdır. İkinci sebep ise gençlerin eğitim için ilçe dışına çıkmasıdır.

İlçede devam eden meslek grupları ve eğitim durumları incelendiğinde ise bunları *Grafik 1* ve *Grafik 2* üzerinde değerlendirmek mümkün olacaktır.

Grafik 1. Mesleklere Göre Nüfus Dağılımı

(http://www.celtikci.gov.tr/default_B1.aspx?content=194)

Yukarıda verilen *Grafik 1*'de ilçenin mesleklere göre nüfus dağılımına bakıldığında, en yüksek meslek grubunun %70'lik oranla çiftçilik, %15'lik oranla memur, %8'lik oranla küçük esnaf, %5'lik oranla serbest meslek, %2'lik oranla ise diğer alanlarda meslek gruplarının olduğu görülmektedir.

Grafik 2. Eğitim Durumuna Göre Nüfus Dağılımı

(http://www.celtikci.gov.tr/default_B1.aspx?content=194)

Grafik 2’de verilen ilçenin eğitim durumuna göre nüfus dağılımına bakıldığında ise %75’lik oranla ilköğretim mezunu, %20’lik oranla lise mezunu, %5’lik oranla ise üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

2.5. İKLİMİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ

İlçenin iklim yapısı incelendiğinde yazları sıcak, kışları ise soğuk olduğu gözlenmektedir. Genel olarak ilçede hem karasal, hem de Akdeniz iklimi olduğu söylenebilir. Bu duruma ilişkin yörenin iklimi ve bitki örtüsü hakkında resmi kaynaklarda şu bilgilere yer verilmiştir:

Çeltikçi ilçesinde, karasal etkilerle ve yükselti nedeniyle az çok değişikliğe uğramış bir Akdeniz iklimi egemendir. Çeltikçi’ de temmuz ortalaması 24 °C, ocak ortalaması 1,6 °C’dir. Yörede yağış en çok kışın düşmektedir. Yağışlar çoğunlukla kışın düşer, ancak özellikle dağlar arasındaki çukur alanlar, 500 mm’ nin altında yağış alırlar ve bozkırımsı bir görünümeleri vardır. Aynı nedenlerle az yer tutan ormanlar da (yaklaşık olarak. % 14), daha çok dağlar üzerinde görülür. Başlıca orman ağaçları ilin kuzey ve batı kesimlerinde karaçam, güney ve güneydoğu kesimlerinde kızılçam, meşe ve daha az yaygın olarak da en güneyde sedirdir (http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.6. EĞİTİM DURUMU

İlçede 75. Yıl Çeltikçi Ortaokulu, Yunus Emre İlkokulu ve Çeltikçi Lisesi adıyla bir lise bulunmaktadır. 75. Yıl Çeltikçi Ortaokulu; Konak Mahallesi’nde, Yunus Emre İlkokulu; Cami Mahallesinde olup eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Kolonlardaki çatlaklardan dolayı Çeltikçi Lisesi yıkılmıştır. Öğrenciler, eğitim faaliyetlerini ise 75. Yıl Çeltikçi Ortaokulu’nda sürdürmektedir.

İlçede bir de Halk Eğitim Müdürlüğü bulunmaktadır. Burada çeşitli zamanlarda bağlama, gitar, dikiş-nakış, bilgisayar, halk oyunları, kalorifercilik kursları açılıp dönem sonunda sertifikalar verilmektedir.

2.7. EKONOMİK DURUMU

Çeltikçi ilçesinin tarım ve hayvancılığa dayalı bir ekonomisi vardır. Tarım arazisi oldukça geniştir. Genel olarak ovalarda ve alçak kesimlerde tarım, yüksek kesimlerde küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Sulanabilen arazilerde de daha çok sebzeçilik yapılmaktadır. İlçede suyun büyük bir çoğunluğu ise yeraltından sondajla elde edilmektedir.

İlçenin önemli ürünleri arasında hububat olarak: arpa, buğday, mısır, yulaf, çavdar; baklagillerden: kuru fasulye, nohut; sanayi bitkilerinden: gül tarımı, haşhaş, tütün; sebze olarak: salatalık, domates, biber, kabak, patlıcan, taze fasulye, taze barbunya, ıspanak, soğan, sarımsak, tere, marul, maydanoz, lahana, patates; meyve olarak: elma, armut, erik, vişne, kiraz, incir, üzüm, zeytin, karpuz, kavun, ayva, şeftali, kayısı, iğde, nar, ceviz, badem yetiştirilmektedir.

İlçe sanayi ve ticaret bakımından oldukça zayıftır. 1 adet yem fabrikası, 1 adet tuğla fabrikası, 2 adet mermer fabrikası bulunmaktadır. Market, bakkal, büfe, ayakkabı, konfeksiyon, fotoğrafçı, kırtasiye, mobilya, inşaat malzemesi satış yeri, un değirmeni, ekmek fırını, kahvehane, lokanta ve pide salonu, gibi küçük çaplı işletmeler bulunmaktadır.

İlçede ticari hayat küçük esnaflardan ibarettir. Pazartesi günü kurulan halk pazarında üreticiler az miktarda sebze ve meyvelerini satışa sunmaktadır. Ayrıca üretilen sebzeler, meyveler diğer illerden gelen toptancılar tarafından satın alınmaktadır.

Şekil 7. Çeltikçi Tarım Arazisinden Bir Görünüm

(http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php).

2.8. GEÇİŞ DÖNEMLERİ (DOĞUM-EVLENME-ÖLÜM)

İnsanoğlunun yaşamında önemli yaşam evreleri ya da dönem noktaları olarak bilinen üç evreden söz edilir. Bu evreler bir insanın hayata gözünü açtığı doğum, hayatını biriyle birleştirdiği evlenme ve yaşamının sonlandığı ölüm aşamalarıdır. Geçiş evrelerinde yüzlerce inançsal ve dinsel pratiklerin ve uygulamaların gerçekleştirildiği gözlenir. Nesilden nesile aktarılan bu evreler zaman zaman diğer kültürlerden de etkilenmekte ve bu doğrultuda gelenekler, örfler ve adetler giderek değişebilmektedir. Bunun sonucu olarak da insan yaşamını etkileyen bu dönemler, içinde bulunduğu toplumun beklentilerine ve inançlarına uygun olarak şekillenmektedir.

Çeltikçi ilçesinin geçiş dönemleri yöre halkının inançlarına, örf ve adetlerine uygun olarak doğum, evlenme ve ölüm aşamaları şeklinde incelenmiş ve şu bilgilere ulaşılmıştır.

2.8.1. Doğum Evresi

İnsan hayatının ilk evresi olan doğum toplumumuzda genel olarak mutlu bir olay olarak kabul edilmektedir. İnsan hayatına yön verecek bu ilk dönem hem aile, hem de toplum için önemli bir aşamadır. Doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrasında çocuk için yapılan her uygulama, onun hayatını olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir. Çeltikçi ilçesinde doğum ve doğumun safhaları, gelenek ve görenekler ile geçmişten bugüne kadar çeşitli uygulamalarla sürdürülmektedir. Yörede alan araştırması esnasında yapılan karşılıklı görüşmelerde doğumla ilgili olarak şu bilgiler tespit edilmiştir:

Doğum öncesinde hamile kadın acı ve ekşi yiyeceklere aşerirse kız doğuracağına; tatlı yiyecek ve içeceklere aşerirse erkek çocuk doğuracağına inanılır. Çocuk anne karnından ayrılıp dünyaya geldiği andan sonra yıkanır. Bebek kundaklanır. Doğmuş olan çocuklara genellikle kadının veya erkeğin annelerinin ya da babalarının isimleri verilir. İsim kararlaştırıldıktan sonra çocuğun kulağına ezan okunur ve kulağına konan isim üç defa söylenir. Bebeğin göbek kordonu kuruyup düştükten sonra göbeği, bir beze sarılıp çocuğun olması istenilen meslekle ilgili bir yere gömülür. Yörede düşen göbekler genellikle cami ve okula gömülmektedir. 10-15 gün sonra ebe veya büyükler tarafından çocuğun teninin kokmaması için tuzlanır. Komşu ve akrabalar çağrılır dua edilip yemek verilir.

Bebek 40 gün boyunca dışarıya çıkarılmaz, hatta anne de zorunda kalmadıkça dışarıya bırakılmaz. 40 gün dolduktan sonra dışarıdan 40 küçük taş toplanır, bu taşlar bir kazanın içine bırakılır ve kazana 40 tas su ilave edilerek kaynatılır. Kaynatma işlemi bittikten sonra bebeğin doğumunu gerçekleştiren anne ve bebek kaynatılan suyla yıkanır.

Aile ve akrabalar arasında bebeğin ilk dişini gören kişi bebeğe hediye alır. Bebek ilk dişini çıkardıktan sonra buğday kaynatılıp içerisine nohut, fasulye katılarak “diş dirgiti” yapılır ve komşulara dağıtılır. Komsular da bunun karşılığında bebeğe bir hediye verir. Daha sonra sofranın üzerine bebek oturtularak önüne ayna, makas, tarak, tesbih, bilezik, kitap, kalem vb. eşyalar konulur. Çocuk hangisini seçerse ileride o mesleği seçeceğine inanılır. Çocuğun başına al yazma örtülür ve başından aşağı buğday serpilir. Başında kalan buğday taneleri çizilip çocuğun

omzuna asılır. Bu da dişlerinin düzgün çıkması ve inci gibi olması anlamına gelir. Serpilen buğday tanelerinin çocuğun ailesine bereket getireceğine inanılır.

2.8.2. Düğün Evresi

İnsan hayatında bir dönüm noktası olan evlenme ise geçiş döneminin ikinci aşamasıdır. Evlilik genel bir kavram olmasına rağmen toplumdan topluma, yöreden yöreye değişen geleneklerle, inançlarla birlikte yapılan uygulamalarda değişiklikler göstermektedir.

Çeltikçi ilçesinde evlilik aşamaları nesilden nesile aktararak, zamanla yeni şekiller alarak günümüze gelmiştir. Eski gelenek ve görenekler tam anlamıyla sürdürülmesine de bu kültür yapıları devam ettirilmeye çalışılmaktadır. Evlilik aşamalarını şu şekilde sıralayabiliriz: Tanışma, evlenme isteğini dile getirme, kız isteme, söz kesme, nişan, evlenme ve düğün.

Çeltikçi yöresinde “görücü usulü evlenme” olarak adlandırılan evlenme biçimi devam etmekle birlikte, gençlerin evlilik öncesi tanışıp birbirlerini tanıma fırsatları da bulunmaktadır. Aileler tarafından onaylanan evlilik ailelerin ve akrabaların ön ayak olmasıyla birlikte kız isteme gerçekleştirilir. Kız evi olumlu cevap vermiş ise başka bir gün tekrar gelmek üzere müsaade alınır. İlerleyen günlerde kıza alınacak altın ve takılar, nişan ve düğün günleri, alınacak eşyalar üzerine konuşmalar yapılır. Aileler arasında küçük bir törenle çiftlere söz kesilir. Daha sonra “çeyiz” olarak adlandırılan kızların, annelerin hazırladıkları dantel, nakış, yün çorap vb. eşyalar hazırlanır. El emeği ile hazırlanan bu eşyalar yerine günümüzde çoğunun yerini mobilya ve beyaz eşya almıştır. Daha sonra nişan töreni aile arasında veya kalabalık davetliler huzurunda yüzük takılarak yapılır.

Düğün başlamadan önce, halka ve akrabalara "oku" adı verilen davetiyeler dağıtılmaktadır. Düğünden önce akrabalar yardım için düğün evine gelip yardımda bulunurlar. Davetliler davul-zurna ile karşılanır.

Geçmişteki bu kültürel değerler artık günümüzde çok görülmemekle birlikte bu değerler yaşatılmaya devam ettirilmektedir. İlçede düğünler Perşembe günü

başlayıp Pazar günü sona ermektedir. Düğünler önceden kışın olmakta iken günümüzde ise yazın olup üç gün yapılmaktadır.

Oğlan evinden kız evine davul zurna eşliğinde bayrak almaya gidilir alınan bayrak oğlan evine asılır. Daha sonra Perşembe günü öğleden sonra başbozumuna kız evine gidilir. Halkın başbazumu diye tabir ettiği ve gelinin akrabaları tarafından kız evinde toplanıp ortaya namazlık serilir. Gelinin koluna bir kadın girerek ortadaki namazlığın etrafında dualar eşliğinde üç kez dolaştırıldıktan sonra gelini kibleye bakacak şekilde oturtturak bütün akrabaları tarafından gelinin başına hediye niteliğinde tülbent atılır. Daha sonra gelinin başına atılan hediye olan yazmalar alınıp gelinin başına kına yakılır. Geline kına yakılırken *Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin* (nota 5), (Bkz. s. 58) adlı türkü söylenir.

Geline kına yakıldıktan sonra kadınlar leğen çalarak yöre oyunları oynanır ve türküler söylenir. Semaver ya da leğen çalan kadın, ilk olarak *İki Gemi Yan Yana İliman* (nota 7), (Bkz. s. 63) ve bu türküden sonra *Isparta Dağında Ceylanlar Gezer* (nota 8), (Bkz. s. 65) adlı türkülerini seslendirir.

Bu oyun havalarının dışında şu türküler de söylenir ve oynanır: Menevşeli, Haymanalı, Ovalar Ovalar. Bu sırada oynamayan kadınları kaldırmak için oklavanın üstüne bez bağlanıp “sallasana sal İsmail sallasana sal İsmail çevreni çevreni sevdiğine at İsmail “manisi eşliğinde o bez, kadınların üzerine atılır.

Cuma günü oğlan evinden kız evine davul zurna eşliğinde yük getirilir ve bu yüklerle yemek yapıp halka ikram edilir. Yapılan düğün töreninde bütün ilçe halkı akşamları orada olur.

Cumartesi günü öğleden sonra kız evinde çeyiz (takı töreni, eğlence) yapılır. Akşamında ise oğlan evinde maşalama yapılır. Maşalama, ortaya odun ve lastik yakılarak etrafında insanların toplanıp eğlence eşliğinde oyunlar yapılması anlamına gelir. Bu oyunlardan bir tanesi arap oyunudur. Bu oyun bir erkeğin yüzünün siyah renge boyanmasıyla, çuvala saman doldurularak oynamayan kişilere saman çuvalını vurup oyuna kaldırarak yapılan bir eğlence türüdür.

Pazar günü ise gelin alma günüdür. Arabalar süslenir, diğer arabalara ise havlu, yazma takılır. Davul, zurna eşliğinde arabalarla kız evine gelin almaya gidilir. Gelin hazırlanır, babası ya da erkek kardeşi tarafından gelinin beline kırmızı bir

kuşak bağlanıp duvağı örtülür. Kız evinden oğlan evine kızın eşyası götürülür, yerleştirilir ve gelin oğlan evine getirildikten sonra gelinin üzerine şeker, çerez atılır ve düğün böylelikle sona erer.

2.8.3. Ölüm Evresi

İnsan hayatının son evresi ise ölüm olup toplumda bu dönem acı veren, üzüntülü bir olay olarak kabul edilmektedir. İnsanın beden olarak yok olması anlamına gelen ölüm, diğer geçiş dönemlerinde olduğu gibi toplum bu dönemde de inançlar, âdetler, töre ve törenleriyle şekillendirmiştir. Bu dönemi de kendi içerisinde ölüm öncesi, ölüm sırası ve ölüm sonrası olarak sıralamak mümkündür.

Yörede ölümü beklenen kişinin rahat ölmesini sağlamak için başında yasin okunur. Ölümün gerçekleşmesi üzerine önce en yakınlarına, sonra köy halkına haber verilir. Ölünün başında kadınlar tarafından ağıtlar yakılır. Ağıt yakan kişiler genelde aileden kişilerdir. Bunun yanı sıra, yakın zamanda yakınına ya da çok sevdiği birini kaybetmiş kişiler var ise onlarda bu ağıtlara eşlik etmeye ya da tek başına ağıt yakmaya çalışırlar. Ağıtlar bazen insanların doğaçtan söyledikleri sözlerden oluştuğu gibi bazen de bilindik sözlerden de oluşabilmektedir. Bu esnada cenazenin yıkama işlemleri yapılır ve kefenleme işine geçilir. Mezara götürülmeden önce yüzünü görmek isteyen ya da uzakta kalmış ve cenazesine yetişmiş kişiler var ise onlara son bir kez ölen kişinin yüzü gösterilir ve bir daha da yüzü açılmaz. Cenazenin yıkama, helalleşme ve cenaze namazı işlemleri bittikten sonra mezara defni yapılır. Defin işleminin gerçekleşmesinden sonraki üçüncü günde ev halkı veya yakınları tarafından yöreye has “bişi” yapılır ve yakın akrabaları, komşuları çağrılır dualar edilir ve yapılan bişi ikram edilir. 40. ve 52. gününde ise yemek verilir ve dua edilir. Ölen kişinin kıyafetleri ise ya bir fakire verilir ya da bir yerde yakılır.

2.9. İNANÇ PRATİKLERİ (BATIL, BOŞ İNANÇLAR)

Geçiş dönemleri dışında yörede Anadolu'nun farklı yerlerinde olduğu gibi yaygın olan batıl inançlara da rastlanılmaktadır. Bu inanışlar, bilimsel açıdan kesinlik ve doğruluk taşımamalarına rağmen, insanlar tarafından çoğu kez riayet edilmekte ve uygulamaktadır. Bu pratiklerde, herhangi bir düşüncenin, canlı ve cansız nesnelerin gerçek olduğuna inanılıp bunlar yaşatılmaya çalışılmaktadır. Alan araştırması esnasında kaynak kişilerden tespit edilen ve yörede yaygın olarak uygulandığına inanılan batıl inançları aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Geceleri günah diye evin içine süpürge tutulmaz ve tırnak kesilmez.
- Kuş yuvası bozanın yuvasının bozulacağına inanılır.
- Hamur yoğururken (kabın dışına hamur parçası) sıçrarsa misafir geleceğine inanılır.
- Gece vakti sakız çiğnenmez, bunun sebebi ölü kişinin etinin çiğnendiğine inanılır.
- Gece vakti aynaya bakılmaz, bakanın ömrünün kısa olacağına inanılır.
- Bir kimsenin kulağı çınlıyorsa, uzak bir yerde kendisinden söz edildiğine inanılır.
- Yumurta soğan bir evden bir eve gitmez. Bunun nedeni soğanın acı olduğuna ve yumurtanın darlık, sıkıntı getireceğine inanılır.
- Baykuşun ötmesi iyi sayılmaz, kötü bir olay olacağına işaret ettiğine inanılır.
- Sağ göz seğirirse iyiye, sol göz seğirirse kötüye yorulur.
- Baykuş öttüğü zaman soğanın baykuşa atılması, acı ve üzüntüyü baykuşun götürdüğüne inanılır.
- Karganın kişi üzerinde ya da ev üzerinde uçması, uğursuzluk getireceğine inanılır.
- Dolu yağdığı zaman ailenin ilk çocuğunun koynuna dolu tanesi katılır. Bu durumda dolunun dinediğine inanılır.
- İlk Nisan yağmuru yağdığı zaman, yağmurun insana düşerse et, ineğe düşerse süt, yere düşerse ot olacağına inanılır.
- Hamile bir kadının ceviz ağacının dibine taş koyunca, o ağacın cevizinin bol olacağına inanılır.

- Düğünlerde gelinin başından aşağı bozuk para, buğday, mısır, nohut, şeker karıştırılıp atılır. Böylelikle gelinin evine bereket geleceğine inanılır.
- Gelin oğlan evine girerken evin kapısına çivi çakılır böylelikle gelinin o evde kalıcı olacağına inanılır.
- Gelin oğlan evine getirildikten sonra evin kapısına yağ sürdürülür böylece gelinin evine uyumu kolaylaştırdığına inanılır.

Belirtilen bu inançların yanı sıra, yörede *dedeler* adında bir yatır bulunmaktadır. İlçede uzun bir süre beklenen yağmurların yağmadığı zamanlarda halk bu yatırda toplanır ve yağmur duası ederler. Böylelikle, halk tarafından yatırda yapılan duaların kabul olacağına ve beklenen yağmurların yağacağına inanılır. Ayrıca yağmur duası sırasında, kadınlar tarafından çocuklara şeker, para ve çerez dağıtılır ve halk tarafından bunların da bereket getireceğine inanılır.

3. ÇELTİKÇİ İLÇESİNDE SÖZLÜ GELENEK ÜRÜNLERİ

Sözlü gelenek ürünleri, eski çağlardan başlayıp günümüze kadar nesilden nesile taşınmış kültürel değerlerdir. İnsanların duygu, düşünce, beğeni ve ortak yaşayış tarzları sonucu oluşturulan bu kültür ürünleri, gelişerek günümüze kadar ulaşmıştır. Bunlar genellikle ilk söyleyeni belli olmayan, aynı zamanda tarihe ışık tutan anonim ürünlerdir. Geçmişin izlerini taşıyan bu sözlü ürünler geleceğin şekillenmesine de önemli etki sağlamaktadır. Sözlü ürünler arasında atasözleri, bilmeceler, masallar, şiiirler, ninniler, ağıtlar, maniler ve efsaneler bulunmaktadır.

Çeltikçi ilçesinde yapılan alan araştırması sırasında bazı sözlü gelenek ürünlerine rastlanmıştır. Özellikle yerel ağız ile tespit edilen masallar, halk hikâyeleri ve halk şiiiri örnekleri bunlar arasında yer almaktadır.

3.1. MASALLAR

Masal, tekerleme veya söz kalıplarıyla başlayan, kahramanları genellikle hayvanlar ve tabiatüstü varlıklar olan mekân ve zaman bakımından belirsiz hayal ürünleridir. İyilerin ödüllendirilip kötülerin cezalandırıldığı genellikle de mutlu sonla biten sözlü anlatım türüdür. Masallarda iyilik ve kötülük, güzellik ve çirkinlik, zenginlik ve fakirlik bir arada olduğu görülür. Boratav, bu konuyu “Masal, Nesirle söylenmiş, dinlik ve büyüklük inanışlarından ve törelerden bağımsız, tamamıyla hayal ürünü, gerçeğe ilgisiz ve anlattıklarına inandırmak iddiası olmayan kısa bir anlatı diye tanımlanır” (1982: 75) şeklinde ifade etmektedir. Güzel ve Torun ise “Masal, İnsanın gerçeğe, gerçeküstünü harmanlayıp, olmasını hayal ettiği dünyada, geçmişte belirsiz bir zamanda, sıradan insanların çoğu kez gerçeküstü güçlerle donanıp olağan veya olağanüstü varlık ve olaylarla mücadelesinin anlatıldığı hikâyelerdir” (2010: 168) şeklinde bir tanımlama yapmaktadır.

İlçe merkezinde yapılan araştırma kapsamında masallara ait bir örneğe rastlanılmamıştır.

3.2. HALK HİKÂYELERİ

Halk hikâyeleri, konusu genellikle aşk ve kahramanlık olup olayların gerçeğe ya da gerçeğe yakın anlatıldığı nazım- nesir karışık halk anlatılarıdır. Elçin Halk hikâyesini şöyle tanımlamaktadır: “Türk halk hikâyeleri zaman seyri ve coğrafya-mekân içinde efsane, masal, menkıbe, destan, vb. mahsullerle beslenerek dini, tarihi, içtimai hadiselerin potasında iç bünyelerindeki bağlarını muhafaza ederek milletimizin roman ihtiyacını karşılayan eserler olmuşlardır (1986: 444). Boratav ise halk hikâyesini şöyle açıklamaktadır;

Yeni ve orijinal bir nev’i karakteri olarak meydana gelen halk hikâyeleri, yerini tuttuğu destanın birçok vasıflarını hala taşımaktadır. Fakat bunlar onun asıl karakterini verenler değildir. Süratle yeni bir nev’e gidiş vakiası karşısında bulunuyoruz: Destanî anane gittikçe zayıflıyor, çünkü destanın asli karakterini tayin eden sosyal şartlar gittikçe ortadan kayboluyor (1988a: 63).

Yörede tespit edilen *tandır gelin* (nota 2), (bkz. s.47) türküsü halk hikâyesi örneği olarak değerlendirilebilir. Alan araştırması esnasında yöre halkından dinlenen ve gerçekte yaşanmış bir halk hikâyesi örneği aşağıdaki gibidir:

Kerme Deresi Hikayesi

Kaynak Kişi: Sadık Yengil/Kadir Atalay

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Önceden bir mevkide çok suyun olduğu ve burada suyun dere yatağına aktığı bilinmekteymiş. Bu derenin sağında ve solunda da tarlalar bulunmaktaymış. Bu dere yatağından karşıdan karşıya tarlasına kağı ile geçmek isteyen bir aile varmış. Bu kağıyla bir anne ve bir çocuk, suyun gür aktığı bu dereden geçmeye çalışırken suyun anneyi bu derede yutarak kaybolmasına neden olmuştur. Annenin isminin Kerime olması sebebiyle bu derenin ismi “Kerime Deresi” olmuş ve zamanla halk dilinde “Kerme Deresi” olarak kalmıştır.

3.3. HALK ŞİİRİ ÖRNEKLERİ

Sözlü gelenek ürünlerinden olan halk şiiri genellikle aşk, ayrılık, özlem, doğa güzelliği, gurbet, ölüm vb. konularda insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmektedir. Halk kültürünün önemli ve özgün kollarından olan halk şiiri, kuşaktan kuşağa özünü kaybetmeden günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Çeltikçi ilçesinde tespit edilen halk şiiri örneği aşağıda verildiği gibidir.

Şu Çeltikçi Dağlarında

Kaynak Kişi: Bahri Tosun

Yaşı: 67

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Şu Çeltikçi dağlarında

Güller açar bağlarında

Bende bir güzel sevdim

On dört on beş yaşlarında

Şu Burdurun gölü vardır
Bahçesinde harı vardır
Benim sevdiğim güzelin
Başında bir alı vardır

Karamanlı Yeşilovam
Ben o kızı kime soram
Arayıpta bulamazsam
Bu ellerde nasıl duram

Çeltikçi Burdur arası
Yaktı gözünün karası
Sen orada ben burada
Geçmez gönlümün yarası

Bahçeye Gel Görevim

Kaynak Kişi: Bahri Tosun

Yaşı: 67

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Bahçeye gel göreyim
Eline gül vereyim
Bak gözümün içine
Sevdiğini bileyim

Çayır biçiyom çayır
Yanıyom cayır cayır
O elma yanaklardan
Benim payımı ayır

Bahçelerde gül zârım
Seni sevmektir kârım
Sen olmazsan yanımda
Yaşamaktan bıkarım

Bahçelerde bekledim
Gelcem dedin gelmedin
Meğer sevgin yalan imiş
Kıymetimi bilmedin

3.4. ATASÖZLERİ, DEYİMLER

Atasözleri kalıplaşmış, kısa ve özlü sözlerdir. Kesin ve açık olmasıyla birlikte az kelimeyle birçok şey anlatır. Elçin, atasözlerini “Nazım, nesir, her iki şekli ile eski tecrübeleri ‘tam bir fikir’ kompozisyonu içinde teşbih, mecaz, kinaye, tezat gibi edebi sanatların kudretinden faydalanarak süslü, kapalı olarak veya bazen açık, mecazsız hususuyla yetiyecek gençlere aktaran sözlerdir” (1986: 626) şeklinde tanımlamaktadır.

Anadolu’nun diğer bölgelerinde ve yörelerinde genel olarak kullanılan atasözleri ve deyimlere Çeltikçi ilçesinde de rastlamak mümkündür. Görüşmeler esnasında gerek genelde kullanılan, gerekse yöreye özgü tespit edilen atasözleri bulunmaktadır. Görüşmeler esnasında yöreye özgü atasözü veya deyimlere rastlanılmamıştır. Ancak Anadolu’nun diğer bölgelerinde ve yörelerinde genel olarak kullanılan atasözlerine Çeltikçi ilçesinde de rastlamak mümkündür. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Bir elin nesi var iki elin sesi var.
- Sakla samanı gelir zamanı
- Akacak kan damarda durmaz.
- Ayağını yorganına göre uzat.
- Damlaya damlaya göl olur
- Acele işe şeytan karışır
- Ateş düştüğü yeri yakar
- Ay ışığında ceviz silkilmez.
- Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde gelmez.
- Anasına bak kızını al, kenarına bak bezini al.
- Karşıdan baktım bir yeşil türbe, içine vardım estağfur tövbe.
- Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.

- Huylu huyundan vazgeçmez
- Sağır duymaz, yakıştırır
- Ağzından çıkanı kulağın işitsin.
- İnanma dostuna saman doldurur postuna.
- Söyleme, gelini arsız edersin, saklama, gelini hırsız edersin.
- Yağmur yel ile düğün el ile.

“Deyimler (tabirler), asıl anlamlarından uzaklaşarak yeni kavramlar meydana getiren kalıplaşmış sözlerdir. Bu sözler, duygu ve düşüncelerimizi, başka bir söyleyişle, dikkati çekecek bir ifade ile komprime halinde anlatan isim, sıfat, zarf, basit fiil ve birleşik fiil görünüşlü gramer şekilleridir” (Elçin, 1993: 457). Yörede kullanılan deyimler incelendiğinde ise bunların çoğunlukla yardımlaşma, birlik ve beraberlik, dürüstlük, iyilik, fikir verme, çalışma, fedakârlık ile ilgili sözler olduğu gözlenmiştir. Deyimlerin büyük çoğunluğu yöre halkı tarafından günlük hayatta sıklıkla kullanılmaktadır. Deyimler de tıpkı Atasözleri gibi Anadolu’nun farklı yörelerinde tespit edilip benzer örnekler kullanılmaktadır. Yörede kullanılan deyimler aşağıdaki gibidir:

- Baklayı ağzından çıkarmak.
- Buyurun cenaze namazına.
- Ayıkla pirincin taşını.
- Kaş yaparken göz çıkarmak.
- Azıcık aşım, ağrısız başım.
- Darısı başına.
- Tanrı misafiri.
- Gözü açık.

3.5. BİLMECELER, TEKERLEMELER

Bilmeceler, hemen her konuda yazılabilen kalıplaşmış sözlerin bir araya gelmesi ile oluşturulan kimi zaman eğlendiren kimi zaman sorularıyla düşündüren bir halk edebiyatı ürünüdür. Bilmeceler de diğer türlerde olduğu gibi geleneğini bozmadan günümüze aktararak ulaşmıştır. Elçin, bilmeceleri aşağıdaki gibi tanımlamaktadır:

Tabiat unsurları ile bu unsurlara bağlı hadiseleri; insan, hayvan ve bitki gibi canlıları; eşyayı, akıl, zekâ veya güzellik nev'inden mücerred kavramlarla dini konu ve motifleri vb. kapalı bir şekilde yakın-uzak münasebetler ve çağrışımlarla düşünce, muhakeme ve dikkatimize aksettirerek bulmayı hedef tutan kalıplaşmış sözlerdir (1986: 607).

Kaya ise bilmecelerin işlevini “Türk halkının zekâ ve ince zevklerinin parıltısı olarak ortaya konulmuş olan bilmeceler, eğlence vasıtası olmakla birlikte, kişilerde muhakeme gücünü, düşünce derinliğini geliştirmesi bakımından önemlidir” (1999: 463) şeklinde açıklamaktadır.

Boratav ise çalışmasında tekerlemelere yer vermiş ve bu konuda “herhangi bir ana konudan yoksun, baş uyaklar ve uyaklarla elde edilen, çağrışımlarla birbirine bağlanmış, belli bir şiir düzenine uydurulmuş, birbirini tutmaz birtakım hayallerle düşüncelerin sıralanmasından meydana gelmiş sözlerdir” (1995: 135) şeklinde açıklamıştır.

Tekerlemeleri Duymaz ise diğer halk edebiyatı türlerinden ayırmış olup hem çocuklar tarafından hem de büyükler tarafından kullanılabileceğini söylemekte ve şu ifadelerle açıklamaktadır:

Tekerlemeler, şekil, konu, muhteva ve işlevleri bakımından sınırları tam ve kesin olarak çizilememiş halk edebiyatı ürünleridir. Bunun en önemli sebebi, tekerlemelerin daha çok bilmece, âşık şiiri, masal, ninni, oyun, halk hikâyesi, halk tiyatrosu gibi pek çok türün içinde yer almaları olsa gerektir. Ancak başka hangi türle ilişkili olursa olsun yine de tekerlemeleri farklı kılan şekil, içerik ve anlatım özellikleri vardır. Tekerleme daha çok çocuk folklorunda karşımıza çıkmaktadır. Tekerlemelerdeki çocuksu üslup da bunun bir yansımasıdır. Ancak bazı âşık edebiyatı ürünlerinde ve masallarda bulunan ve tekerleme olarak adlandırılan mizahi ve manzum konuşmalar büyüklere mahsus özellikler göstermektedir (2002: 9).

Alan araştırmaları sırasında bilmeceler ve tekerlemelerle ilgili olarak Çeltikçi ilçesinde herhangi bir bulguya rastlanılmamıştır. Fakat diğer bölgelerde bilinen ve kullanılan tekerlemeler Çeltikçi ilçesinde de kullanılmaktadır.

- Portakalı soydum
Başucuma koydum
Ben bir yalan uydurdum.
Duma duma dum
- Yağmur yağıyor
Seller akıyor
Arap kızı camdan bakıyor
- Uç uç uğur böceği
Annen sana terlik pabuç alacak
Terlik pabucu ne yapacak?
Düğünlerde şingır mıngır giyecek

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇELTİKÇİ İLÇESİ HALK KÜLTÜRÜNDE MÜZİK UNSURLARI

Bu bölümde, Çeltikçi ilçesinde tespit edilen ve yöreye özgü seslendirilen halk müziği ürünlerine ve bunların sözel ve müzikal analizlerine yer verilmiştir. Böylelikle çalışma kapsamında, bir insanın doğumundan ölümüne kadar geçen sürede gerek törensel, gerekse özgün yaratılan anonim örnekler değerlendirilmiştir. Yöre halk müziği çerçevesinde belirlenen *ninniler*, *askerlik türküleri*, *kına türküleri*, *düğün türküleri*, *anlatı türküleri*, *iş türküleri* ve *ağutlar* bu çalışmanın içeriğini oluşturmaktadır.

1. CUMHURİYET DÖNEMİNDE BURDUR VE YÖRESİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN İLK DERLEME ÇALIŞMALARI

Cumhuriyet döneminde Anadolu’da Türk halk müziği (THM) ürünlerinin derlenmesi konusunda birçok çalışma yapılmıştır. Bu çalışmaların ilk olarak 1920’li yıllarda gerçekleştiği ve başlangıçta yörelerde etkin olarak çalışan memurlara anket gönderilmek suretiyle yapıldığı gözlenmektedir. Altınay, çalışmasında bu konu hakkında şu ifadelerle yer vermektedir:

Türk halk müziği ürünlerinin derlenmesi konusunda ilk somut çalışmalar 1920’li yıllardan itibaren gerçekleştirmeye başlanmıştır. Bu tarihte Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde bir *Hars (Kültür) Dairesi* kurularak halk müziği alanında gerek sözlü gerekse saz eserlerinin derlenmesi amacıyla Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde görev yapan köy öğretmenleri, köy muhtarları, sağlık görevlileri, müzik öğretmenleri vb. gibi ilgililere anketler gönderildi. Yörelerin müzik gelenekleri, mahalli icracılar, çalgılar yörelere özgü orijinal halk ezgilerinin tespit edilmesini amaçlayan bu anketler 1922 yılında yayımlandı (2004: 85-86).

Anadolu’da THM derleme çalışmalarına ilişkin olarak bir sonraki araştırmaların 1922 yılında Dârü’l Elhân Müzik Kurumu tarafından yapıldığı tespit edilmiştir. Bu dönemde yapılan çalışmaların pek başarılı olmadığı bu nedenle de 1926 yılında alanda ilk kayıt cihazının kullanılması gerekliliğine ilişkin fikirlerin

oluştugu gözlenmektedir. Böylelikle derleme gezilerine çıkılması planlanmış ve Anadolu'ya ilk gezi Rauf Yektâ Bey ve Müdür Yusuf Ziya Bey eşliğinde yapılmıştır.

1922'de Dârü'l- Elhan adına iki bin kadar anket fişi hazırlatılarak Maarif Vekâleti üç yıl süren anket sonucu mûsikîşinasların gönderdikleri yüz kadar notadan 85 tanesi 1926 yılında iki defter halinde yayınlandı. Pek başarılı sonuç vermeyen bu çalışmalar sonucunda derleme gezilerine çıkmak ve ezgileri fonografla tespit etme fikri yoğunlaştı. Ankette ele geçen türkülerin yayınlandığı 'Dârü'l- Elhan Anadolu Halk Şarkıları' defterlerinden ikincisinin önsözünde bunu belirten Rauf Yektâ Bey'e Müdür Yusuf Ziya Bey de katılınca gereken çalışmalar yapılarak 31 Temmuz 1926'da ilk gezi başlatıldı (Altınay, 2004: 97).

Yapılan bu derleme gezilerinin bir bölümünün Batı Anadolu'ya gerçekleştiği ve çeşitli görevlendirmelerle derleme çalışmalarının yapıldığı tespit edilmiştir. "Halk müziğini tespit alanında bir başka önemli girişim de Hars (Kültür) Müdürlüğü tarafından 1925 yılında Seyfettin ve Sezai Asaf kardeşlerin Batı Anadolu'ya müzik derlemeleri için gönderilmeleri yapıldı. Bu geziden sonra düzenlenen raporlar Milli Eğitim Bakanlığı'nca bastırıldı" (Altınay, 2004: 90). Bu derleme gezilerinde Burdur yöresine ilişkin herhangi bir tespite rastlanılmamıştır. Bu geziden sonra özellikle 1942 yılında Ankara Devlet Konservatuvarının yaptığı alan çalışmasında ise Burdur yöresine ilişkin tespitlerin yapıldığı gözlenmektedir. Konuyla ilgili olarak Altınay, 6. Araştırma gezisine ilişkin şu ifadeleri belirtmektedir:

1942 yılı Temmuz Ağustos ayları içinde yapılmış ve bir buçuk ay sürmüştür. Gezi heyeti, Başkan Halil Bedî Yönetken ile Muzaffer Sarısözen ve Teknisyen Rıza Yetişen'den oluşmuştur. Altıncı araştırma gezisi Isparta, Burdur, Antalya, Muğla illeri dâhilinde yapılmıştır. 426 halk türküsü ve havası tespit edilmiştir. Bu gezide zeybek oyunlarının en ağırından yürüğüne kadar çeşitli havaları aynı zamanda Avşar Beyleri ve Gurbet Türküleri gibi uzun havalar, sipsi, kaval, davul, zurna ile çalınan çeşitli oyun havaları derlenmiştir (2004: 135).

1942 yılında yapılan derleme çalışmasında 426 adet halk türküsü derlenmiştir. Bu derlemeden sonra Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun (TRT) yapmış olduğu derleme çalışmasında ise Burdur'un da adının geçtiği ile ilgili şu bilgilere yer verildiği görülmektedir. Buna göre; "1967 yılında TRT I. Folklor Derlemeleri adı altında çeşitli illerde farklı ekiplerle derlemeler yapılmış, bu çalışmalarda Gaziantep, Burdur, Van, Erzincan, Diyarbakır, İzmir, Trabzon, Rize, Balıkesir'den 1738 adet ezgi derlenmiştir" şeklinde bir bilgi mevcuttur (<http://www.turkishmusicportal.org/page.php?id=46&lang2=tr>).

2. GÜNÜMÜZDE YAYINLANMIŞ OLAN BURDUR VE YÖRESİNE AİT HALK EZGİLERİ

Bu bölümde Burdur ili'nin bu yüksek lisans çalışmasından önce derlenen resmi ve diğer notalı yayınlarda yer alan halk ezgilerine yer verilecektir.

2.1. TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI'NDA YER ALAN EZGİLER

Burdur iline ait TRT repertuarında kayıtlı bulunan ezgiler ve bu ezgilerin repertuar numaraları, kaynak kişisi, ezgileri derleyenler ve notaya alanlar **Ek-1**'deki gibi sınıflandırılmıştır.

2.2. DİĞER NOTALI YAYINLARDA YER ALAN EZGİLER

TRT repertuarı dışında diğer notalı yayınlarda karşılaşılan yerel ezgiler; türküler, sözlü-sözsüz oyun havaları ve uzun havalar olmak üzere **Ek-2**'deki gibi sınıflandırılmıştır.

3. ÇELTİKÇİ'DE DERLENEN MÜZİK KAVRAMLARI

3.1. GOCA BOĞAZ

Yörede 9/16'lık seslendirilen ezgilerin başlangıcında ve söz cümlesine geçmeden önce icra edilen, özellikle 4'lü (la - re) ve 5'li (la - mi) aralığında kısa kısa

motiflerle tınlatılan algısal mzık cmlsidir. Bu algısal cümle seslendirilirken teke oyununu icra eden oyuncu, aynı paralellikte değişik ayak figürleriyle müziğe eşlik eder.

3.2. ÇEVİRME

Yöre kadınlarının kendi aralarında oyunlu halk ezgilerini oynarken anlık olarak 9/16’lık bir ezgiden 9/8’lik ya da 2/4’lk bir ezgiye geçmesi şeklinde tanımlanmaktadır. Bu durum oyun esnasında *leğen alan kadına* “evirme” dendiği anda leğen alan kadının ezgiyi değiştirmesi ve başka ritimde bir trkye geçmesiyle gerçekleşir.

3.3. TÜNGÜME YA DA HOPLAMA (HAYMANALI)

eltiki’de kadınlar arasında 9/8 ritim kalıbında oynanan ve söylenen ezgilerdir.

3.4. NENNEN

Türk halk müziği ve edebiyatında kullanılan “ninni” alt türünün eltiki ilçesi’nde kullanılan adıdır.

4. YÖREDE TESPİT EDİLEN ANONİM HALK MüZİğİ ÜRÜNLERİ

4.1. TÜRKÜLER

Türk halk kültüründe önemli bir yere sahip olan trklere Anadolu’nun hemen hemen bütün yörelerinde rastlanılmaktadır. Trk kelimesinin kaynağına

ilişkin olarak Türk kelimesinden geldiği bilinen bir gerçektir. Bu duruma ilişkin olarak Birdoğan, kelimenin kaynağının ‘Türk’ kelimesi olduğunu, ‘Türk’ kelimesinin sonuna ilgi eki eklenerek Türk’e ait anlamında ‘Türkî’ yapıldığını ve bu kelimenin zamanla Türkü biçimine dönüştüğünü (1998: 23) ifade etmektedir.

Bugüne kadar türkü kelimesinin halk müziği çerçevesinde birçok tanımlanması yapılmıştır. Bunlardan birinde Ekici, türkü kavramına ilişkin olarak “Yaratıcısı belli olmayan, ağızdan ağıza dolaşarak gittikçe değişikliğe uğrayan, halk ezgileri ile bestelenmiş halk şiiiridir” (2000: 5) şeklinde bir bilgiye yer vermektedir. Özbek ise türkülerin yaratılışı ve yayılma sürecini değerlendirmiş ve bir halk yaratmasının türkü haline gelişine ilişkin şu ifadeleri kullanmıştır.

Başlangıçta bir olay, bir duygu coşkunluğu sonucunda halk arasında doğan türküler, zamanla geniş bir alana yayıldığında hem müzik, hem de şiir bakımından değişmeye, düzelmeye ve daha kollektif duygular taşımaya başlar. Değişik çevrelerde, değişik duygular içerisinde söylenen türküler bir takım katma söz ve ezgilerle eski havalarını kaybederler (1994: 65).

Belirtilen oluşum sürecinde türkü kavramının yanı sıra farklı bölgelerde ve yörelerde aynı isim değişik adlarla da kullanılmaktadır. Boratav bu farklı kullanımlara şu şekilde değinmektedir:

Ezgi ile söylenen halk şiirlerinin her çeşidini göstermek için (âşık şiirleri için dâhil) en çok kullanılan ad “türkü” dür. Bölgelere konulara değin özel hallerde, ya da ezginin ve sözlerin çeşitlenmesine göre türkü kelimesi yerine şarkı, deme, deyiş, hava, gayda, ninni, ağıt adları da kullanılmaktadır (1999:150).

Her ne kadar türkü kavramı bölgelere ve yörelere göre farklı adlarla anılsa da konu ve seslendirdikleri ortam bakımından benzer özellikler göstermektedir. Türkülerle ilgili bugüne kadar birçok tasnif yapılmıştır. Bu tasniflerden biri de halk bilimi ilgililerince kabul gören Boratav’ın yapmış olduğu sınıflandırmadır. Bu sınıflandırmaya göre türküler iki ana başlıkta verilmiş ve aşağıdaki gibi tasnif edilmiştir.

A) Konularına göre türküler:

1. Lirik Türküler:

a) Ninniler, b) aşk türküleri, c) gurbet türküleri, askerlik türküleri, hapishane türküleri, ç) ağıtlar, d) çeşitli başkaca duyguluk konular üzerine türküler.

2. Taşlama, yergi ve güldürü türküleri

3. Anlatı türküleri:

a) Efsane konulu türküler, b) bölgelere ya da bireylere özgü konuları olan türküler, c) tarihlik konuları olan türküler.

B) Kullanıldıkları yerler, gördükleri vazifeler ya da söylenmelerini şartlandıran vesilelere göre türküler:

4. İş türküleri.

5. Tören türküleri:

a) Bayram türküleri, b) düğün türküleri, c) dinlik ve mezheplik törenlere değgin türküler, ç) ağıt töreninde söylenen türküler.

6. Oyun ve dans türküleri:

a) Çocuk oyunlarında söylenenler, b) büyüklerin oyunlarında söylenen türküler (Boratav, akt. Aça, 2011: 243-244).

Boratav'ın sınıflandırmasında olduğu gibi türküler kullanıldıkları yere göre ninni, ağıt, taşlama, efsane gibi türleri de içinde barındırmaktadır. Bu türlerde yazılmış olan türküler zaman içerisinde işlevlerine ve ezgilerine göre türkü haline gelebilir.

4.1.1. Ninniler

Ninni, bir annenin çocuğunu uyuturken o anki ruhsal durumuna bağlı olarak söylediği sözlü ve basit bir ezgi yapısı olan halk ürünüdür. Ninni söyleyen kadınlar, bu ninnileri genellikle doğaçlama ya da hazır şiir örneklerinden istifade ederek seslendirirler. Bunlar bebeği sakinleştiren, dinlendiren, özellikle de bebeğin uyumasına yardımcı olan ezgilerdir. Kaya, bu durumla ilgili olarak şu ifadeye yer vermektedir:

Ninniler, uyutulmaya çalışılan çocuğa veya çocuğu hoplatıp severken söylenen, birtakım duygu, düşünce, inanç, umut ve hayaller, sevinç ve acıları ihtiva eden; çoğunlukla dört mısra ile söylenen ve mısra sonlarına birtakım klişe sözler ilave edilerek, ezgi ile terennüm edilen manzum sözlerdir (1999: 341).

Ninnilerin, bebeklerin ilk doğdukları andan itibaren onların konuşmalarını şekillendirmesi ve çocukta bir müzik ritmi oluşturması bakımından önemli işlevleri bulunmaktadır. Her anne bebeğine kendine has üslubuyla ninnileri söyler. Yardımcı, özellikle ninnilerin işlevi hakkında şu bilgileri vermektedir:

Ninnilerin ilk söyleyeni, bestecisi kadınlardır. Ritmi ve biçimi ne olursa olsun ninnilerin özünde çocuğa anne sevgisini aktarma çabası vardır. Ninniler çocuğun uzun ömürlü olması, nasibinin bol olması, nazar ve hastalıklardan korunması, bebeğin ağlamaması, uslu olması, çabuk büyümesi, gelin ya da damat olması dileği ile çocuğun gelecekte mutlu olması dileklerini içeren doğaçlama söyleyişlerdir (1998: 50).

Yaşar ise ninnilerin genel olarak konusunun bebeklerin sakinleştirmek amaçlı sözlerin yanı sıra, özellikle annenin o anki ruh durumuyla ilişkilendirildiğini vurgulamaktadır. “Ninnilerin konusu, genellikle çocukları uyuturken söylenen sakinleştirici sözlerin bir araya getirilmesiyle oluşturulurken, kimi zaman ise,

annelerin içinde bulundukları ruhsal durumlardan yola çıkarak farklı ve anlamlı konular da işlenerek ezgilendirilmeye çalışılmıştır” (2006: 30).

Ninni kavramı Çeltikçi yöresinde ‘nenni’ ya da ‘nennen’ şeklinde adlandırılmaktadır. Araştırma kapsamında yörede tespit edilen ninni örneği *nota 1*’de verildiği gibidir.

Nota 1. Binmiş Atın İyisine

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Ayşe Bilen

Süresi:

-

**BİNMIŞ ATIN İYİSİNE NENNEN
(NİNNİ)**

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

02.03.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

BİN MIŞ A TIN İ Yİ Sİ NE NEN NEN

DÜŞ MÜŞ YO LUN GI Yİ Sİ NA KÖR PE GU ZUM NEN NEN

SE LAM DA SÖY LEN DA Yİ Sİ NA NEN NEN

GÜ ÇÜK GU ZUM NEN NEN KÖR PE GU ZUM NEN NEN

Kaynak Kişi: Ayşe Bilen

Yaşı: 63

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi:02.03.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Binmiş atın iyisine nennen

Düşmüş yolun kıyısına

Körpe kuzum nennen

Selamda söylen dayısına

Küçük guzum nenni

Körpe guzum nenni

Nenni yavrum uyusun nenni

Allah deyin büyüsün nenni

Körpe guzum neni

Nenni deyin uyusun nenni

Uzun uzun çam dalları nenni

Uyusunda büyüsün nenni

Körpe guzum nenni

Nennilerin nenni olsun nenni

Uykularım senin olsun

Körpe guzum nenni

Nennilerin nenni olsun nenni

Güzel guzum nenni

Uykularım senin olsun

Nenni yavrum uyusun nenni

Allah deyin büyüsün

Uykularım senin olsun

Körpe guzum nenni

Nenni yavrum uyusun nenni

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi

Çeltikçi yöresinde derlenen ninni örneği incelendiğinde bu örneğin nazım biriminin altı mısralı olduğu belirlenmiştir. Örneğin, ölçü ve kafiye düzeni bakımından değerlendirilmesi yapıldığında ise genel olarak bir kararlılık olmadığı görülmektedir. Ninninin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve serbest ritimli yapıda ezgilendirildiği belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.2. Askerlik Türküleri

Genellikle askerlik görevini yerine getirmek için askere giden gençlerin ardından seslendirilen ve konu olarak; askerde yaşanan olayları, geride bırakılan acılı anne, baba, eş, nişanlı, sevgili ve arkadaşlarının işlendiği türkülerdir. Çeltikçi ilçesinden derlenmiş olan asker türkü, içerisinde gurbet, aşk, özlem konularını da kapsayarak hem ağıt hem de türkü formunda söylenmektedir. Araştırma kapsamında yörede tespit edilen askerlik türküleri nota yazımı, kafiye şeması ve sözel ve müzikal analizi şeklinde belli bir sistematik içinde aşağıda verilmiştir.

Nota 2. Tandır Gelin

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Kadir Atalay

Süresi:

♩ = 50

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

17.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

TANDIR GELİN

A a a1.....

SU YÜZ ÜN DE DU RAN GE LİN
SE HER YE Lİ TAN DİR GE LİN
İS TAN BUL DAN GE LİR FER MAN

a2.....

SA Hİ Lİ Nİ VU RAN GE LİN
KALP A TE Şİ YAN DİR GE LİN
Dİ ZİM DE KAL MA Dİ DER MAN

b b1.....

BİR SU VER DE İ ÇEM GE LİN
ŞİM Dİ BUR DAN Gİ DEN Yİ ĞİT
BEN A ŞIK MAH MU DUM KUR BAN

b2.....

BE Nİ YOL DA KOY MA GE LİN
A CEP SE NİN NE YİN GE LİN
KUR BAN O LAM KON DUR GE LİN

-1-
SU YÜZÜNDE DURAN GELİN
SAHİLİNİ VURAN GELİN
BİR SU VER DE İÇEM GELİN
BENİ YOLDAN KOYMA GELİN

-2-
SEHER YELİ TANDIR GELİN
KALP ATEŞİ YANDIR GELİN
ŞİMDİ BURDAN GİDEN YİĞİT
ACEP SENİN NEYİN GELİN

-3-
İSTANBULDAN GELİR FERMAN
DİZİMDE KALMADI DERMAN
BEN AŞIK MAHMUDUM KURBAN
KURBAN OLAM KONDUR GELİN

Kaynak Kişi: Kadir Atalay

Yaşı: 69

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 17.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Su yüzünde duran gelin
Sahilini vuran gelin
Bir su ver de içem gelin
Beni yoldan koyma gelin

Seher yeli tandır gelin
Kalp ateşi yandır gelin
Şimdi burdan giden yiğit
Acep senin neyin gelin

İstanbuldan gelir ferman
Dizimde kalmadı derman
Ben Âşık Mahmudum kurban
Kurban olam kondur gelin

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi

Mani nazım şekli ile yazılan eserin nazım birimi dörtlüktür. Eserin sözel yapısı hece ölçüsünün 8’li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması ise (aaaa/aaba/aaaa) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında ise örneğin uşşak makam dizisinde ve 9/8’lik ritimli bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında, ezginin A [a (a₁+a₂) + b (b₁+b₂)] bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

Araştırma kapsamında hikâyesi tespit edilen tek örnek bu türküye aittir. Bu türkünün hikâyesi aşağıda verildiği gibidir.

Tandır Gelin Hikâyesi

Çanakkale harbinin olduğu yıllarda seferberlik ilan edilir. Şehir ve köylerden eli silah tutan kişiler Çanakkale harbine çağrılır. O yıllarda genç bir delikanlı vardır. Bu genç köyde evlenir. Çanakkale harbi başladığı için harbe katılmak zorunda kalır ve ailesini bırakıp yollara düşer. Artık günler, aylar, seneleri bulur. Şehit düşen olur, kalan kalır düşmanı denize döktükten sonra o genç ise sağ kalır. Genç der ki; “Ben köyüme gitsem ne yaparım, ne işlerim, fakirim zati, elimden bir şey gelmez, herkes fakir... Büyük çiftlik ağalarında bile yok; ağalar harmandan harmana ırgatların parasını bile zor verir.” Bu devirde fakirlik olduğu için buralarda uşak olarak çalışıp köyüme gidinceye kadar beş on kuruş biriktiririm; eşim evlenmediyse onlara faydam olur bir kaç yıl çalışırım diye düşünür. İstanbul’dan köyüne yürümek mümkün değil. Ne yaparım ne ederim derken o köy senin bu köy benim diyerek odalarda(yolda kalan herkesin konaklayacağı yer) yata kalka gelirim diye düşünür. Günler, haftalar geçer. Çok yorulur, bitkin düşer ve oralardan bir at alır. Genç, aylar sonra bir akşam vaktine yakın at ile köye gelir. O zaman evlerde su yok. Köy meydanında çeşmeler vardı herkes bu çeşmelerden evine su götürmek için buradan su doldururdu. Gençte atını sulamak bahanesiyle çeşmeye gider “acaba hanımım gelir mi?” diye onun yolunu gözlemeye başlar. Zaten karnı burnunda kalmış hanımının. Kendisi, ailesine doyamadan gider seferberliğe. Dururken herkes suyunu doldurur gider ve hanımına benzeyen bir kadın gelir, atama(atışma) ile anlaşırılar. Kadına bir atama söyler;

Erkek (E):

Su yüzünde duran gelin
Sahilini vuran gelin
Bir su ver de içem gelin
Beni yoldan koyma gelin

Kadın (K): “Halla halla! (Allah Allah) bu adam benim tanımadığım adam, saçı sakalı birbirine karışmış, bu kişi beni nerden tanıdı da benden su istiyor” der. Hemen ardından;

K:

Git yolcu git yol boyunca
Sen su içemezsin burdan
Beş gardaşım vardır oğlan
Seni öldürürler duyunca

E: “Tamam, bu benim ailem beş tane kardeşi var; onların hepsinde sağ” diye düşünür
ve “Bu benim eşim” der ondan sonra eşine:

E:

İstanbuldan tatar gelir tatar
Kamçısını atar tutar
Garip olanlar nerde yatar
Kurban olam kondur gelin

Yani “beni misafir al” diye kadına yalvarır.

K:

İstanbuldan gelir tatar
Kamçısını atar tutar
Garip olanlar handa yatar
Konduramam seni oğlan

“Ben tanımadığım kişiyi nasıl misafir ederim” diyor.

Zaten olmuş akşam karanlığı genç gidip hana atını bağlar ve orda yatar.
Sabah namazına yakın kadının evini bulur. Maksat eşinin evlenip evlenmediğini
öğrenmek ve kimle yaşadığını öğrenmek için evinin önüne saklanır. Kapıdan
delikanlı bir çocuk çıkıp giderken;

E: “Ha benim kadın evlenmiş” deyip yüreğine bir ateş düşer ve üzülür. Delikanlı
çocuk gittikten sonra;

E:

Seher yeli tandır gelin
Kalp ateşi yandır gelin
Şimdi burdan giden yiğit
Acep senin neyin gelin

Kadın yine aynı adamı gördükten sonra “Bu dünkü adam, bunda bir hikmet var” diyor. Daha sonra;

K:

Seher vakti tandırmışım
Ben ateşimi yandırmışım
Şimdi buradan gideni
Gül mememden emdirmişim

E: “Bu benim oğlummuş Allah bana birde erkek evlat vermiş” diyor. “Şükürler olsun” deyip dua eder.

E:

İstanbuldan gelir ferman
Dizimde kalmadı derman
Ben Âşık Mahmudum kurban
Kurban olam kondur gelin

Kadın kocasının olduğunu duyunca artık birbirlerine sarılırlar ve ağlaşırlar. Oğlu da o esnada gelir ve annesine “Bu hâl ne?” diye sorar. Annesi de “Gel oğlum bugün bizim bayramımız, baban geldi askerden Âşık Mahmut geldi yavrum biz bugünü bekliyorduk” diyor ve sarılırlar birbirlerine. Bu şekilde mutluluğa eriyorlar.

Nota 3. Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Bahri Tosun

Süresi:

♩ = 85

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

16.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

EZELDEN GÖĞSÜNDE GÜR BİR İMANLA

A a a1..... a2.....

E ZEL DEN GÖĞ SÜN DE GÜR BİR İ MAN LA

a a1..... a2.....

ZA FER DEN ZA FE RE KO ŞAR MEH ME DİM

b b1..... b2.....

TA RİH TEN AL DI ĞI ŞE REF LE ŞAN LA

c c1..... c2.....

ER MEY DAN LA RİN DA CO ŞAR MEH ME DİM

-1-

EZELDEN GÖĞSÜNDE GÜR BİR İMANLA
ZAFERDEN ZAFERE KOŞAR MEHMEDİM
TARİHTEN ALDIĞI ŞEREFLE ŞANLA
ER MEYDANLARINDA COŞAR MEHMEDİM

-2-

GÖZLERİNİ KAHRAMANLIK BÜRÜMÜŞ
ATASI YOLUNDA ŞANLA YÜRÜMÜŞ
TÜRKÜN GÜCÜ GİBİ NERDE GÖRÜLMÜŞ
SANA BÜTÜN DÜNYA ŞAŞAR MEHMEDİM

-3-

TİTRESİN ÖNÜNDE TİTRESİN DÜŞMAN
YURDA GÖZ DİKENE VERME MEHMEDİM
KARADA DENİZDE HAVADA ŞAHLAN
ŞÖHRETİN CİHANI AŞAR MEHMEDİM

-4-

ÇANAKKALEDE HEP DESTANLAR YAZDIN
KOREDE SÜNGÜYLE DÜŞMANI YARDIN
SEN ASLA ÖLMEDİN KIBRISTA VARDIN
ŞEHİTLER ÖLMEDEN YAŞAR MEHMEDİM

Kaynak Kişi: Bahri Tosun

Yaşı: 67

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 16.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Ezelden göğsünde gür bir imanla
Zaferden zafere koşar mehmedim
Tarihten aldığı şerefle şanla
Er meydanlarında coşar mehmedim

Gözlerini karanlık bürümüş
Atası yolunda şanla yürümüş
Türkün gücü gibi nerde görülmüş
Sana bütün dünya şaşar mehmedim

Titresin önünde titresin düşman
Yurda göz dikene vermesem aman
Karada denizde havada şahlan
Şöhretin cihanı aşar mehmedim

Çanakkalede hep destanlar yazdın
Korede süngüyle düşmanı yardım
Sen asla ölmedin kıbrısta vardın
Şehitler ölmeden yaşar mehmedim

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi

Koşma nazım şekli ile yazılan eserin, nazım birimi dördlüktür. Hece ölçüsünün 11'li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (abab/cccb/dddb/eeeb) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 7/8'lik ritmik yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a1+a2) + a (a1+a2) + b (b1+b2) + c (c1+c2)] bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.3. İş Türküleri

Kişilerin herhangi bir uğraş doğrultusunda yaptığı ve olayın sonucuna bağlı olarak mani tipinde seslendirdikleri türkülerdir. İş türküleri genellikle bağ ve bahçelerde işçilerin çalışırken seslendirdikleri türkülerdir. Buna bağlı olarak Çeltikçi ilçesinde bayanların halı dokurken ve o anda söyledikleri iş türküsüne de rastlanılmıştır. Yörede belirlenen iş türkülerine ait nota yazımı, kafiye şeması ve sözel ve müzikal analize ilişkin tespitler ve yorumlamalar aşağıda verildiği gibidir.

Nota 4. Halı Dokurum Halı

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Mürüvvet Evsen

Süresi:

♩ = 120

Derleven:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

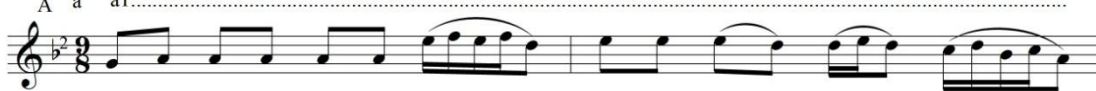
22.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

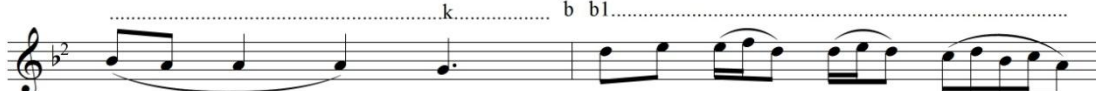
HALI DOKURUM HALI

A a al.....

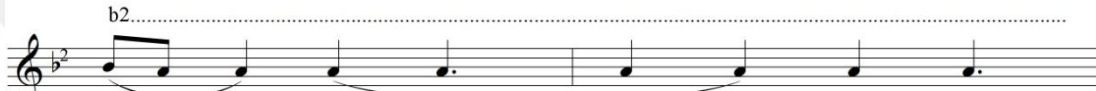
HA LI DO KU RUM HA LI A KOR TA GÜ LÜ

.....k..... b bl.....

SA RI A KOR TA GÜ LÜ

b2.....

SA RI

c c1..... c2.....

KU SU RA BAK MA YA RİM

b' b1'..... b2.....

HOŞ GEL DİN DE ME Mİ ŞEM

-1-

HALI DOKURUM HALI
AKORTA GÜLÜ SARI
KUSURA BAKMA YARİM
HOŞ GELDİN DEMEMİŞEM

-2-

KARA KARA KAZANLAR
KARA YAZI YAZANLAR
CENNET YÜZÜ GÖRMESİN
ARAMIZI BOZANLAR

-3-

HALI DOKURUM HALI
GÜLÜMÜN İÇİ SARI
BENİ YARDAN AYIRAN
ÜÇ ÇOCUKLU Bİ GARI

Kaynak Kişi: Mürüvvet Evsen

Yaşı: 54

Derlendiğı Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 22.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Halı dokurum halı

Akorta gülü sarı

Kusura bakma yarım

Hoş geldin dememişem

Kara kara kazanlar

Kara yazı yazanlar

Cennet yüzü görmesin

Aramızı bozanlar

Halı dokurum halı

Gülümün içi sarı

Beni yardan ayıran

Üç çocuklu bi garı

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Eserin, mani nazım şekli ile yazıldığı ve nazım biriminin dörtlük olduğu tespit edilmiştir. Hece ölçüsünün 7'li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (aabb/ccxa/aaxa) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 9/8'lik ritmik bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a₁) + b (b₁+b₂) + c (c₁+c₂) + b' (b₁'+b₂)] şeklinde bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.4. Kına Türküleri

Kına türküleri, daha çok kadınlar arasında seslendirilen ve kına yakma geleneğinin öncesinde ya da sonrasında söylenen halka mâl olmuş ezgilerdir. “Türk halk müziği bağlamında tören türküleri adı altında (kına geceleri vb.) incelenebilen; Anadolu’da daha çok kadınlar arasında bazen de erkekler arasında düzenlenen geleneksel toplantılarda söylenen, halk ezgilerinin genel adıdır” (Yaşar, 2006: 34). Yörede tespit edilen kına türküsünün nota yazımı, kafiye şeması ve sözel ve müzikal analizi aşağıda verildiği gibidir.

Nota 5. Altın Tas İçinde

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Ayşe Bilen

Süresi:

♩ = 50

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

02.03.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

ALTIN TAS İÇİNDE (GELİN HAVASI)

A a al..... a2.....

AL TIN TAS İ ÇİN DE KI NAM E ZİL SİN

b b1..... b2.....

GÜ MÜŞ TA RAK İ LE ZÜL FÜM ÇÖ ZÜL SÜN

b' b1..... b2'.....

GÜ MÜŞ TA RAK İ LE ZÜL FÜM ÇÖ ZÜL SÜN

a' a1..... a2'.....

ÇA ĞI RIN A NA MI A NAM AĞ LA SİN

c c1..... b2'.....

BA BA MIN OĞ LU VAR BE Nİ NEY LE SİN

c c1..... b2'.....

BA BA MIN OĞ LU VAR BE Nİ NEY LE SİN

-1-

ALTIN TAS İÇİNDE KINAM EZİLSİN
GÜMÜŞ TARAK İLE ZÜLFÜM ÇÖZÜLSÜN
ÇAĞIRIN ANAMI ANAM AĞLASIN
BABAMIN OĞLU VAR BENİ NEYLESİN

-2-

ATIM DA YANAŞTI BİNEK TAŞINA
ELİM YETİŞMEDİ EĞİL KAŞINA
ANAMI ANAMI BENİM ANAMI
BUGÜN DURUN YARIN YAKIN KINAMI

Kaynak Kişi: Ayşe Bilen

Yaşı: 63

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 02.03.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Altın tas içinde kınam ezilsin
Gümüş tarak ile zülfüm çözölsün
Çağırın anamı anam ağlasın
Babamın oğlu var beni neylesin

Atım da yanaştı binek taşına
Elim yetişmedi eğil kaşına
Anamı anamı benim anamı
Bugün durun yarın yakın kınamı

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Tespit edilen eser, türkü nazım şekli ile yazılmış olup nazım birimi dördlüktür. Hece ölçüsünün 11'li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (aaaa/bbcc) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 9/16'lık ritimli bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a1+a2) + b (b1+b2) + b' (b1+b2') + a' (a1+a2') + c (c1+b2') + c (c1+b2')] şeklinde bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.5. D    n Türküleri

Bir yöreye m  l olmuş ve yörenin kendine has özelliklerini kapsayan oyun amaçlı türkülerdir.  Genellikle oyun amaçlı seslendirilen yöresel ezgilerdir   (Yaşar, 2006: 35). Teke bölgesi ve özellikle Burdur yöresinin halk ezgileri   eltik  i ilçesinin d    n ezgilerini oluşturmaktadır. Bunların haricinde yörede derlenen ve düğünlerde oynanan yöreye has ezgiler tespit edilmiş olup aşağıda verildiği gibidir.

Nota 6. Burdur'dan Çıktım Yayan

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Mahmut Özcan

Süresi:

♩ = 100

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

03.08.2013

Notaya Alan:

Veli Yöntem

BURDUR'DAN ÇIKTIM YAYAN

♩ = 100

a a1..... a2.....

BUR DUR DAN ÇIK TIM YA YA YAN DA YAN DİZ LE RİM DA YAN

KÖR OL SUN DA SÜRÜN SÜN NAZ LI YA RI NE KI YAN

BİR DAL KES TİM Kİ RAZ DAN YA RİM VAZ GEÇ BU NAZ DAN

AL BOĞ ÇA NI Gİ DE LİM AN NEN GE LİR Bİ RAZ DAN

-1-

BURDURDAN ÇIKTIM YAYAN
DAYAN DİZLERİM DAYAN
KÖR OLSUN DA SÜRÜNSÜN
NAZLI YARİNE KIYAN

-2-

BURDURUN ALTI DENİZ
BAĞLARI DOLU CEVİZ
BİZE BURDURLU DERLER
CEVİZ EZMESİ YERİZ

(BAĞLANTI)

BİR DAL KESTİM KİRAZDAN
YARIM VAZGEÇ BU NAZDAN
1-AL BOĞÇANI GİDELİM
2-(GEL SEVDİĞİM GAÇALIM)
ANNEN GELİR BİRAZDAN

Kaynak Kişi: Mahmut Özcan

Yaşı: 69

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 03.08.2013

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Burdurdan çıktım yayan

Dayan dizlerim dayan

Kör olsun da sürünsün

Nazlı yârine kıyan

Burdurun altı deniz

Bağları dolu ceviz

Bize Burdurlu derler

Ceviz ezmesi yeriz

Bir dal kestim kirazdan

Yârim vazgeç bu nazdan

Al boğçanı gidelim (gel sevdiğim kaçalım)

Annen gelir birazdan

Boğçanı: Bohçanı

Gaçalım: Kaçalım

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Eser, mani nazım şeklindedir. Nazım birimi ise dörtlüktür. Hece ölçüsünün 7'li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (aaxa/bbxb/aaxa) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 2/4'lük ritmik bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin [a (a1+a2) + a (a1+a2) + a (a1+a2) + a (a1+a2) + a (a1+a2)] şeklinde tek cümleli biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

Nota 7. İki Gemi Yan Yana

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Mahmut Özcan

Süresi:

♩ = 110

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

26.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

İKİ GEMİ YAN YANA

A a a1..... a2.....

SAZ.....

a a1..... a2.....

b b1..... b2.....

I Kİ GE Mİ YAN YA NA I LI MAN

a a1..... a2.....

BAĞ LA YA Bİ LİR Mİ SİN I LI MAN

b b1..... b2.....

BEN AS KE RE Gİ Dİ YOM I LI MAN

a' a1..... a2'.....

DA YA NA Bİ LİR Mİ SİN I LI MAN

-1-
İKİ GEMİ YAN YANA İLİMAN
BAĞLAYA BİLİRMİSİN İLİMAN
BEN ASKERE GİDİYOM İLİMAN
DAYANABİLİR MİSİN İLİMAN

-2-
HANA VARDIM AL YANDIM İLİMAN
HANDA BABUCUM GALDI İLİMAN
OYNA GELİNİM OYNA İLİMAN
BİRBUÇUK GÜNÜM GALDI İLİMAN

-3-
OY İLİMAN İLİMAN İLİMAN
DALLARINA GONAMAM İLİMAN
BEN ASKERE GİDİYOM İLİMAN
BEN SANA DAYANAMAM İLİMAN

Kaynak Kişi: Mahmut Özcan

Yaşı: 69

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 26.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

İki gemi yan yana iliman
Bağlaya bilirmisin iliman
Ben askere gidiyom iliman
Dayanabilir misin iliman

Hana vardım al yandım iliman
Handa babucum galdı iliman
Oyna gelinim oyna iliman
Birbuçuk günüm galdı iliman

Oy iliman iliman iliman
Dallarına gonamam iliman
Ben askere gidiyom iliman
Ben sana dayanamam iliman

Babucum: Ayakkabım

İliman: Lakâp İsmi

Gonamam: Konamam

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Eser, türkü nazım şeklindedir. Örneğin nazım birimi dördlüktür. Hece ölçüsünün 10'lu kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (aaaa/aaaa/aaaa) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 9/16'lık ritmik bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a1+a2) + a(a1+a2) + b (b1+b2) + a (a1+a2) + b (b1+b2) + a' (a1+a2'')] şeklinde bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

Nota 8. Isparta Dağında Ceylanlar Gezer

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Yıldız Yöntem

Süresi:

♩ = 110

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

06.10.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

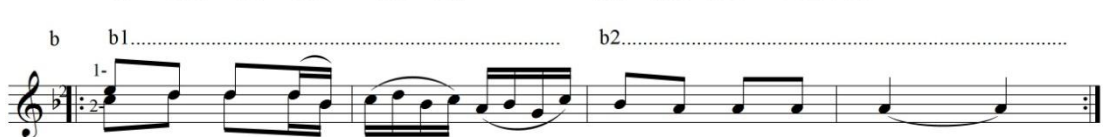
ISPARTA DAĞINDA CEYLANLAR GEZER

A a a1..... a2.....

IS PAR TA DA ĞIN DA CEY LAN LAR GE_ ZER

b b1..... b2.....

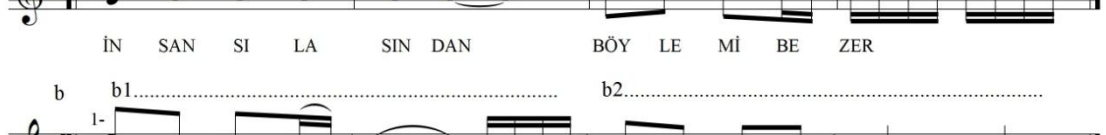
BUR DU RUN GÖ LÜN DE ÖR DEK LER YÜ ZER

a a1..... a2.....

İN SAN SI LA SIN DAN BÖY LE Mİ BE ZER

b b1..... b2.....

YÜ RÜ GÜ ZEL YÜ RÜ YÜ RÜ ME YE SİN

-1-

ISPARTA DAĞINDA CEYLANLAR GEZER
BURDURUN GÖLÜNDE ÖRDEKLER YÜZER
İNSAN SILASINDAN BÖYLE Mİ BEZER
YÜRÜ GÜZEL YÜRÜ YÜRÜMEYESİN

-2-

ÖRDEĞİN SÜRÜSÜ GAZ İLE GELİR
BAHARIN KOKUSU YAZ İLE GELİR
YİĞİDİN SEVDİĞİ GÜZEL OLURSA
SALINA SALINA NAZ İLE GELİR

Kaynak Kişi: Yıldız Yöntem

Yaşı: 50

Derlendiğı Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 06.10.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Isparta dağında ceylanlar gezer
Burdurun gölünde ördekler yüzer
İnsan sılasından böyle mi bezer
Yürü güzel yürü yürümeyesin

Ördeğın sürüsü gaz ile gelir
Baharın kokusu yaz ile gelir
Yiğidin sevdiği güzel olursa
Salına salına naz ile gelir

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Türkü nazım şekli ile yazılan eserin, nazım birimi dörtlüktür. Hece ölçüsünün 11’li kalıbıyla yazılmıştır. Kafiye şeması (aaab/ccdc) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 2/4’lük ritimli bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a1+a2) + b (b1+b2) + a (a1+a2) + b (b1+b2)] şeklinde bir bölümlü biçim içinde olduğu gözlenmektedir.

Nota 9. Goca Boğaz

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Mahmut Özcan

Süresi:

♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ ♩ = 50

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

26.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

GOCA BOĞAZ

a s..... s..... s.....

a1..... k..... k1.....

a' a1..... k1.....

Kaynak Kişi: Mahmut Özcan

Yaşı: 69

Derlendiğı Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 26.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Eserin Müzikal Analizi:

Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 9/16'lık ritimli bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin [(a+s+s+s+a1+k+k1+a'+a1+k1)] şeklinde tek cümleli biçim içinde oluştuğı gözlenmektedir.

4.1.6. Anlatı Türküleri

Bir bölgeye yönelik olay ve hadiseye sebep olan ya da bireylere özgü konuları ele alan türküleri olarak adlandırılır.

Nota 10. Gıldır Gızı

Yöresi:
BURDUR/Çeltikçi
Kimden Alındığı:
Mahmut Özcan
Süresi:

♩ = 50

Derleyen:
Veli Yöntem
Derleme Tarihi:
22.10.2010
Notaya Alan:
Veli Yöntem

GILDIR GIZI

A a a1..... a2.....

b b1..... b2.....

c b1'..... c2.....

d d1..... d2.....

O VA CI ĞI BAS TI LAR HEP YOL LA RI KES Tİ LER

c c1..... c2.....

O VA CI ĞIN GIZ LA RI JAN DAR MA DAN GAÇ TI LAR

b' b1'..... b2'.....

SÜ RÜ MÜ RÜ KEK Lİ ĞİM GIL DIR GI Zİ BEY OĞ LU NU BEK LE YİM

b' b1'..... b2'.....

İ Lİ MO NUM BUZ Ğİ Bİ GIL DIR GI Zİ EL DEĞ ME Dİ GIZ Ğİ Bİ

-1-
OVACIĞI BASTILAR
HEP YOLLARI KESTİLER
OVACIĞIN GIZLARI
JANDARMADAN GAÇTILAR

-2-
NOHUT EKTİM OVAYA
O DA GİTTİ HAVAYA
MÜDÜR BEYE GÜVENDİK
GENÇLİK GİTTİ HAVAYA

(BAĞLANTI)
SÜRÜ MÜRÜ KEKLİĞİM
GILDIR GIZI BEYOĞLUNU BEKLEYİM
İLİMONUM BUZ GİBİ
GILDIR GIZI EL DEĞMEDİ GIZ GİBİ

Kaynak Kişi: Mahmut Özcan

Yaşı: 69

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 22.10.2010

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

Ovacığı bastılar
Hep yolları kestiler
Ovacığın kızları
Jandarmadan kaçtılar

Nohut ekim ovaya
O da gitti havaya
Müdür beye güvendik
Gençlik gitti havaya

Sürü mürü kekliğim
Gıldır gızı beyoğlunu bekleyim
İlimonum buz gibi
Gıldır gızı el değmedi kız gibi

Gıldır : Lakâp İsmi

Gızları: Kızları

Gaçtılar: Kaçtılar

İlimonum: Limonum

Eserin Sözel ve Müzikal Analizi:

Eserin, türkü nazım şekli ile yazıldığı ve nazım biriminin dörtlük olduğu tespit edilmiştir. 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır. Kafiye şeması (aaxa/bbxb/ccdd) şeklindedir. Eserin müzikal açıdan bir değerlendirmesi yapıldığında, eserin uşşak makam dizisinde ve 9/8'lik ritimli bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Biçim açısından bir inceleme yapıldığında ise ezginin A [a (a1+a2) + b (b1+b2) + c (b1'+c2) + d (d1+d2) + c (c1+c2) + b' (b1'+b2') + b' (b1'+b2')] bir bölümlü biçimden oluştuğu gözlenmektedir.

4.1.7. Ağıtlar

Ağıtlar, genel olarak ölen kişinin arkasından duyulan acıları, üzüntüleri ifade etmek için yazılan halk kültürü ürünlerine verilen bir adlandırmadır. “Ölen kişinin ardından yakılan ve ölen kişinin yaşamından kesitlerin yer aldığı ya da bir olay sonucu ölmüş ise o olayla ilgili temaların işlendiği ezgilere denir” (Yaşar, 2006: 31).

Halk edebiyatı ürünleri yöreden yöreye bölgeden bölgeye farklı isimlerle anılmaktadır. Ağıtlar da bölgelere göre çeşitli isimlerle anılmaktadır. Anadolu’nun farklı yörelerinde ağıtların kullanımına ilişkin olarak Kaya, “Bayatı (Kars), deme (Sivas), deşet (Adana), deyiş (Malatya), deyişet (Samsun), dil (Doğanşar-Sivas), lâvik (Kırşehir), ölgülü (Burdur), sau (Muş), sızılama (Doğu Anadolu), şin (Elazığ), şivan (Diyarbakır), yakım (İçel-Isparta), yas (Antalya, Balıkesir, Burdur, Karaman, Muğla)” (2004: 259) gibi adlarla anıldığını belirtmektedir. Elçin ise ağıtın tanımını ve ağıtın Anadolu dışında kullanılan tanımlarına ilişkin olarak şu şekilde bilgilere yer vermektedir:

İnsanoğlunun ölüm karşısında veya canlı-cansız bir varlığı kaybetme, korku, telaş ve heyecan anındaki üzüntülerini, feryatlarını, isyanlarını, talihsizliklerini düzenli düzensiz söz ve ezgilerle ifade eden türkülere Batı Türkçesi’nde umumiyetle ‘ağıt’ adı verilir. Ağıt söyleyen için ‘ağıtçı’ sözü yaygınlaşmış ve ‘ağıt yakmak’ deyimini türemiştir. İslamiyet’ten önceki devirlerde ‘sagu’ deyim ile karşılanan ve hiç şüphesiz ‘sıgtamak: ağlamak’ fiilinden türemiş, ağıta bugün Azerbaycan’da ‘ağı’, Kerkük Türklerinde ‘sazlamağ’ ve Türkmence’de ‘âğrı’ yanında ‘tavs’, ‘tavşa’ adları verilmektedir (2004: 90).

Ağıtlar genel olarak bir acı olay karşısında duyulan üzüntüler için yakılmış olup zamanla konu yelpazesi genişlemiştir. Elçin, ağıtın konusu ile ilgili şu bilgileri vermektedir:

Çok eski çağlardan günümüze kadar gelen ağıtlar, bir bakıma ölen kişi için söylenmiş methiye demektir. Zamanla dünyanın faniliği, ömrün kısalığı, ihanet, kıskançlık, sadakatsizlik, feleğe sitem de ağıda konu olmuştur. Ayrıca yurdun istila görmesi, kaybedilen toprakların milletin vicdanında uyandırdığı acı, ağıt yakılan konular arasında yer almıştır. Büyük ve tanınmış kişilerin ölümleri, yurt uğruna şehit düşenler, üzerlerine en çok ağıt yakılan kişiler olmuşlardır. Zelzele, yangın, sel gibi afetler ve olaylar sonunda toplum olarak hissedilen acılar ağıtla dile getirilmiştir. Genç yaşta dul kalan kadının karşılaştığı sıkıntılar kına yakma sırasında baba evinden uzaklaşırken gelinin hissettiği sevinçle karışık keder, yavrularını kaybeden anneler, geyikler, koyunlar veya kanadı kırıldığı için uçamayan leyleğin dramı gibi olay, durum ve hikâyeler ağıtın anlam ve içeriğine yeni boyut kazandırmıştır (1990: 1).

Çeltikçi ilçesinde de bir kişinin ölümden duyulan acı, konu itibariyle genel olarak evlat, anne-baba, gurbet ve derter şeklinde. Bunlar geçmişten günümüze kadar yöre halkı tarafından ağıt yakma geleneği şeklinde devam ettirilmektedir. Ağıtlar yörede genellikle kadınlar tarafından yakılmakta ve yas evinde ölen kimsenin yakın akrabaları ya da eş ve dostları tarafından seslendirilmektedir.

Araştırma kapsamında yörede tespit edilen ağıt örneklerinin sözleri ve notaları aşağıda verildiği gibidir.

Kaynak Kişi: Ayşe Bilen

Yaşı: 63

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi:02.03.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

1. YAS

Yağmur yağar şıpır şıpır yerlere

Gulaş gollu yavrumda gelmez bullara

Yanarın yanarında yavrum sana yanarın

Ağların ağların da guzum sana yanarın

Mezerliğin kapısı tahtadandır da tahtadan

Goca bubam da gelmez cumayla haftadan

Cumayla haftaları fark edememiş

Gara yerlerin yollarını fark edip de gelememiş

Varın bakın mezarının taşına

Guşlar yuva yapmış başına

Yanarın yanarında yavrum sana yanarın

Ağların ağların da guzum sana yanarın

Gulaş: Uzun

Gollu: Kollu

Guzum: Kuzum

Mezerliğin: Mezarlığın

Goca: Koca

Buba: Baba

Bullara: Buralara

Guşlar: Kuşlar

2. YAS

Yakalara çıktım yol diye
Dikenleri yolmuşum gül diye
Evcezine geldim de goyun anam
Seni de evinde var diye

Çift goşmuşlar garşındaki harıma
Yük vurmuşlar altı aylık doruma
Şimdi değil de gelin anam
Bayram aylarında goyar

Bu acılar benim zoruma
Keklik olsam gaya dibi eşerim
Çok acıları gördüm gelin anam
Gördüm de arkacına düşerim

Hani benim allı pullu dastarım
Alın gidin gara yere gösterin
Gara yerde yiğitlerim de vardır
Bende yiğitlerimi isterim

Evcezine: Evine

Harıma: Bahçe

Garşındaki: Karşındaki

Doruma: Eşeğin yavrusu

Gaya: Kaya

Dastarım: Yazma

Gara: Kara

Nota 11. Evlerinin Anası Girmemiş mi Ellerinin Gınası

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Ayşe Bilen

Süresi:

-

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

02.03.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

**EVLERİNİN ANASI
GİRMEMİŞMİ ELLERİNİN GINASI
(YAS)**

EV LE Rİ NİN A NA SI GIR ME MİŞ Mİ EL LE Rİ NİN GI NA SI

GEL ME MİŞ Mİ ŞU GA Rİ BİN A NA SIY LA BA BA SI

Gİ DE RİN Gİ DE RİN DE YOL LAR U ZAK GA LİR

Gİ DE RİN Gİ DE RİN DE YO LU MUZ TEK GA LİR A GU ZUM

3. YAS

Evlerinin anası girmemiş mi elinin kınası
Gelmemiş mi şu garibin anası ile bubası
Giderin giderinde yollar uzak galır
Giderin giderin de yolumuz tek galır a guzum

İnemedim merdivenin üçünü
Bilemedim guzum gabiyatımı
Bahar aylarında da sarıverdim
Gara yere senin göçünü

Keklik olsam şu dağlarda dolansam a guzum
Ceylan olsam şu dağlarda bulunsam a guzum
Dolansam dolansam da karlı dağları dolansam a guzum
Seni arasamda nerde bulsam a guzum

Varın bakın mezarcının daşına
Gumru guşlar yuva yapmış guzumun başına
Çile çeke kekliğim sudan mı geldin
Ötme yanık yanık bağırmı deldin

Önüme goydular gara yüzünü
Yazma ile bağladılar a guzum senin gözünü
Gış aylarında sarıverdim a yavrum senin göçünü
Yanarın yanarın da goyun anam sana yanarın

Yanarın yanarın da gelin anam sana yanarın
Gidin bulutlar gidin gara yere selam edin
Gara yerde anam ile bubamda vardı
Uyandırman da gelin gidin

Gahr: Kalır

Gabiyatımı: Suçumu

Goydular: Koydular

4. YAS

Ŗu dağlarda ulu dağlar
Eteği de sulu dağlar
Ŗurda da bir genç lmüşte
Kimi varda kimi ağlar a guzum

adır kurdum Ŗu yaylanın düzüne
Hasret kaldım ana baba yüzüne
Diken oldum sen gideli a yavrum
Bende ellerin gözüne

Merdivenim kırkayak a guzum
Kırkına da vurdum dayak a guzum
Sen olmayınca da a yavrum
Ne elim tutar ne ayağım a yavrum

Ŗurda: Ŗurada

Nota 12. Goca Dağ Başında Bir Guru Pınar

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Ümmü Bal

Süresi:

♩ = 110

**GOCA DAĞ BAŞINDA
BİR GURU PINAR
(YAS)**

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

28.09.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

GO CA DAĞ BA ŞIN DA BİR GU RU PI NAR

GE Lİ RİN GE ÇE RİN YÜ RE ĞİM OY NAR

BEN BİR GA RİP GU ŞUM EL BE Nİ NEY LER

GON DU ĞUM DAL LA RI KE SE LİM DER LER

-1-

GOCA DAĞ BAŞINDA BİR GURU PINAR
GELİRİN GEÇERİN YÜREĞİM OYNAR
BEN BİR GARİP GUŞUM EL BENİ NEYLER
GONDUĞUM DALLARI KESELİM DERLER

-2-

GARA YERLERDE GUZULARIM VARDIR
YOLUN ÜSTÜNDE BİR DE YUVAM VARDIR
ALTI ÇOCUK BİR DE BABA YİTİRDİM
GUZULARIMIDA GÖRMEDİNİZMİ

Kaynak Kişi: Ümmü Bal

Yaşı: 77

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 28.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

5. YAS

Goca dağ başında bir guru pınar
Gelirin geçerin yüreğim oynar
Ben bir garip kuşum elde neyler
Gonduğum dalları keselim derler

Gara yerlerde guzularım vardır
Yolun üstünde bir de yuvam vardır
Altı çocuk bir de baba yitirdim
Guzularımda görmediniz mi

Goca: Büyük, Kocaman

Guru: Kuru

Gonduğum: Konduğum

6. YAS

O yakada gara guzgun
Ötüp durun azgın azgın
Ötme guzgunum ötme
Benim yuvam zaten bozgun

Yakada duyduum sesini
Eğildim aldım fesini
Herkeslerin içinde ben
Bilirim guzum sesini

Guzgun: Baykuş

Bozgun: Bozuk

Nota 13. Annem Annem Yok

Yöresi:

BURDUR/Çeltikçi

Kimden Alındığı:

Sadık Yengil

Süresi:

-

ANNEM ANNEM YOK

(YAS)

Derleyen:

Veli Yöntem

Derleme Tarihi:

31.07.2014

Notaya Alan:

Veli Yöntem

AN NEM AN NEM YOK SU YU MU DA VU RA CAK

BA BA DE SEM BA BAM YOK SA LI MI DA Gİ RE CEK

GAR DAŞ LA RIM YOK TUR İN Tİ KAM A LA CAK

A DE MİN ET Tİ Ğİ YA NI NA MI GA LA CAK

AN NEM AN NEM AN NEM AH BE Nİ VU RAN A DEM

Gİ YA MA DIM SA NA NAZ LI NA İ MEM
DO YA MA DIM SA NA NAZ LI NA İ MEM

Kaynak Kişi: Sadık Yengil

Yaşı: 98

Derlendiği Yer: Çeltikçi/Merkez

Derleme Tarihi: 31.07.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

7.YAS

Annem annem suyumu da vuracak
Baba desem babam yok salıma da girecek
Gardaşlarım yoktur intikam alacak
Âdemin ettiği yanına mı galacak

Annem annem annem ah beni vuran âdem
Gıyamadım sana nazlı naimem
Annem annem annem ah beni vuran âdem
Doyamadım sana nazlı naimem

Gardaşlarım: Kardeşlerim

Galacak: Kalacak

Gıyamadım: Kıyamadım

Kaynak Kişiler: Mümine Can-Asiye Ersoy

Yaşı: 72-55

Derlendiği Yer: Çeltikçi

Derleme Tarihi: 28.09.2014

Derleyen Kişi: Veli Yöntem

8. YAS

Bizim köyün kirazları ererse
Eerse de selelere girerse
Guzularım gelir dedelerini sorarsa
Ne cevaplar verin a guzum

Hastanenin önu mermer döşeli
Hemşireler gelmiş eli şişeli
Üç ay oldu ağır yüklüm
Bu dertlere düşeli

9. YAS

Derim derim dile koydum kilimi
Kimselere bildirmedim halimi
Hastanelere gomadım da ölünü

Yaylacılar yaylasına göçtümü
Ak goyunda guzucunu seçtimi
Benim ağır yüklüm gara yere göçtümü

Gara yerler galın olu galın olur
Estiksire serin olur serin olur
Gara yerlere gidenlerde gaybolur gaybolur

Daha baştandır da mezerliğin kapısı
Taş değildir de topraktır da yapısı
Mezerlikten gelirden onun kokusu

Gomadım: Koymadım

Estiksire: Estikçe

Goyun: Koyun

Gaybolur: Kaybolur

Mezerlik: Mezarlık

10. YAS

Yayılrda orman içinde
Mektubu ferman içinde
Ağır yüklüm yoktur evin içinde

Yakada bir derde diken ardıcı
Dibine dökülmüş keklik bülücü
Gene mi geldi bizlere ayrılığın bir ucu

Güvercinim alaylanmış uçmaya
Emsallerim gelmiş helalaşmaya
Şimdi gelirler beni alıp kaçmaya

Bülücü: Yavrusu

Gene mi: Yine mi

11. YAS

Gır atıma binemedim heybeden
Ak yeleğini çözemedim düğmeden
Senide kodular geldiler
Kara toprağa kıymadan

12. YAS

Işıl ışıl eder şu dağların taşları
Garip garip öter silan kuşları
Koca dünyaya sığmayan kişi
Kara yere sığar mı sandın

13. YAS

Eğildim de üç gün oldu harımdan
Dağlar taşlar inlesin zalımdan
Zati eller ayırmış ben mi canımdan

Dağlar taşlar inledi zarımdan
Eller ayrılmışta gonca gülünden
Bizde ayrıldık gonca gülümüzden

14. YAS

Evimizin önü iğdedir
İğdenin dalları yerdedir
Yarımız gara yerdedir
Yarımız gurbet eldedir

Evimizin önü asmadır asma
Asmanın dalına basma
Gara yerlerin muradına
Darılıp küsme

15. YAS

Ey hocalar hocalar
Kurum tutmuş bacalar
Biz genç yaşta yitirdik
Ağlayın genç kocalar

16. YAS

Gel bir de sen gabardıcın dalları
Şingirdasın gır atımın nalları
Ellere de gelmiş bayram ayları
Bizlere gelmiş ayrılık ayları

Gır: Kır

Gabardıcın: Ardıç Ağacı

17. YAS

Burundur burun dolaşmaz
Seslerim goygundur dağlara ulaşmaz
Gelin ağlaşalım komşular
Dertlerim goygundur kimselere bulaşmaz

Aynayı da koydum önüme
Eğildim eğildim baktım yüzüne
Ellerin babası gelmiş kızına
Benim babam hayal oldu gözüme

Goygundur: Ağırdır

18. YAS

Mezarlığın bir incecik yolu vardır
İki kaşın arasın da beni vardır
El dursa biz ağlasak yeri vardır

Taş başında kara kuzgun
Ötüp durma azgın azgın
Var mı ki bizim gibi yuvası bozgun

Harman yeri yarılr mı yarılmaz
Çapa kürek kırılır mı kırılmaz
Ana diyen diller yorulur mu yorulmaz

Ayağıma giydim kara yemeni
Kaldırın bağrımdaki dumanı
Güz ayımı idi bu ayrılıkların zamanı

19. YAS

Evimizin önü tütündür tütün
Yapracıkları bütün
Sen gittin gara yere
Bizleri de koydun külli yetim

20. YAS

Şingır şingır eder dağların taşı
Garip garip öter silamın kuşu
Kendi silasında sığmayan kişi
Elin silasında sığar mı sandın

21. YAS

Evimizin önü duttur geçilmez
Yaprakları sıkıtır seçilmez
Kara yerin kahrı çekilmez

Gabrini derin kazın serin olsun
Etrafına güller dikiñ bñlbñller konsun
Selam edin benden yana selam olsun

Gabrini: Mezarını

22. YAS

Evimizin önü yonca
Yonca çıkmış dam boyunca
Ben bu yoncayı biçemem
Ağır yüklüm olmayınca

23. YAS

Adım adım adımladım eşiğı
Çekiverin sofradan kaşığı
Sen miydin evlerin yakışığı

Cansız ata bindirdiler
Yeğinsiz gömlek giydirdiler
Seni de kara yere alıp götürdüler

Yeğinsiz: Düğmesiz

24. YAS

Sabah ezanı okunur da okunur

Okunurda kara yere dökülür

Eller baba dediksire

Çocuklarımın boynu bükülür

Dediksire: dedikçe

Eserlerin Sözel ve Müzikal Analizi

Çeltikçi ilçesinde derlenen ağıtlar edebi yönden incelendiğinde genel olarak serbest ölçüdedirler. Ağıtların kafiye şemasında ise bir tutarlılık görülmemektedir.

Nazım birimi dörtlük olanlar: 1-2-3-4-5-6-7-8-11-12-14-15-16-17-19-20-22-24

Nazım birimi üçlük olanlar: 9-10-13-18-21-23

7’li hece ölçüsüyle söylenen: 15

8’li hece ölçüsüyle söylenenler: 6-22

11’li hece ölçüsüyle söylenenler: 5-16-20

Ölçüsü hatalı olanlar: 1-2-3-4-7-8-9-10-11-12-13-14-17-18-19-21-23-24

Kafiyesi düzensiz olanlar: 2-3-4-5-12-19

Mani tipi kafiye: 6-15-17-22-24

Düz koşma şeklinde: 1-7-9-10-11-13-14-16-18-20-21-23

(aaab/ccdc) : 8

Müzikal açıdan incelendiğinde yörede tespit edilen tüm yasların genellikle uşşak makam dizisinde olduğu tespit edilmiştir. 3 numaralı yas örneğinin notasında da görüldüğü gibi diğer 1,2,4 numaralı yaslarında serbest ritimli olarak söylendiği tespit edilmiştir. 5 numaralı yas örneğinin 8/8’lik bir ritimsel yapıda olduğu 6,7, 8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24 numaralı yasların tümü 3 (nota .11), (bkz. s. 74) numaralı yas örneğinde de olduğu gibi uşşak makam dizisinde ve serbest ritimli olarak analiz edilmiştir.

4.1.8. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Form Tablosu

Bu bölümde tespit edilen eserlerin uzun hava ve kırık hava bakımından değerlendirilmesi, ses genişlikleri bakımından değerlendirilmesi, ölçü birimleri ve metronom yönünden değerlendirilmesine yer verilmiştir.

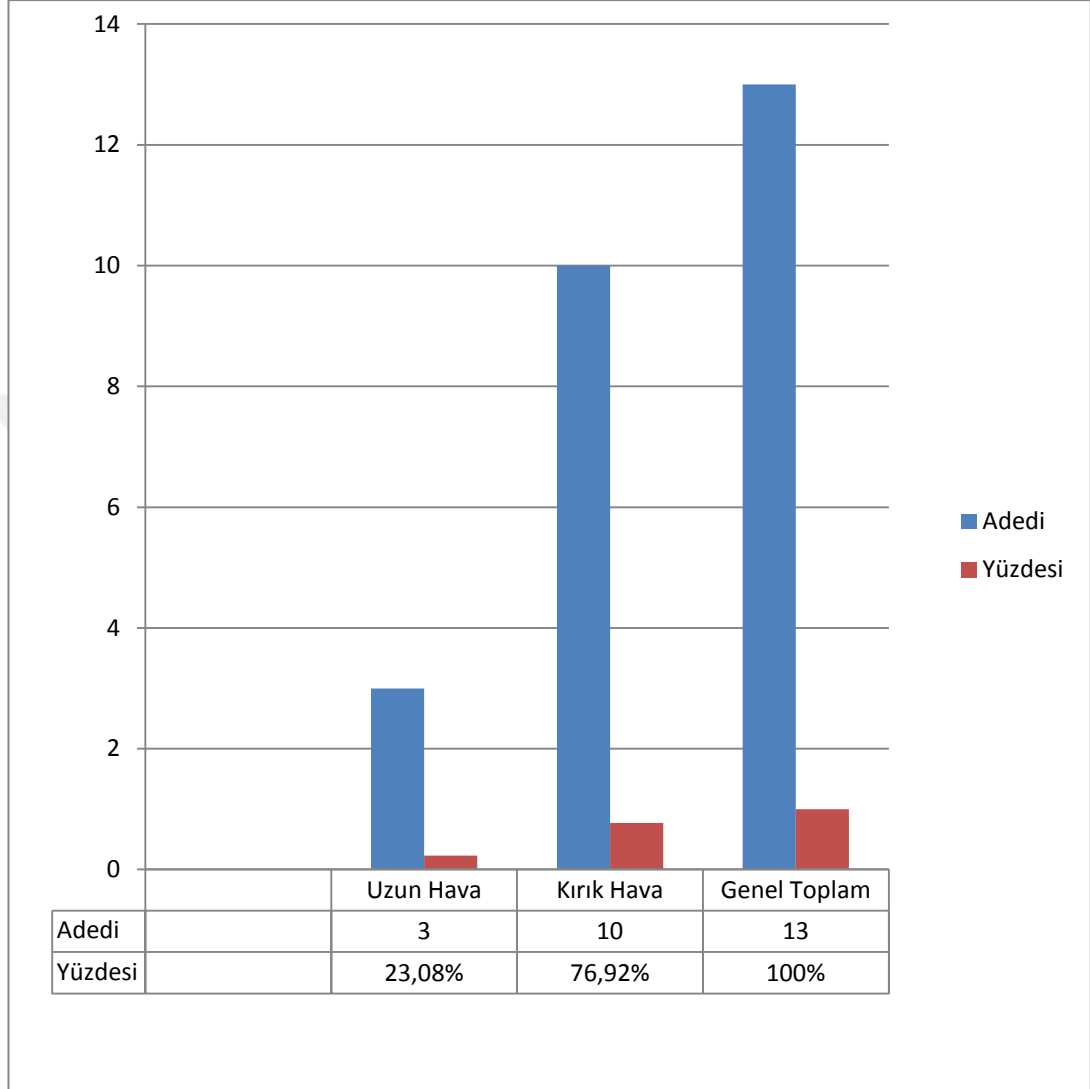
Tablo 1.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Değerlendirilmesi

Türkülerin İsimleri		Uzun Havalara	Kırık Havalara	
			Sözlü	Sözsüz
1.	Tandır Gelin		√	
2.	Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla		√	
3.	Halı Dokurum Halı		√	
4.	Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin		√	
5.	Burdur'dan Çıktım Yayan		√	
6.	İki Gemi Yan Yana		√	
7.	Goca Boğaz			√
8.	Gıldır Gızı		√	
9.	Isparta Dağında Ceylanlar Gezer		√	
10.	Goca Dağ Başında (yas)		√	
11.	Evlerinin Anası Girmemiş Mi Elinin Kınası (yas)	√		
12.	Annem Annem (yas)	√		
13.	Körpe Guzum (ninni)	√		
Genel Toplam		3	9	1

Tablo 2.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Oranlarının Değerlendirilmesi

Formu	Adedi	Yüzdesi
Uzun Hava	3	%23,08
Kırık Hava	10	%76,92
Genel Toplam	13	%100

Grafik 3. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Uzun Hava ve Kırık Hava Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi

Elde edilen derlemeler sonucunda *tablo 1*, *tablo 2* ve *grafik 3* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan 13 adet türkü tespit edilmiş olup bunun 10 adedinin %76,92'lik oranla kırık hava olduğu, 3 adedinin ise %23,08'lik oranla uzun hava olduğu görülmektedir.

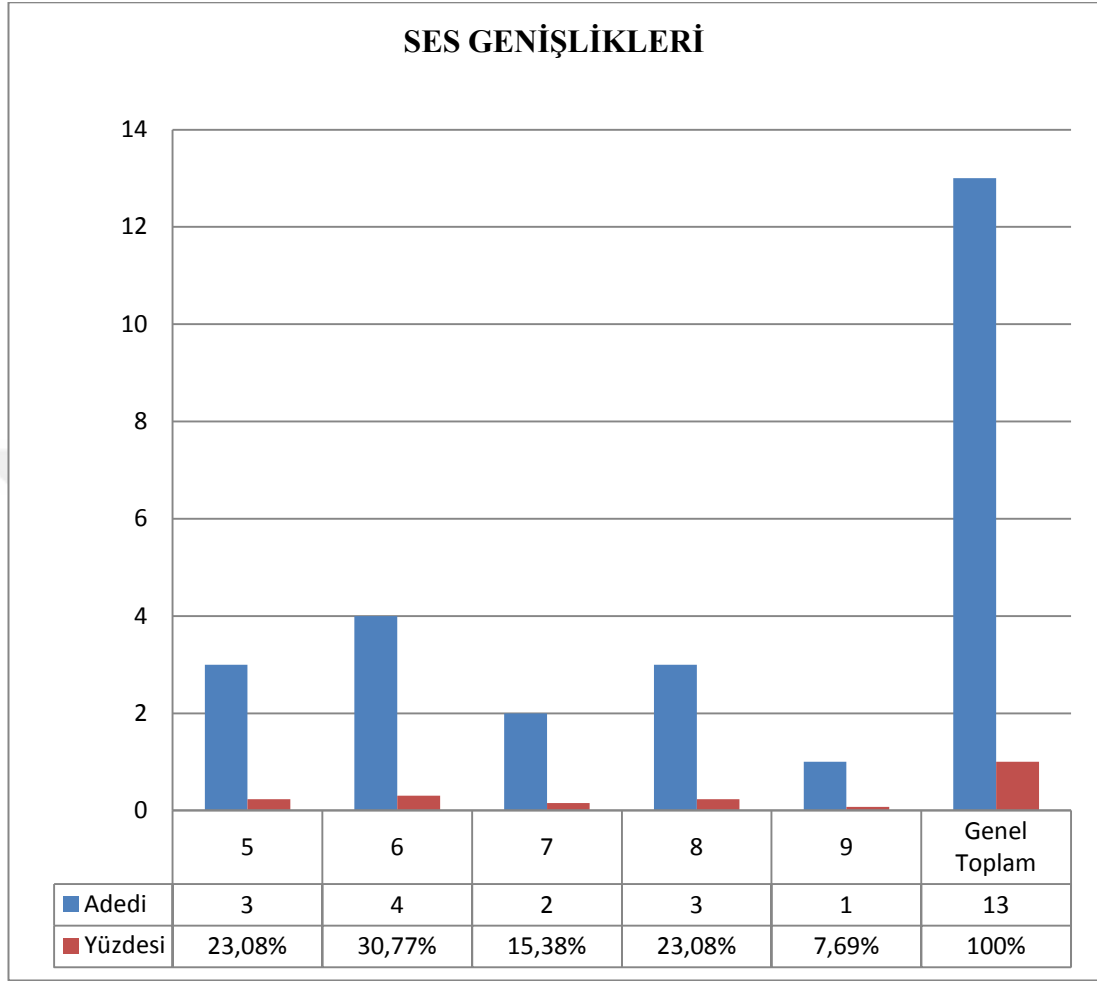
**Tablo 3.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından
Değerlendirilmesi**

Ses Genişlikleri						
Kırık Havalar		5	6	7	8	9
1.	Tandır Gelin				√	
2.	Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla	√				
3.	Hah Dokurum Hah			√		
4.	Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin		√			
5.	Burdur'dan Çıktım Yayan	√				
6.	İki Gemi Yan Yana		√			
7.	Goca Boğaz			√		
8.	Gıldır Gızı					√
9.	Isparta Dağında Ceylanlar Gezer		√			
Toplam		2	3	2	1	1
10.	Goca Dağ Başında (yas)	√				
11.	Eylerinin Anası Girmemiş Mi Elinin Kınası (yas)				√	
12.	Annem Annem (yas)				√	
13.	Körpe Guzum (ninni)		√			
Toplam		1	1	0	2	0
Genel Toplam		3	4	2	3	1

**Tablo 4.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından Yüzdelik
Değerlendirilmesi**

Ses Genişliği	Adedi	Yüzdesi
5	3	%23,08
6	4	%30,77
7	2	%15,38
8	3	%23,08
9	1	%7,69
Genel Toplam	13	100%

Grafik 4.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ses Genişlikleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi

Elde edilen derlemeler sonucunda *tablo 3*, *tablo 4* ve *grafik 4* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan 13 adet eserin 4 adetinin %30,77’lik bir oranla ses genişliği 6, %23,08’lik oranla 3 adet eserin ses geniş aralığı 8, yine aynı %23,08’lik oranla 3 eserinde ses genişliği aralığının 5, %15,38’lik oranda 2 adet eserin ses genişliği 7 ve 1 adet eserin de %7,69’luk oranda olduğu tespit edilmiştir.

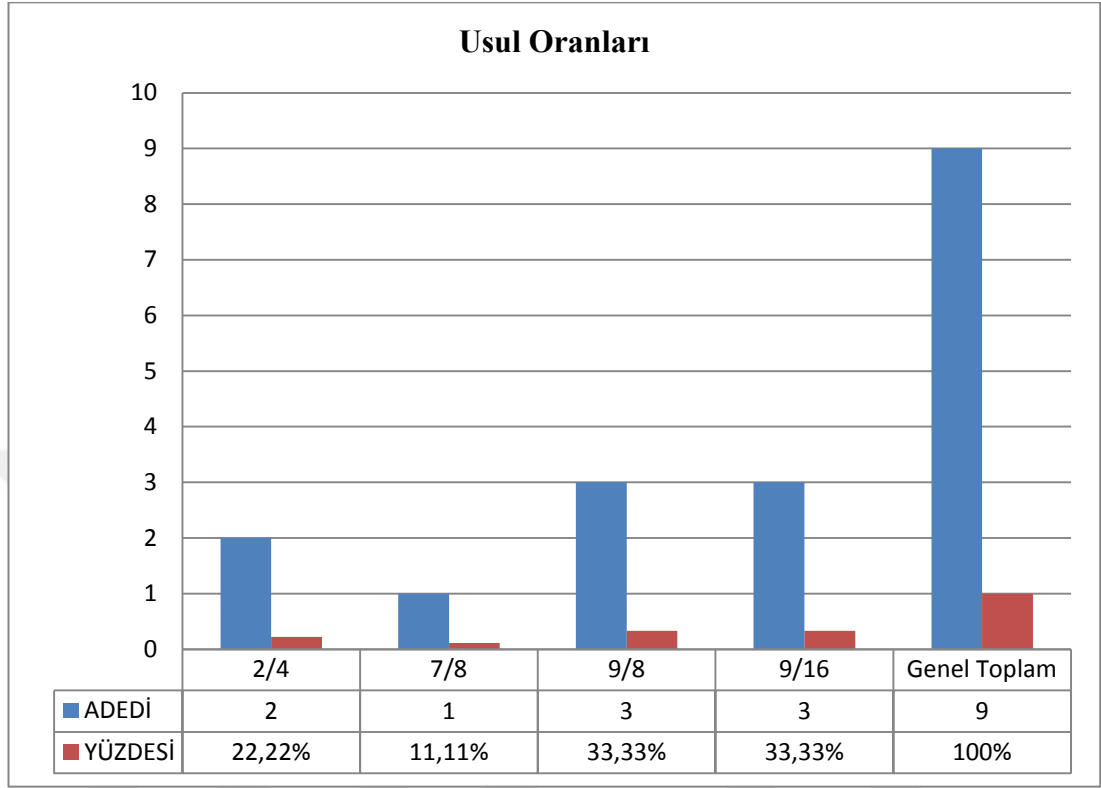
**Tablo 5.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından
Değerlendirilmesi**

Kırık Havaalar		2/4	7/8	9/8	9/16
1.	Tandır Gelin			√	
2.	Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla		√		
3.	Halı Dokurum Halı			√	
4.	Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin				√
5.	Burdur'dan Çıktım Yayan	√			
6.	İki Gemi Yan Yana				√
7.	Goca Boğaz				√
8.	Gıldır Gızı			√	
9.	Isparta Dağında Ceylanlar Gezer	√			
Genel Toplam		2	1	3	3

**Tablo 6. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından Yüzdelik
Değerlendirilmesi**

USUL	ADEDİ	YÜZDESİ
2/4	2	22,22%
7/8	1	11,11%
9/8	3	33,33%
9/16	3	33,33%
Genel Toplam	9	100%

Grafik 5.Yörede Tespit Edilen Eserlerin Ölçü Birimleri Bakımından Yüzdelik Değerlendirilmesi

Elde edilen derlemeler sonucunda *tablo 5, tablo 6 ve grafik 5* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan 9 adet türkünün en çok %33,33' lük bir oranla 9/16'lık ölçü birimine sahip 3 adet türkü ve yine eşit değere sahip %33,33' lük oranla 9/8'lik bir ölçü birimine sahip 3 türkü olduğu, %22,22'lik oranla 2/4'lük 2 adet türkü ve %11,11'lik bir oranla 1 adet 7/8'lik türkünün olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Değerleri

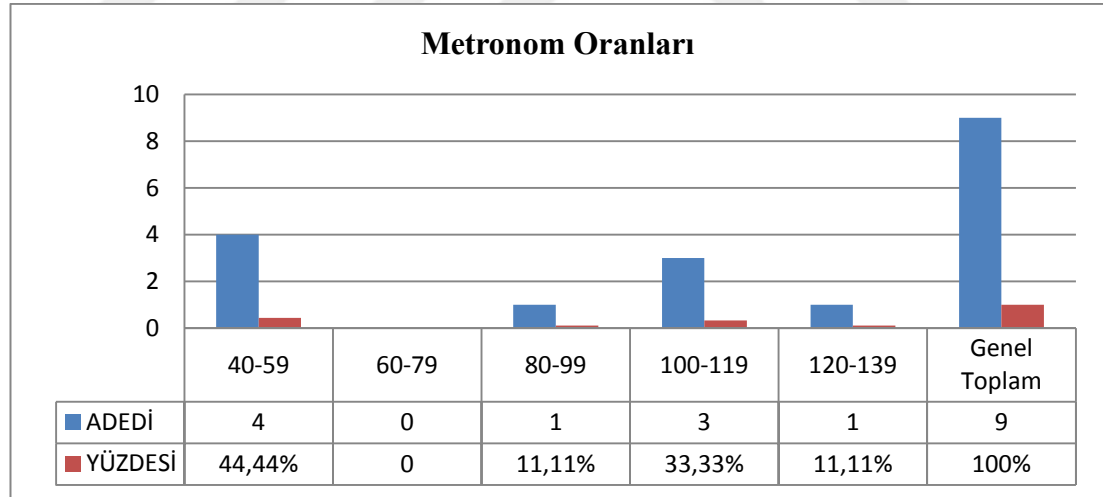
Metronom		40 59	60 79	80 99	100 119	120 139
1.	Tandır Gelin	√				
2.	Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla			√		
3.	Halı Dokurum Halı					√
4.	Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin	√				
5.	Burdur'dan Çıktım Yayan				√	

6.	İki Gemi Yan Yana				√	
7.	Goca Boğaz	√				
8.	Gıldır Gızı	√				
9.	Isparta Dağında Ceylanlar Gezer				√	
Genel Toplam		4	0	1	3	1

Tablo 8. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Oranlarının Yüzdelik Değerleri

METRONOM	ADEDİ	YÜZDESİ
40-59	4	%44,44
60-79	0	0
80-99	1	%11,11
100-119	3	%33,33
120-139	1	%11,11
Genel Toplam	9	%100

Grafik 6. Yörede Tespit Edilen Eserlerin Metronom Oranlarının Yüzdelik Değerler

Elde edilen derlemeler sonucunda *tablo 7*, *tablo 8* ve *grafik 6* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan 9 adet türkünün %44,44' lük bir oranla 40-59 metronom hızına sahip 4 adet türkü tespit edilmiştir. %33,33' lük bir oranla 3 adet türkünün 100-119 metronom hızına sahip olup, %11,11' lik oranla 80-99 metronom hızına sahip 1 adet türkü ve %11,11'lik oranla 120-139 metronom hızına sahip 1 adet türkünün olduğu tespit edilmiştir.

4.1.9. Türkülerin Sözel Açıdan Biçim Değerlendirilmesi

Bu bölümde, yörede tespit edilen eserlerin hece ölçüleri, nazım birimleri ve türkü çeşitlerinin dağılımlarına ilişkin tablolar ve grafiklere yer verilmiştir.

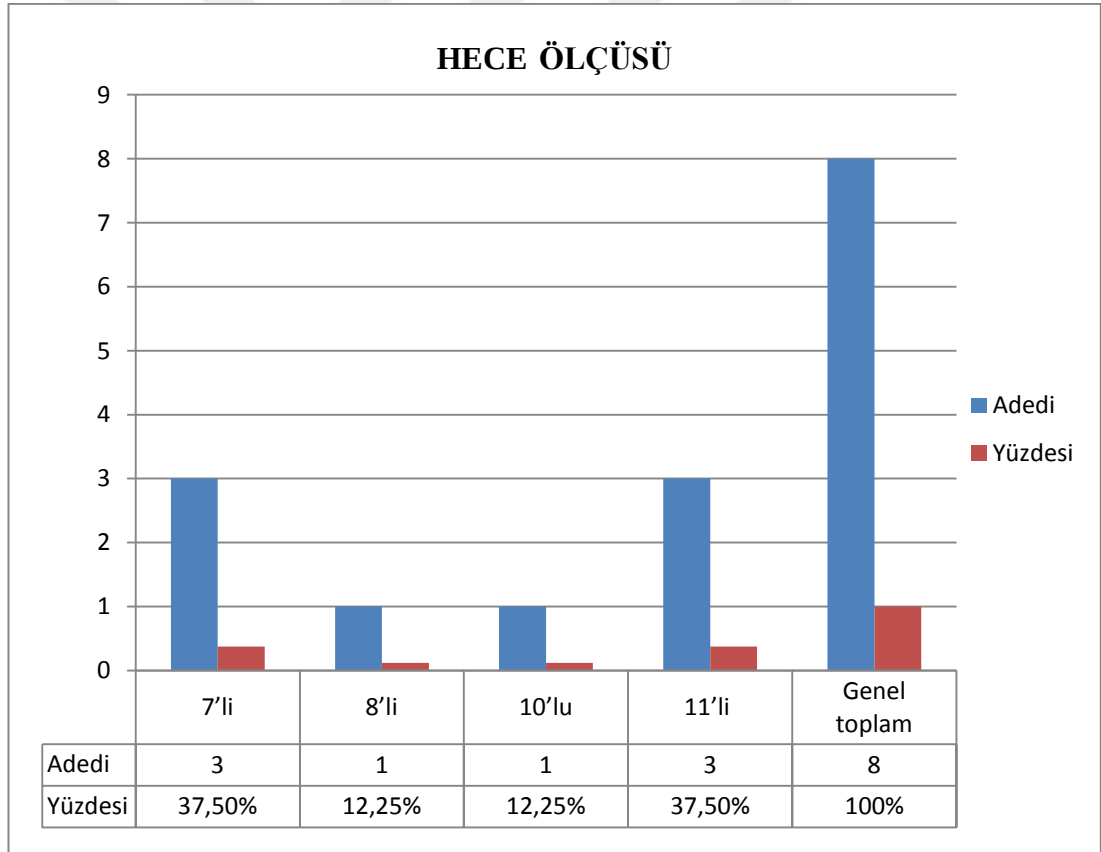
Tablo 9. Türkülerin Biçim Yönünden Değerlendirilmesi

Türküler	Hece Ölçüsü	Nazım Birimi	Nazım Şekli	Türkü Çeşitleri				
				Askerlik	İş	Kına	Düğün	Anlatı
Tandır Gelin	8'li	Dörtlük	Mani	√				
Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla	11'li	Dörtlük	Koşma	√				
Halı Dokurum Halı	7'li	Dörtlük	Mani		√			
Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin	11'li	Dörtlük	Türkü			√		
Burdur'dan Çıktım Yayan	7'li	Dörtlük	Mani				√	
İki Gemi Yan Yana	10'lu	Dörtlük	Türkü				√	
Goca Boğaz	-	-	-				√	
Gıldır Gızı	7'li	Dörtlük	Mani					√
Isparta Dağında Ceylanlar Gezer	11'li	Dörtlük	Türkü				√	

Tablo 10.Yörede Tespit Edilen Türkülerin Hece Ölçülerinin Dağılım Yüzdesi

Ölçüler	Adedi	Yüzdesi
7'li	3	%37,5
8'li	1	%12,25
10'lu	1	%12,25
11'li	3	%37,5
Genel toplam	8	%100

Grafik 7. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Hece Ölçülerinin Dağılım Yüzdesi

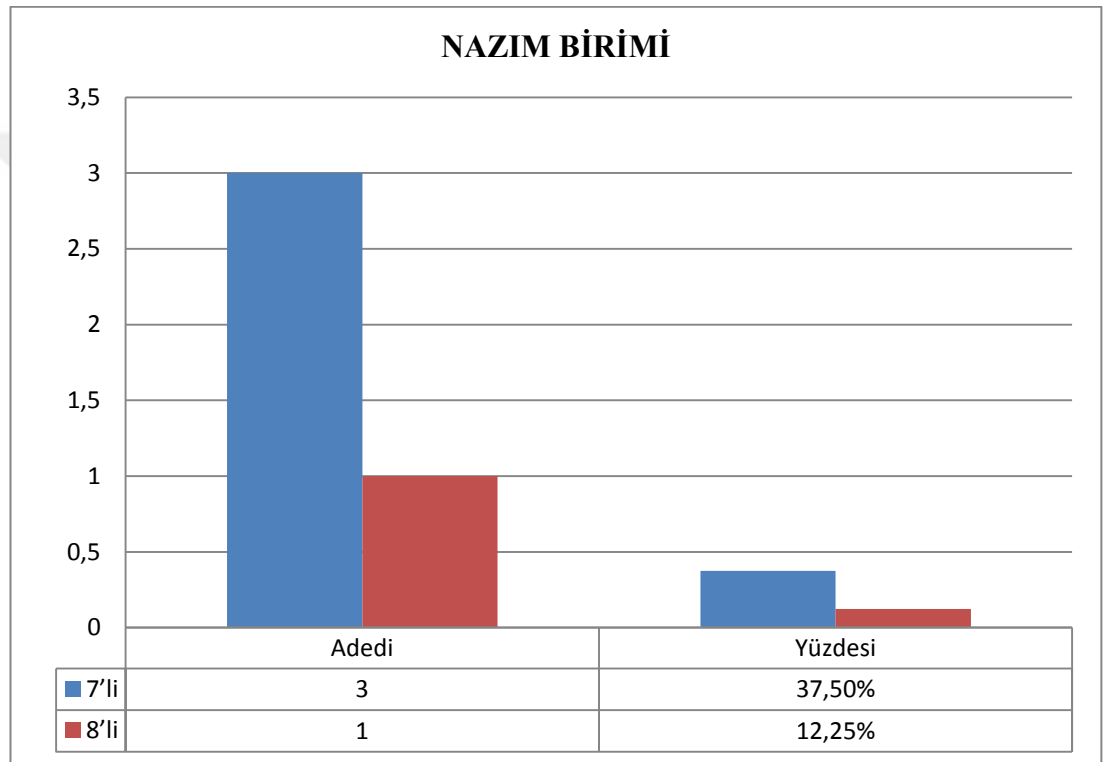

Yukarıda yer alan *tablo 9* ve *grafik 7* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan türkü metinlerinin %37,50'lik oranla 11'li hece ölçüsü ile 3 eserin yine %37,50'lik oranla 7'li hece ölçüsü ile 3 eser, %12,25'lik bir oranla 8'li ve 10'lu hece ölçüsüyle 2 adet eser yazılmıştır.

Tablo 11. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Birimlerinin Dağılım Yüzdesi

Nazım birimi	Adedi	Yüzdesi
Dörtlük	8	%100
Genel toplam	8	%100

Grafik 8. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Birimlerinin Dağılım Yüzdesi

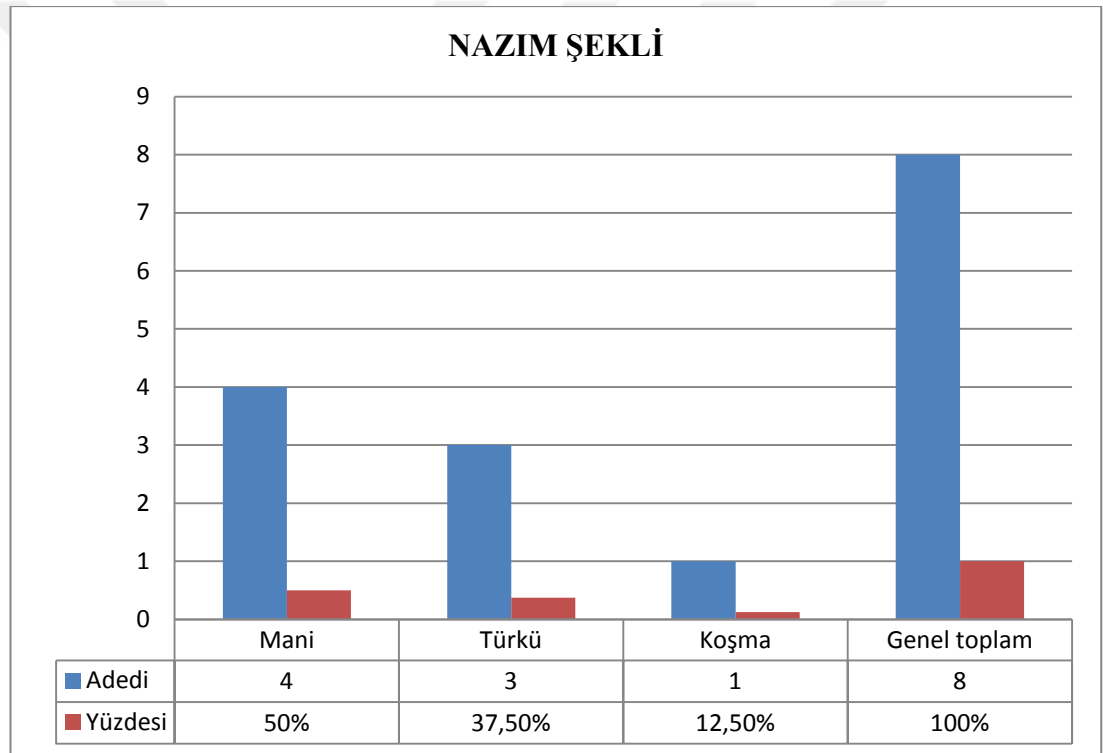

Yukarıda yer alan *tablo 10* ve *grafik 8* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesi türkü metinlerinde %100'lük bir oranla dörtlük nazım birimi ile 8 adet eser yazılmıştır.

Tablo 12.Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Şeklinin Dağılımı

Nazım şekli	Adedi	Yüzdesi
Mani	4	%50
Türkü	3	%37,5
Koşma	1	%12,5
Genel toplam	8	%100

Grafik 9. Yörede Tespit Edilen Türkülerin Nazım Şeklinin Dağılımı

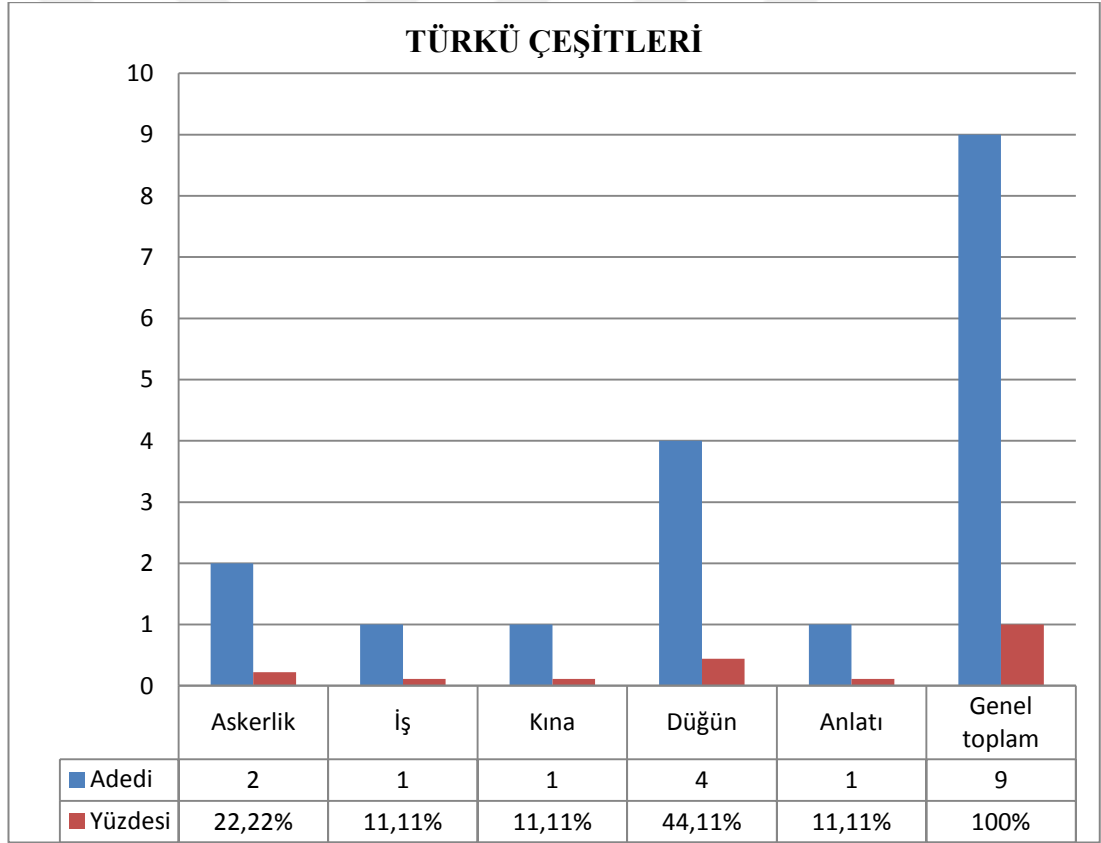

Yukarıda yer alan *tablo 11* ve *grafik 9* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesi türkü metinlerinde nazım türü olarak %50'lik bir oranla 4 mani türünde eser, %37,50'lik bir oranla 3 türkü türünde ve %12,50'lik bir oranla 1 koşma türünde eser tespit edilmiştir.

Tablo 13.Yörede Tespit Edilen Türkü Çeşitlerinin Dağılımı

Türkü Çeşitleri	Adedi	Yüzdesi
Askerlik	2	%22,22
İş	1	%11,11
Kına	1	%11,11
Düğün	4	%44,11
Anlatı	1	%11,11
Genel toplam	9	%100

Grafik 10. Yörede Tespit Edilen Türkü Çeşitlerinin Dağılımı

Yukarıda yer alan *tablo 12* ve *grafik 10* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan türkü metinlerinin %44,11'lik oranla düğün türküleri adı altında 4 adet eser derlenmiş olup %22,22'lik bir oranla askerlik türküleri adı altında 2 adet eser ve %11,11'lik bir oranla iş türküleri, kına türküleri ve anlatı türküleri adı altında ise 3 ayrı eser tespit edilmiştir.

4.1.10. Ağıtların Biçim Yönünden İncelenmesi

Yörede tespit edilen ağıtların mısra sayıları ve hece ölçülerine ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir.

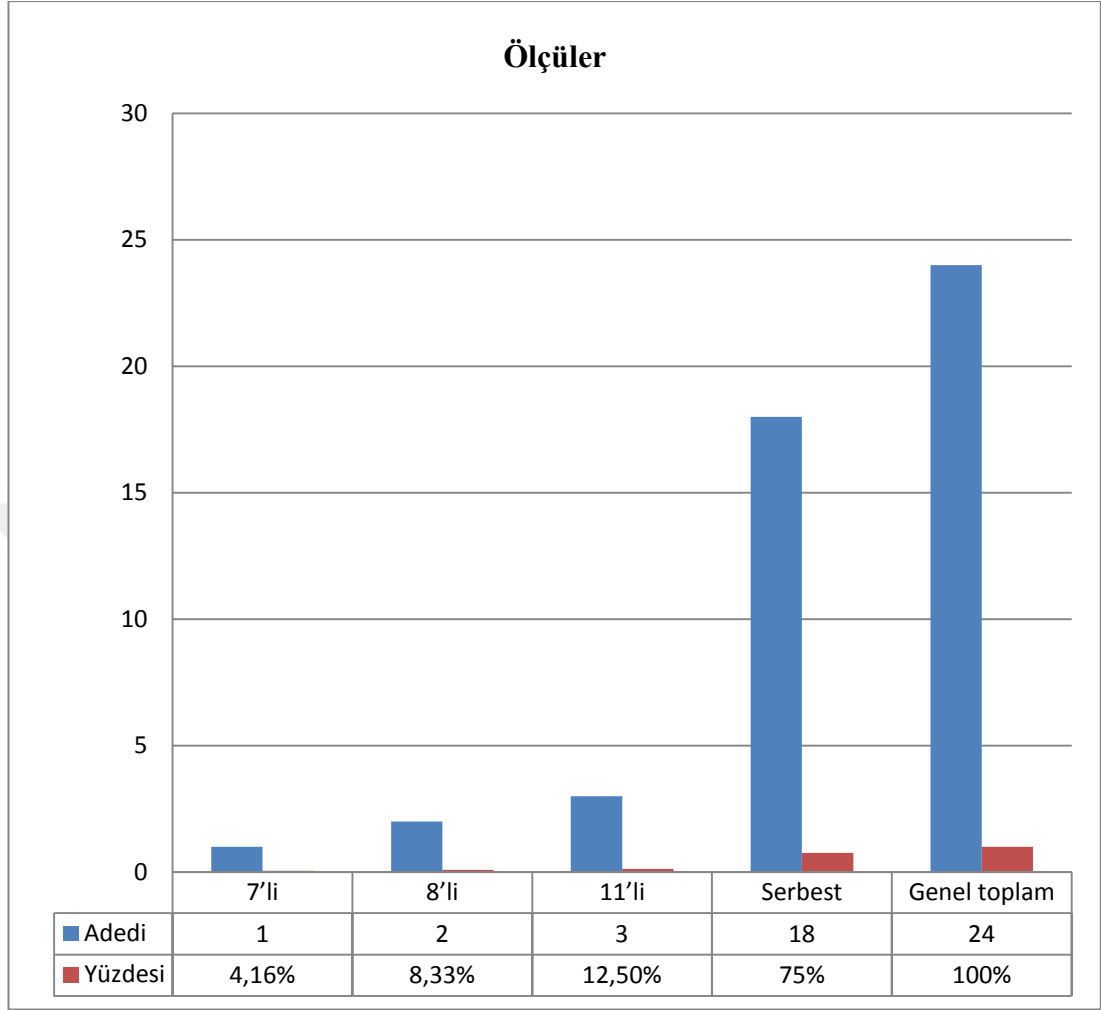
Tablo 14.Yörede Tespit Edilen Ağıtların Mısra Sayısı ve Ölçüsü

MISRA SAYILARI	Ağıt adı	Ölçüsü			
		7'li	8'li	11'li	Serbest
ÜÇ MISRADAN OLUŞAN KİTALAR	9-10-13-18-21-23				9-10-13-18-19-21-23
DÖRT MISRADAN OLUŞAN KİTALAR	1-2-3-4-5-6-7-8-11-12-14-15-16-17-19-20-22-24	15	6-22	5-16-20	1-2-3-4-7-8-11-12-14-17-24
Genel toplam	24	1	2	3	18

Tablo 15.Yörede Tespit Edilen Ağıtların Hece Ölçülerinin Dağılımı

Ölçüler	Adedi	Yüzdesi
7'li	1	%4,16
8'li	2	%8,33
11'li	3	%12,50
Serbest	18	%75
Genel toplam	24	%100

Grafik 11. Yörede Tespit Edilen Ağıtların Hece Ölçülerinin Dağılımı

Elde edilen derlemeler sonucunda *tablo 13*, *tablo 14* ve *grafik 11* değerlendirildiğinde Çeltikçi ilçesinde yer alan ağıtların %75'lik oranla 18 adeti serbest ölçü ile %12,50'lik oranla 11'li hece ölçüsü ile 3 ağıt, %8,33'lük bir oranla 8'li hece ölçüsü ile 2 ağıt ve %4,16'lık oranla 7'li hece ölçüsü ile yazılmış 1 ağıt tespit edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Burdur ili Çeltikçi ilçesi merkezinde tespit edilen müzik unsurlarına yer verilmiştir. Yörenin sosyo-kültürel yapısı hakkında geniş bilgilerin yanı sıra çalışma kapsamında Çeltikçi ilçesi'nin halk kültürü ve halk müziği unsurlarının neler olduğu, yöreye özgü kavramlara ilişkin bilgiler ve tespit edilen halk ezgilerinin edebi ve müzikal açıdan değerlendirmelerine de yer verilmiştir.

Araştırma kapsamında elde edilen yazılı kaynaklardan Çeltikçi ilçesi'nin kuruluş tarihine ilişkin kesin bir bilgiye ulaşılamamıştır. Dolayısıyla yörenin kültür tarihinin de başlangıcı hakkında herhangi bir tespit elde etmek mümkün olmamıştır. Ancak yerel ve sözlü kaynaklardan edinilen bilgilere göre, ilçenin 1725 yıllarında “*Koklan*” Beyleri sülalesinden olduğu rivayet edilen birisi tarafından Pınarlı Boğaz (Konak Mahallesi) adı verilen bölgeye gelerek yerleştiği aktarılmıştır. İlçe ismini yörede pirinç (çeltik) yetiştiricilerinden aldığı ve bundan dolayı “Çeltikçi” olarak adlandırıldığı bilgisine ulaşılmıştır. Bugün ilçe Konak Mahallesi ve Cami Mahallesi şeklinde iki mahalleden oluşmaktadır.

Yörenin halk kültürü çerçevesinde bir değerlendirme yapıldığında, çalışma kapsamında genel olarak anonim halk müziği ürünlerine ilişkin belirlemeler yapılmıştır. Buna göre, müzik türlerinin tespiti, bir insanın doğumdan ölümüne kadar geçirdiği evreleri göz önünde bulundurularak sınıflandırılmıştır.

Goca boğaz, çevirme, tüngüme ya da *hoplama* ve *nennen* yörede tespit edilen yerel müzik kavramlardır. Yörede belirlenen anonim halk müziği ürünleri ise genel olarak *ninniler*, *asker türküleri*, *kına türküleri*, *düğün türküleri*, *iş türküleri*, *anlatı türküleri* ve *ağıtlar* şeklinde tasnif edilmiştir. Bu tasnife göre;

Yörede alan araştırması sonucunda yapılan tespitler incelendiğinde: Ninni örneği adı altında: *Körpe Guzum*; askerlik türküsü adı altında; *Tandır Gelin*, *Ezelden Göğsünde Gür Bir İmanla*, iş türküsü adı altında; *Halı Dokurum Halı*, kına türküsü adı altında; *Altın Tas İçinde Kınam Ezilsin*, düğün türküsü adı altında *Burdurdan Çıktım Yayan*, *İki Gemi Yan Yana*, *Goca Boğaz*, *Isparta Dağında Ceylanlar Gezer*, anlatı türküsü adı altında; *Gıldır Gızı*, ağıt adı altında ise *Goca Dağ Başında*, *Evlerinin Anası Girmemiş mi Elinin Kınası*, *Annem Annem* adlı örnekler

belirlenmiştir. Belirlenen diğer yas örnekleri ise genel olarak aynı ezgi yapısına sahip olduğu için çalışma kapsamında benzer örnekler numaralandırılarak verilmiştir.

Araştırma kapsamında müzik unsurlarının tespiti ve değerlendirilmesi sonucunda 1 adet ninni, 24 adet ağıt, 2 adet askerlik türküsü, 1 adet iş türküsü, 1 adet kına türküsü, 4 adet düğün türküsü ve 1 adet de anlatı türküsü tespit edilmiştir. Bu doğrultuda yazım aşamasında daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış ezgilerin notalı ve sözlü örneklerine de yer verilmiştir.

Çalışma kapsamında tespit edilen örnekler makam dizisi, ritmik yapı ve sözel açıdan değerlendirildiğinde şu sonuçlara yer vermek mümkündür:

- Yörede tespit edilen anonim halk müziği örneklerinin genel olarak makam dizisi bakımından değerlendirilmesi yapıldığında, ezgilerin tamamının uşşak makam dizisinde olduğu belirlenmiştir.
- Ezgilerin ritmik yapı bakımından değerlendirmesi yapıldığında ise 2/4, 7/8, 9/8 ve 9/16 örneklerin yaygın olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Yörede seslendirilen ağıt örnekleri ise serbest ölçülü bir yapıda seslendirilmektedir. Ancak, “Goca Dağ Başında” adlı bir ağıt örneğinin 8/8’lik bir ritmik yapıyla seslendirildiği gözlenmiştir.
- Derlenen eserler sözel açıdan incelendiğinde ise türküler genel bir ifadeyle 4’lük nazım biriminde 7’li, 8’li, 10’lu, 11’li hece ölçüsünde ve mani, türkü ve koşma nazım şekliyle yazıldığı görülmüştür. Ağıtların ise çoğunlukla serbest ölçülü bir yapıya sahip oldukları saptaması yapılmıştır.

Genel olarak çalışma kapsamında yöreye özgü yapılan tespitlerin yanı sıra, Anadolu’nun farklı yörelerinde seslendirilen örneklerin Çeltikçi ilçesi’nde de yer verildiği gözlenmiştir. Bu örnekler arasında halk arasında yaygın olarak söylenen *Dandini Dandini Dastana* adlı bir ninni örneği; *Ağ Elime Mor Kınalar Yaktılar* ve *Yüksek Yüksek Tepelere Ev Kurmasınlar* adlı iki kına türküsü örneğine de yer verildiği görülmüştür. Benzer durumlar düğün türkülerinde de gözlenmiştir. Yöreye özgü tespit edilen düğün türkülerinin yanı sıra Burdur çevresi ve farklı yörelerin (İç Anadolu ve Orta Anadolu) ezgileri de ilçedeki düğünler sırasında icra edildiği ve oynandığı gözlenmiştir.

Yörede geleneksel müzik icrasında genellikle bağlama, kabak kemane, sipsi gibi sazlar kullanılmaktadır. Özellikle eski gelenekten gelen yaşlı mahalli saz ve ses sanatçılarınin yöresel tavrı koruduğu ve eşlik saz olarak da bunları tercih ettiği görülmüştür. Ancak düğün gelenekleri çerçevesinde bu durum değerlendirildiğinde, geçmiş yıllarda (son 30 yıla kadar) düğünlerde bu türküler bağlama, sipsi, def ve kaşık eşliğinde seslendirilirken, günümüzde ise bağlama ve klavye ile yapıldığı görülmektedir. Gelişen müzik teknolojilerinin icracıya sağladığı kolaylıklar bir yana, klavyenin düğün içinde kullanılmasıyla birlikte yörenin geleneksel dokusuna zarar verdiği aşikârdır. Bu nedenle yöre müzik kültürü her geçen gün bu durumdan biraz daha etkilenmektedir. İlçede müzik kültürünü oluşturan yöresel tavırların, üslûbun ve yöresel ağızların korunması ve bunların kuşaktan kuşağa aktarılması, kültürel yozlaşmanın önlenmesi açısından oldukça önemli bir husustur.

Çalışma kapsamında, yörenin müzik kültürünün yanı sıra halk arasında yaşayan sözlü gelenek ürünlerinden *halk hikâyesi*, *halk şiirleri*, *bazı batıl inançların* da olduğu görülmüş ve bunlara araştırma kapsamında geniş bir şekilde yer verilmiştir.

Günümüzde sözlü, yazılı ve görüntülü kaynakların yaygın olması sebebi ile kültürler arası etkileşim hızlı olmaktadır. Ancak, bu etkileşimin faydalı sonuçlarının olmasının yanı sıra zararlı sonuçları da olabilmektedir. Özellikle televizyonun ve internetin evlere kadar girmesi sonucu yöresel kültürün üretilmesi, yaygınlaşması ve devamlılığı olumsuz yönde etkilenmektedir.

Günümüzde Türk halk bilimi ve halk müziği alanlarına ilişkin her geçen gün yeni çalışmaların gerçekleştirildiği ve orijinal kayıtların ortaya konulduğu bilinmektedir. Bu yüksek lisans çalışması da bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya konu olan coğrafyaya ait olası eksikliklerin, gelecekte gerçekleştirilecek alan çalışmalarıyla daha da derinlemesine sonuçlar elde edilmesi mümkün olacaktır.

KAYNAKÇA

- Akdoğu, O. (1996). *Türk Müziği'nde Türler ve Biçimler*. İzmir/ Bornova: Ege Üniversitesi Basımevi.
- Altınay, F.R. (2004)a. *Cumhuriyet Döneminde Türk Halk Müziği (Kitaplar, Makaleler, Nota Yayınları)*. İzmir: Balçova Kaymakamlığı.
- Birdoğan, N. (1998). *Notalarıyla Türkülerimiz*. İstanbul: Özgür Yayın Dağıtım.
- Boratav, P.N. (1982). *Folklor ve Edebiyat (2. cilt)*. İstanbul: Adam Yayınları.
- Boratav, P.N. (1988)a. *Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği*. İstanbul: Adam Yayınları.
- Boratav, P. N. (1995). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Boratav, P.N. (1999). *100 soruda Türk halk edebiyatı*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.
- Duymaz, A. (2002). *İrfanı arzulayan sözler, Tekerlemeler*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Ekici, S. (2013). *Gaziantep & Barak Müzik Kültürü*. Gaziantep: Logos Matbaacılık.
- Ekici, S. (2000). *Elazığ-Harpur Musiki Folkloru*, Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Ekici, M. (2004), *Türk Halk Bilgisi Derleme ve İnceleme Yöntemleri*, Ankara: Geleneksel Yayınları.
- Elçin, Ş. (1986). *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.
- Elçin, Ş. (1990). *Türkiye Türkçesi'nde Ağıtlar*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Elçin, Ş. (1993). *Halk edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Elçin, Ş. (2004). *Halk Edebiyatına Giriş*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Goldstein, K. (1977). *Sahada Derleme Çalışmaları*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Güzel, A. ve Torun, A. (2010). *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Metodu*. Ankara: Nobel Akademik Yayınları.

- Kayacan, İ. (1991). *Burdur Hatırlamaları*. Ankara: Ece Yayınları.
- Kaya, D. (1999). *Anonim Halk Şiiri*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi(MEGEP), (2006). *Anadolu Halk Kültürü*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Oğuz Ö.O., Ekici,M., Aça,M., Düzgün D., Akarpınar,R.B., Arslan M., Yılmaz,A.M., Eker,G.Ö., Özkan, T. (2011), *Türk Halk Edebiyatı*, Ankara: Grafiker Yayınları.
- Özata, M. (2009). *İlk Çağlardan Kurtuluş Savaşı'na Burdur Tarihi*. İzmir/Alsancak: Umay Yayınları.
- Özbek, M. (1994). *Folklor ve Türkülerimiz*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Özkan, İ.H. (1982). *Türk Mûsikîsi Nazariyâtı ve Usulleri, Kudüm Velveleleri*. İstanbul: Neşriyat A.Ş.Ötüken
- Pelikoğlu, M.C. (2012). *Geleneksel Türk Halk Müziği Eserlerinin Makamsal Açından Adlandırılması*. Erzurum: Mega Ofset Matbaacılık.
- THM Repertuarı, (2000). Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Müzik Dairesi Başkanlığı, Ankara.
- Tolacı, S. Ş. (2009). *Burdur Tarihi Kent Dokusunun İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Turan, Ş. (1994). *Türk Kültür Tarihi*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum*. Ankara/Kızılay: Önder Matbaacılık
- Yaşar, S. (2006). *Diyarbakır İli- Bismil İlçesi Türkmenacı Köyü Halk Kültüründe Müzik Unsurları* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Yardımcı, M. (1998). *Başlangıcından Günümüze Halk Şiiri-Aşık Şiiri-Tekke Şiiri*. Ankara: Ürün Yayınları.
- Yıldırım, C. (1966). *Eğitimde Araştırma Metotları*. Ankara: Akyıldız Matbası.
- Burdurun Tarihçesi*, Eylül, (b.t). 13, 2015, <http://www.burdur.gov.tr/burdur-tarihi.asp>

Burdur İlinin Konumu, (b.t). Eylül, 13, 2015, <http://www.burdur.gov.tr/ilin-konumu.asp>

Burdur'un Tarihçesi, Eylül, (b.t). 13, 2015, <http://www.burdur-bld.gov.tr/tarihce/>

Çeltikçi'nin Tarihçesi, (b.t). Ekim 7, 2014, http://www.celtikci.bel.tr/celtikcinin_tarihi.php

Okan, S. (22 Eylül 2015). *Derlemeler*. 22 Eylül 2015, <http://www.turkishmusicportal.org/page.php?id=46&lang2=tr>

EKLER

EK 1. TRT TÜRK HALK MÜZİĞİ REPERTUVARI'NDA YER ALAN BURDUR HALK EZGİLERİNİN LİSTESİ

(Repertuvar Sıralamasına Göre)

Rep.No	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİSİ	DERLEYEN	NOTAYA ALAN
39	BAHÇEN BOZUK DEĞİL Mİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
64	ARDIÇTANDIR KUYULARIN KOVASI	BURDUR	Hamit Çine	Mustafa Hoşsu	Mustafa Hoşsu
92	ATLADIM GİRDİM BAĞA	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
151	BİR TAŞ ATTIM ÇAYA DÜŞTÜ	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
176	KALK GİDELİM ELMASA	BURDUR	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
183	SARI ZEYBEK ŞU DAĞLARA YASLANIR	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
185	MENEVŞESİ TUTAM TUTAM	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
191	EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE DALLARI	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
276	BAHÇALARDA BİR KUZU	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
434	ARMUT DALDA ESNİYOR	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
493	YAYLA YOLLARINDA YÜRÜYÜP GELİR	BURDUR	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
573	ELİ ELEKLİ GELİN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
578	İSPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME	BURDUR	Tepeli Hasan (Büyük Çoban)	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
734	EVLERİM EVLERİM HANI YAMAN EVLERİM	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
787	MENDİLİM DİLİM DİLİM	BURDUR	Tepeli Mehmet	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
832	SERENLER SERENLER YÜKSEK DE SERENLER	BURDUR	Hasan Tepeli	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
838	POTİN BAYIM ÇÖZÜLDÜ	BURDUR	Ayseli Kandemir/Ziynet Yeniyaz	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
845	KAHVE YEMEN'DEN GELİR	BURDUR	Ayseli Kandemir/Ziynet Yeniyaz	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
908	AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI BAYRAĞIN UCU	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1028	FERACEMİ AL İSTERİM	BURDUR	(Tepe'li) Hasan Büyükçoban	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1047	YAR KAYALARDA YASLANIR	BURDUR	Nezahat Hekimci	Hamit Çine	Hamit Çine
1084	GEMİDEYİM GEMİDE	BURDUR	Hamit Çine	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1181	MISIRIMI KAZMALI	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1277	DERE GELİYOR DERE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1328	KÖYDEN KÖYE GEZERİM	BURDUR/Göhlisar/Dirmil	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
1329	BAHÇELERDE GÖK BİBER	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	İbrahim Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
1349	AK FASULLE OLDU MU	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Behiç Çine	Nida Tüfekçi	Nida Tüfekçi
1395	AYAĞINDA KUNDURA	BURDUR	İbrahim İrşi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1401	YEŞİL OLUR ŞU DİRMİL'İN BİBERİ	BURDUR/Dirmil-Göhlisar	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
1433	İLİMONUM SULANDI	BURDUR/Aziziye Köyü	Musa Başer/Kemal Kalkan	TRT İstanbul Rad. THM Md.	N. Tüfekçi/Y. Paşmakçı

1454	GİDELİM GİDELİM NERE GİDELİM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
1455	DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM DEMİRDEN EVLER	BURDUR/Arvalı (Bağsaray)	Seyfettin Türkol	Mehmet Erenler	Mehmet Erenler
1490	SABAH OLUR ÇOCUK GİDER OYUNA	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1503	ÇADIR KURDUM ŞU YAYLANIN DÜZÜNE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1509	ON İKİDİR ŞU BURDUR'UN DERMENİ	BURDUR	Tepeli Hasan (Büyük Çoban)	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1545	ŞU ÇAVDIR'IN HANLARI	BURDUR/Tefenni	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1597	GÖKTE YILDIZ ELLİDİR	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
1654	SABUNCU'NUN DÜZÜNDE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1658	SUYA GİDEN ALLI GELİN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1940	ŞU DİRMİL'İN ÇALGISI	BURDUR	Emin Demirayak/M.Ali Kayabaş	TRT İzmir Rad. THM Md.	Yücel Paşmakçı
1960	ÇEKİN MAYALARI BURDAN GİDELİM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Nida Tüfekçi
1962	İĞNEM DÜŞTÜ YERLERE	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Mustafa Hoşsu
2028	HANEYLER YAPTIRDIM BİR UÇTAN UCA	BURDUR	Şevket Özcan/Halil Oğuz	Ankara Devlet Konservatuarı	Ateş Köyoğlu
2060	KARA KOYUN GÜDERSİN	BURDUR/Bucak	Şükrü Şen	Ankara Devlet Konservatuarı	Ateş Köyoğlu
2104	EVLERİNİN ÖNÜNDE PINARLAR HARLAR	BURDUR	Alaaddin Atasoy	TRT İzmir Rad. THM Md.	Yücel Paşmakçı
2134	ENTARİNE PEŞ OLAM	BURDUR	İbrahim İrşi	Ahmet Sezgin	Ahmet Sezgin
2153	KOCADAĞ'A KURŞUN ATTIM GEÇMEDİ	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
2434	DEVEŞİ GATER GATER	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
2435	BEN BİR KÖROĞLU'YUM DAĞDA GEZERİM	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Salih Urhan
2436	ENDİM HAYMANA OVASINA	BURDUR/Yeşilova	Davulcu Koca İsmail (Paskaloğlu)	Salih Urhan	Salih Urhan
2509	GAZAMAT DA DERLER ADIMA	BURDUR/Kemer Köyü	Mehmet Turgut	Hamit Çine	Hamit Çine
2540	EVLERİNİN ÖNÜ DE İĞDE	BURDUR/Aziye Köyü	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
2612	KÖPRÜNÜN ALTI DİKEN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
2653	BAHÇELERDE KUM DARI	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak/M.Ali Kayabaş	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
2665	DİRMİLÇİK'TEN GİDER YAYLANIN YOLU	BURDUR	Faik İnce/Ferhat Erdem	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
2838	ARABAMIN TEKERİ	BURDUR	Ziynet Yeniyaz/Aysel Kandemir	Ankara Devlet Konservatuarı	İşık Başel
2839	AYAK AYAK MERDİVANIN BAŞINA	BURDUR	Ziynet Yeniyaz/Aysel Kandemir	Ankara Devlet Konservatuarı	İşık Başel
2860	KUYU DİBİ TAŞ'OLUR	BURDUR/Göhlisar/Dirmil/Kızılyaka	Kadir Türen	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
3089	DERELER DAVŞAN İZİ	BURDUR	Ferhat Erdem/Erol Kanyıldiran	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
3100	GÜLE ÇIKTIM GÜLMEDİM	BURDUR	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
3296	BEZİRGAN BASMASINA	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	Salih Urhan
3297	DENİZ İÇİ BALIKLI	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
3298	TAHTALIKTA GALBİR VAR	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	Salih Urhan
3351	AY DOĞDU DÜZE DÜŞTÜ	BURDUR	Faik İnce	Hamit Çine	Altan Demirel
3374	ARMUT DALINI EĞMELİ	BURDUR	Selma Bedir	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
3377	DİRMİL DAĞI MEŞELİ	BURDUR	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai. Başk. THM Md.	Sümer Ezgü
3398	AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
3425	ÇATAL ÇAMA KURŞUN ATTIM	BURDUR/Çavdır/Kozağaçı	Nuri Özyurt	Özay Gönülüm	Özay Gönülüm

3427	ÇEK DEVECİ DEVELERİ	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen/Mehmet Yıldırım	Özay Gönüm	Özay Gönüm
3428	YAĞMUR YAĞAR DERELERİ SEL ALIR	BURDUR/Kozağacı	Nuran Özyurt	Özay Gönüm	Özay Gönüm
3441	SUYA GİDER AL YAZMALI BİR GELİN	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	Salih Urhan
3442	GOYU M'OLUR GABARDICIN GÖLGESİ	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Salih Urhan
3453	İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ	BURDUR/Aziziye Köyü	Emine Kalkan	Ahmet Günday	Ahmet Günday
3461	PENCERESİ KÖŞELİ	BURDUR	Nezahat Hekimci	Hamit Çine	Hamit Çine
3463	AYVA DİBİ SERİN OLUR	BURDUR/Kozağacı	Şakir Özyurt	Hamit Çine	Hamit Çine
3474	GÜYER BOSTANIM GÜYER	BURDUR	Şeref Demirel	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
3571	EVLERİNİN ÖNÜ GÖKTÜR GÜVERİ	BURDUR	Alaaddin Atasoy	Taner Ezgü	Sümer Ezgü
3572	SERENLER SERENLER YÜKSEK SERENLER	BURDUR	Alaaddin Atasoy	Taner Ezgü	Sümer Ezgü
3593	AK KOYUNUM YÜZ OLSA	BURDUR/Aziziye Köyü	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
3720	BEŞ ATAR DA TABANCAMIN ŞERİDİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
3884	PENCERESİ DİLMEDE (KEZBAN YENGE)	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Turan	Salih Urhan	Salih Urhan
3891	ŞİŞEDEKİ GÜL YAĞI	BURDUR	Rahmi Uğur	Hamit Çine	Hamit Çine
3911	GEYCEK YÜMELİK DE YÜDÜLER (DUDU)	BURDUR	Behiç Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
3940	HOCA EZAN OKUYOR	BURDUR	Ramazan Ünay	Banttan Yazıldı	Yücel Paşmakçı
3963	ANNE BURALAR NERE	BURDUR	Seyfettin Türkol	Faik İnce	Hamit Çine
3965	ÇAY KENARINDA EVİMİZ	BURDUR	Seyfettin Türkol	Faik İnce	Hamit Çine
3967	YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR	BURDUR/Kozağacı	Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine
3968	ŞU DİRMİLİN SİPSİLERİ GAMIŞTAN	BURDUR/Dirmil	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
3969	EVLERİNDE HALI VAR	BURDUR/Kozağacı	Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine
4069	BEKİLİPİYİ BEŞYÜZ ATLI AVLADI	BURDUR	Şeref Demirel	TRT Müzik Dai. Başk. THM Md.	Altan Demirel
4094	GOCA ÇAMIN GÜRLEMESİ DAL İLEN	BURDUR	Hasan Aslan	Şahin Akay	Şahin Akay
4173	OVALAR OVALAR ENGİN OVALAR	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
4243	ERİK DALI GEVREKTİR	BURDUR	Özgür Kaya	Yücel Paşmakçı	Yücel Paşmakçı

(Ezgi Adına Göre Sıralama)

Rep.No	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİSİ	DERLEYEN	NOTAYA ALAN
1349	AK FASULLE OLDU MU	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Behiç Çine	Nida Tüfekçi	Nida Tüfekçi
3593	AK KOYUNUM YÜZ OLSA	BURDUR/Aziziye Köyü	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
3963	ANNE BURALAR NERE	BURDUR	Seyfettin Türkol	Faik İnce	Hamit Çine
2838	ARABAMIN TEKERİ	BURDUR	Ziynet Yeniyaz/Aysel Kandemir	Ankara Devlet Konservatuvarı	Işık Başel
64	ARDIÇTANDIR KUYULARIN KOVASI	BURDUR	Hamit Çine	Mustafa Hoşsu	Mustafa Hoşsu
434	ARMUT DALDA ESNİYOR	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
3374	ARMUT DALINI EĞMELİ	BURDUR	Selma Bedir	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
3398	AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI ALDIRAMADIM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
908	AŞAĞI YOLDAN ÇIKTI BAYRAĞIN UCU	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
92	ATLADIM GİRDİM BAĞA	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine

3351	AY DOĞDU DÜZE DÜŞTÜ	BURDUR	Faik İnce	Hamit Çine	Altan Demirel
1395	AYAĞINDA KUNDURA	BURDUR	İbrahim İrşi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
2839	AYAK AYAK MERDİVANIN BAŞINA	BURDUR	Ziyet Yeniyaz/Aysel Kandemir	Ankara Devlet Konservatuarı	Işık Başel
3463	AYVA DİBİ SERİN OLUR	BURDUR/Kozağacı	Şakir Özyurt	Hamit Çine	Hamit Çine
276	BAHÇALARDA BİR KUZU	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1329	BAHÇELERDE GÖK BİBER	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	İbrahim Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
2653	BAHÇELERDE KUM DARI	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak/M.Ali Kayabaş	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
39	BAHÇEN BOZUK DEĞİL Mİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
4069	BEKİLLİYİ BEŞYÜZ ATLI AVLADI	BURDUR	Şeref Demirel	TRT Müzik Dai. Başk. THM Md.	Altan Demirel
2435	BEN BİR KÖROĞLU'YUM DAĞDA GEZERİM	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Salih Urhan
3720	BEŞ ATAR DA TABANCAMIN ŞERİDİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
3296	BEZİRGAN BASMASINA	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	Salih Urhan
151	BİR TAŞ ATTIM ÇAYA DÜŞTÜ	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1503	ÇADIR KURDUM ŞU YAYLANIN DÜZÜNE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
3425	ÇATAL ÇAMA KURŞUN ATTIM	BURDUR/Çavdır/Kozağacı	Nuri Özyurt	Özay Gönülüm	Özay Gönülüm
3965	ÇAY KENARINDA EVİMİZ	BURDUR	Seyfettin Türkol	Faik İnce	Hamit Çine
3427	ÇEK DEVECİ DEVELERİ	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen/Mehmet Yıldırım	Özay Gönülüm	Özay Gönülüm
1960	ÇEKİN MAYALARI BURDAN GİDELİM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Nida Tüfekçi
3297	DENİZ İÇİ BALIKLI	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
1455	DENİZİN DİBİNDE HAÇCEM DEMİRDEN EVLER	BURDUR/Arvalı (Bağsaray)	Seyfettin Türkol	Mehmet Erenler	Mehmet Erenler
1277	DERE GELİYOR DERE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
3089	DERELER DAVŞAN İZİ	BURDUR	Ferhat Erdem/Erol Kanyıldiran	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
2434	DEVEŞİ GATER GATER	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Salih Urhan	Salih Urhan
3377	DİRMİL DAĞI MEŞELİ	BURDUR	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai. Başk. THM Md.	Sümer Ezgü
2665	DİRMİLCİK'TEN GİDER YAYLANIN YOLU	BURDUR	Faik İnce/Ferhat Erdem	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
573	ELİ ELEKLİ GELİN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
2436	ENDİM HAYMANA OVASINA	BURDUR/Yeşilova	Davulcu Koca İsmail	Salih Urhan	Salih Urhan
2134	ENTARİNE PEŞ OLAM	BURDUR	İbrahim İrşi	Ahmet Sezgin	Ahmet Sezgin
4243	ERİK DALI GEVREKTİR	BURDUR	Özgür Kaya	Yücel Paşmakçı	Yücel Paşmakçı
734	EVLERİM EVLERİM HANİ YAMAN EVLERİM	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
3969	EVLERİNDE HALI VAR	BURDUR/Kozağacı	Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine
2540	EVLERİNİN ÖNÜ DE İĞDE	BURDUR/Aziziye Köyü	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
3571	EVLERİNİN ÖNÜ GÖKTÜR GÜVERİ	BURDUR	Alaaddin Atasoy	Taner Ezgü	Sümer Ezgü
191	EVLERİNİN ÖNÜ İĞDE DALLARI	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
2104	EVLERİNİN ÖNÜNDE PINARLAR HARLAR	BURDUR	Alaaddin Atasoy	TRT İzmir Rad. THM Md.	Yücel Paşmakçı
1028	FERACEMİ AL İSTERİM	BURDUR	(Tepe'li) Hasan Büyükcoban	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
2509	GAZAMAT DA DERLER ADIMA	BURDUR/Kemer Köyü	(Paskaloğlu) Mehmet Turgut	Hamit Çine	Hamit Çine
1084	GEMİDEYİM GEMİDE GEYCEK YÜMELİK DE	BURDUR	Hamit Çine	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
3911	YÜDÜLER (DUDU)	BURDUR	Behiç Çine	Hamit Çine	Hamit Çine

1454	GİDELİM GİDELİM NERE GİDELİM	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
4094	GOCA ÇAMIN GÜRLEMESİ DAL İLEN	BURDUR	Hasan Aslan	Şahin Akay	Şahin Akay
3442	GOYU M'OLUR GABARDICIN GÖLGESİ	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Salih Urhan
1597	GÖKTE YILDIZ ELLİDİR	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
3100	GÜLE ÇIKTIM GÜLMEDİM	BURDUR	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
3474	GÜYER BOSTANIM GÜYER	BURDUR	Şeref Demirel	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
2028	HANEYLER YAPTIRDIM BİR UÇTAN UCA	BURDUR	Şevket Özcan/Halil Oğuz	Ankara Devlet Konservatuarı	Ateş Köyoğlu
3940	HOCA EZAN OKUYOR	BURDUR	Ramazan Ünay	Banttan Yazıldı	Yücel Paşmakçı
1962	İĞNEM DÜŞTÜ YERLERE	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Mustafa Hoşsu
1433	İLİMONUM SULANDI	BURDUR/Aziziye Köyü	Musa Başer/Kemal Kalkan	TRT İstanbul Rad.THM Md.	N. Tüfekçi/Y. Paşmakçı
578	İSPANAKTAN EZEL ÇIKAR MERDEME	BURDUR	Tepeli Hasan (Büyük Çoban)	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
3453	İSTANBUL'A SAZ YOLLADIM YAR GELDİ	BURDUR/Aziziye Köyü	Emine Kalkan	Ahmet Günday	Ahmet Günday
845	KAHVE YEMEN'DEN GELİR	BURDUR	Ayseli Kandemir/Ziynet Yenişaz	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
176	KALK GİDELİM ELMASA	BURDUR	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
2060	KARA KOYUN GÜDERSİN	BURDUR/Bucak	Şükrü Şen	Ankara Devlet Konservatuarı	Ateş Köyoğlu
2153	KOCADAĞ'A KURŞUN ATTIM GEÇMEDİ	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
2612	KÖPRÜNÜN ALTI DİKEN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1328	KÖYDEN KÖYE GEZERİM	BURDUR/Göhlisar/Dirmil	Kadir Türen	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
2860	KUYU DİBİ TAŞ'OLUR	BURDUR/Göhlisar/Dirmil/Kızılyaka	Kadir Türen	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
787	MENDİLİM DİLİM DİLİM	BURDUR	Tepeli Mehmet	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
185	MENEVŞESİ TUTAM TUTAM	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1181	MISIRIMI KAZMALI	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1509	ON İKİDİR ŞU BURDUR'UN DERMENİ	BURDUR	Tepeli Hasan (Büyük Çoban)	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
4173	OVALAR OVALAR ENGİN OVALAR	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Sümer Ezgü
3884	PENCERESİ DİLME DEN (KEZBAN YENGE)	BURDUR/Altınyayla (Dirmil)	Kadir Turan	Salih Urhan	Salih Urhan
3461	PENCERESİ KÖŞELİ	BURDUR	Nezahat Hekimci	Hamit Çine	Hamit Çine
838	POTİN BAYIM ÇÖZÜLDÜ	BURDUR	Ayseli Kandemir/Ziynet Yenişaz	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1490	SABAH OLUR ÇOCUK GİDER OYUNA	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1654	SABUNCU'NUN DÜZÜNDE	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
183	SARI ZEYBEK ŞU DAĞLARA YASLANIR	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
832	SERENLER SERENLER YÜKSEK DE SERENLER	BURDUR	Hasan Tepeli	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
3572	SERENLER SERENLER YÜKSEK SERENLER	BURDUR	Alaaddin Atasoy	Taner Ezgü	Sümer Ezgü
1658	SUYA GİDEN ALLI GELİN	BURDUR/Tefenni	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
3441	SUYA GİDER AL YAZMALI BİR GELİN	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	Salih Urhan
3891	ŞİŞEDEKİ GÜL YAĞI	BURDUR	Rahmi Uğur	Hamit Çine	Hamit Çine
1545	ŞU ÇAVDIR'IN HANLARI	BURDUR/Tefenni	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
1940	ŞU DİRMİL'İN ÇALGISI	BURDUR	Emin Demirayak/M.Ali Kayabaş	TRT İzmir Rad. THM Md.	Yücel Paşmakçı
3968	ŞU DİRMİL'İN SİPSİLERİ GAMIŞTAN	BURDUR/Dirmil	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine

3298	TAHTALIKTA GALBİR VAR	BURDUR/Yeşilova	Osman Uysal	Salih Urhan	SalihUrhan
3428	YAĞMUR YAĞAR DERELERİ SEL ALIR	BURDUR/Kozağacı	Nuran Özyurt	Özay Gönüm	Özay Gönüm
1047	YAR KAYALARDA YASLANIR	BURDUR	Nezahat Hekimci	Hamit Çine	Hamit Çine
493	YAYLA YOLLARINDA YÜRÜYÜP GELİR	BURDUR	Ahmet Yamacı	Muzaffer Sarısözen	Muzaffer Sarısözen
1401	YEŞİL OLUR ŞU DİRMİL'İN BİBERİ	BURDUR/Dirmil-Göhlisar	Emin Demirayak	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
3967	YÜKSEK HANAYLARDA ÇALINSIN SAZLAR	BURDUR/Kozağacı	Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine

BURDUR İLİ TÜRK HALK MÜZİĞİ OYUN HAVALARI (Repertuvar Sıralamasına Göre)

Rep.No	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİ	DERLEYEN	NOTAYA ALAN
63	AVŞAR ZEYBEĞİ ÇEŞİTLEMESİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
66	GELİN ALMA HALAYI	BURDUR/Dirmil	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
81	KÖROĞLU PEHLİVAN HAVASI	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
87	DODURGALI PEHLİVAN HAVASI	Burdur/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
106	ÇİNE ZEYBEĞİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Özbay	Ahmet Yamacı
109	TEFENNİ ZEYBEĞİ	BURDUR/Tefenni	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
126	DİMDAN	BURDUR/Belenköyü	Şevket Belen	Ankara Devlet Kons.	Muzaffer Sarısözen
137	TEKE ZOTLATMASI	BURDUR	Hamit Çine	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
173	DİRMİL EFE OYUNU	BURDUR/Yeşilova	Zurnacı Hüseyin	Salih Urhan	Salih Urhan
175	GELİN AĞLATMA VE GÖTÜRME HAVASI	BURDUR/Yeşilova	Zurnacı Aziz	Salih Urhan	Salih Urhan
189	KIRIK HAVA	BURDUR/Dirmil	İsmail Evcil	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
233	CEZAYİR	BURDUR/Tefenni	Ahmet Çelik/İrfan Savaş	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Mehmet Özbek
234	SARI ZEYBEK	BURDUR/Yeşilova	Ahmet Çelik/İrfan Savaş	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Mehmet Özbek
333	ÇÖRTEM BOĞAZ HAVASI	BURDUR/Altunyayla(Dirmil)	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
342	BOĞAZ HAVASI	BURDUR/Altunyayla(Dirmil)	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
366	TEKE ZEYBEĞİ	BURDUR/Kozağaç	Faik İnce/Şakir Özyurt	Hamit Çine	Salih Urhan
375	BUCAK SERENLERİ	BURDUR/Bucak	Köy Enst.Öğrencileri	Salih Urhan	Salih Urhan
396	SERENLER ZEYBEĞİ	BURDUR/Aziziye	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
397	TEK ZEYBEK	BURDUR/Aziziye	Kemal Kalkan	Hamit Çine	Hamit Çine
398	KARAAĞAÇ ZEYBEĞİ (Çatal)	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
399	KOZAĞAÇ ZEYBEĞİ	BURDUR/Kozağaç	Şakir Özyurt/Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine
400	HADA (Teke Zortlatması)	BURDUR/Aziziye/Çamoluk	Kemal Kalkan	Hamit Çine	Hamit Çine
403	ASİ ZEYBEK	BURDUR	Süptürgeci Mehmet Şirin	Rahmi Uğur	Hamit Çine
408	TEKE ZORTLATMASI	BURDUR	Ahmet Turgut ve Yöre Eki	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
410	ÇİFTLİK ZEYBEĞİ	BURDUR	Ahmet Turgut	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
421	AĞIR CEZAYİR (Karşılama Havası)	BURDUR/Dirmil	Ali Tekin	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
423	KIRIK ZEYBEK	BURDUR/Dirmil	Ali Tekin - Servet Tekin	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
448	DEĞİRMENÇİ ZEYBEĞİ (Kıvrak Zeybek)	BURDUR/Dirmil	Şahin Akay	Şahin Akay	Şahin Akay
449	KARŞILAMA HAVASI	BURDUR	Ramazan Yörük	Şahin Akay	Şahin Akay
461	TEKE ZEYBEĞİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
463	KARDEŞLER ZEYBEĞİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
469	ERİK DALLARI	BURDUR/Dirmil	Kadir Turan	Salih Urhan	Salih Urhan

(Ezgi Adına Göre Sıralama)

Rep.No	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİ	DERLEYEN	NOTAYA ALAN
421	AĞIR CEZAYİR (Karşılama Havası)	BURDUR/Dirmil	Ali Tekin	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
403	ASI ZEYBEK	BURDUR	Süptürcü Mehmet Şirin	Rahmi Uğur	Hamit Çine
63	AVŞAR ZEYBEĞİ ÇEŞİTLEMESİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
342	BOĞAZ HAVASI	BURDUR/Altunyayla(Dirmil)	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
375	BUCAK SERENLERİ	BURDUR/Bucak	Köy Enst.Öğrencileri	Salih Urhan	Salih Urhan
233	CEZAYİR	BURDUR/Tefenni	Ahmet Çelik/İrfan Savaş	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Mehmet Özbek
410	ÇİFTLİK ZEYBEĞİ	BURDUR	Ahmet Turgut	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
106	ÇİNE ZEYBEĞİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Özbay	Ahmet Yamacı
333	ÇÖRTEM BOĞAZ HAVASI	BURDUR/Altunyayla(Dirmil)	Servet Tekin/Ramazan Yalçın	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
448	DEĞİRMENÇİ ZEYBEĞİ (Kıvrak Zeybek)	BURDUR/Dirmil	Şahin Akay	Şahin Akay	Şahin Akay
126	DİMİDAN	BURDUR/Belenköyü	Şevket Belen	Ankara Devlet Kons.	Muzaffer Sarısözen
173	DİRMİL EFE OYUNU	BURDUR/Yeşilova	Zurnacı Hüseyin	Salih Urhan	Salih Urhan
87	DODURGALI PEHLİVAN HAVASI	Burdur/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
469	ERİK DALLARI	BURDUR/Dirmil	Kadir Turan	Salih Urhan	Salih Urhan
175	GELİN AĞLATMA VE GÖTÜRME HAVASI	BURDUR/Yeşilova	Zurnacı Aziz	Salih Urhan	Salih Urhan
66	GELİN ALMA HALAYI	BURDUR/Dirmil	Yöre Ekibi	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
400	HADA (Teke Zortlatması)	BURDUR/Aziziye/Çamoluk	Kemal Kalkan	Hamit Çine	Hamit Çine
398	KARAAĞAÇ ZEYBEĞİ (Çatal)	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
463	KARDEŞLER ZEYBEĞİ	BURDUR	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
449	KARŞILAMA HAVASI	BURDUR	Ramazan Yörük	Şahin Akay	Şahin Akay
189	KIRIK HAVA	BURDUR/Dirmil	İsmail Evcil	Hamdi Özbay	Hamdi Özbay
423	KIRIK ZEYBEK	BURDUR/Dirmil	Ali Tekin - Servet Tekin	Ferhat Erdem	Ferhat Erdem
399	KOZAĞAÇ ZEYBEĞİ	BURDUR/Kozağaç	Şakir Özyurt/Faik İnce	Hamit Çine	Hamit Çine
81	KÖROĞLU PEHLİVAN HAVASI	BURDUR/Yeşilova	Salih Urhan	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
234	SARI ZEYBEK	BURDUR/Yeşilova	Ahmet Çelik/İrfan Savaş	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Mehmet Özbek
396	SERENLER ZEYBEĞİ	BURDUR/Aziziye	Yöre Ekibi	Hamit Çine	Hamit Çine
109	TEFENNİ ZEYBEĞİ	BURDUR/Tefenni	Yöre Ekibi	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı
397	TEK ZEYBEK	BURDUR/Aziziye	Kemal Kalkan	Hamit Çine	Hamit Çine
366	TEKE ZEYBEĞİ	BURDUR/Kozağaç	Faik İnce/Şakir Özyurt	Hamit Çine	Salih Urhan
461	TEKE ZEYBEĞİ	BURDUR	Hamit Çine	Hamit Çine	Hamit Çine
408	TEKE ZORTLATMASI	BURDUR	Ahmet Turgut ve Yöre Eki	Birsel Acar	Yücel Paşmakçı
137	TEKE ZOTLATMASI	BURDUR	Hamit Çine	Ahmet Yamacı	Ahmet Yamacı

BURDUR İLİ TÜRK HALK MÜZİĞİ UZUN HAVALARI
(Repertuvar Sıralamasına Göre)

Rep.No	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİ	DERLEYEN	TÜRÜ
6	ADINI SEVDİĞİM AVŞAR BEYLERİ	BURDUR-DENİZLİ	Mahalli Sanatçılar	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	-
22	AĞAMIN BİNDİĞİ ARAP ATIDIR	BURDUR	Mustafa Kara	Hamit Çine	Gurbet Havası
27	ALİ BEYİM TAŞ BAŞINDA OTURUR	BURDUR	Salih Urhan	Salih Urhan	Gurbet Havası
98	BİR GELİN GÖRDÜM HARMAN YERİNDE	BURDUR	Fevzi Burdurlu	Fevzi Burdurlu	Gurbet Havası
100	BİR GÜZEL GÖRDÜM HARMAN YERİNDE	BURDUR	Alaattin Atasoy	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
131	ÇIKTIM GURBET ELE GERİ GELİNMEZ	BURDUR	Ahmet Yamacı	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
133	ÇİNGİR ÇİNGİR ÖTER YAYLANIN DAŞI	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Gurbet Havası
139	DAĞLARI DOLANDI KEÇİNİN ÖNÜ	BURDUR/Tefenni	Ahmet Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
154	PEREM PEREM OLDU HAVANIN YÜZÜ	BURDUR	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
159	EKLEMEDİR ŞU BURDUR'UN DAĞLARI	BURDUR	Alaattin Atasoy	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
188	GECELERİ KALKAR KALKAR AĞLARIM	BURDUR/Tefenni	Ali Selçuk-Mustafa Kara	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
196	GELİN SENİN ZULÜFLERİN EĞİLMEZ	BURDUR/Tefenni	Mustafa Kara	Mustafa Kara	Gurbet Havası
225	GURBET ELLERİNDE YASTIĞIM TAŞ OLDU	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
228	GÜLLÜK DAĞI'NIN BAŞINDA KOYUN YAYILIR	BURDUR	Rıza Yağız	Hamit Çine	-
230	GÜMÜŞLÜ CEZVELERİM GAYNAR OCAKTA	BURDUR/Tefenni	Mustafa Kara	Hamit Çine	Tekelioğlu Gurbet Hv.
231	GÜNDÜZ BEYLERİ BÖLÜK BÖLÜK GELDİLER	BURDUR	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
259	KAHBE DE GENÇLİK GELDİ GEÇTİ YEL GİBİ	BURDUR/Dirmil	Emin Demirayak	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
319	NİCE GÜZELLERİ KARA TOPRAK GİZLİYOR	BURDUR/Dirmil	Kadir Turan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
329	SABAH DA NAMAZINDA KAVUŞTUM BEN BİR	BURDUR/Yeşilova/Salda	Mustafa Kızıllan	Salih Urhan	Gurbet Havası
422	BUDAMIŞLAR SÖĞÜTLERİN DALINI (Ümmü)	BURDUR	Saffet Uysal	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	-
470	DAMLAMASIN SARI ÇAMDAN KATIRAN	BURDUR	Selma Bedir	Hamit Çine	Gurbet Havası
482	ALİ BEYİM GOYA GOYMUŞ FESİNİ	BURDUR/Tefenni	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
486	AKLI BASMA GEYMiŞ BOYLU BOYUNCA	BURDUR/Kozağacı	Şakir Özyurt	Hamit Çine	Gurbet Havası
491	ATIVERİN URGANIMI DEVEYE	BURDUR/Beyköy	Emin Şener	Hamit Çine	Ağır
524	BİZİM ŞU YAYLALARIMIZ ALTIN OLUKLU	BURDUR	Alaaddin Atasoy	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
525	BİZİM BU YAYLALARIMIZIN MENEKŞESİ	BURDUR	Mustafa Kara	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet-Boğaz Havası
592	DELİ POYRAZ YERE SÜRDÜ BULUDU	BURDUR/Dirmil	Emin Demirayak	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
600	DÜNYA DEDİKLERİ BİR YEŞİL OTTUR	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
631	GÖNÜL SEN BİR PADİŞAHTIN OTURSAYDIN	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
636	GURBETİN YOLLARI DİKEN	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
685	NE DÖNERSİN KAHPE FELEK BAŞIMDA	BURDUR/Tefenni	Emin Demirayak	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
713	SİZİN YAYLANIZIN ŞALBALARI KURUMUŞ	BURDUR/Dirmil	Kadir Türen	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
717	SÜRMEİ KEKLİĞİM SUYA (Burdur Sürmelisi)	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
737	YALBIR YALBIR YANAR YAYLANIN TAŞI	BURDUR/Kozağaç	Faruk İnce	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
751	YÜCE DAĞ BAŞINDA KUBBELİ HAMAM	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
831	EĞİLDİM DE BİR GÜL ALDIM FİDANDAN	BURDUR	Hurşit Baykuş	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	-

950	DOLAN GEL SEVDİĞİM BURDUR DAĞINI	BURDUR	Rıza Yağız	TRT İzmir Rad.THM Md.	Gurbet Havası
978	KARA BULUT DEĞİL Mİ YAĞMUR YAĞDIRAN	BURDUR/Tefenni	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1005	ER SABAHTAN KAVUŞTUM BİR GELİNE	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1028	KIR ATIN BOYNU DA SELVİDEN UZUN	BURDUR/Bucak	-	Hamit Çine	Gurbet Havası
1031	AVŞAR BEYİ DERLER DE YÖRÜK AZGINI	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1032	SALINIP GELİR GELİN YAYLA YOLUNDAN	BURDUR	Rıza Yağız	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	-
1033	KOCAMANDI DAĞLARIN BAŞI	BURDUR	Rıza Yağız	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	-
1034	SARI POYRAZ ESİP GELİR BENDİNDEN	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1035	SUYA GİDER GELİN SU YOLU ÇAMUR	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1036	HIŞILDIYOR SARI ÇAMIN DALLARI	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası

(Ezgi Adına Göre Sıralama)

	EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİ	DERLEYEN	TÜRÜ
6	ADINI SEVDİĞİM AVŞAR BEYLERİ	BURDUR-DENİZLİ	Mahalli Sanatçılar	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	-
22	AĞAMIN BİNDİĞİ ARAP ATIDIR	BURDUR	Mustafa Kara	Hamit Çine	Gurbet Havası
486	AKLI BASMA GEYMiŞ BOYLU BOYUNCA	BURDUR/Kozağacı	Şakir Özyurt	Hamit Çine	Gurbet Havası
482	ALİ BEYİM GOYA GOYMUŞ FESİNİ	BURDUR/Tefenni	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Gurbet Havası
27	ALİ BEYİM TAŞ BAŞINDA OTURUR	BURDUR	Salih Urhan	Salih Urhan	Gurbet Havası
491	ATIVERİN URGANIMI DEVEYE	BURDUR/Beyköy	Emin Şener	Hamit Çine	Ağıt
1031	AVŞAR BEYİ DERLER DE YÖRÜK AZGINI	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
98	BİR GELİN GÖRDÜM HARMAN YERİNDE	BURDUR	Fevzi Burdurlu	Fevzi Burdurlu	Gurbet Havası
100	BİR GÜZEL GÖRDÜM HARMAN YERİNDE	BURDUR	Alaattin Atasoy	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Gurbet Havası
525	BİZİM BU YAYLALARIMIZIN MENEKŞESİ	BURDUR	Mustafa Kara	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Gurbet-Boğaz Havası
524	BİZİM ŞU YAYLALARIMIZ ALTIN OLUKLU	BURDUR	Alaaddin Atasoy	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Gurbet Havası
422	BUDAMIŞLAR SÖĞÜTLERİN DALINI (Ümmü)	BURDUR	Saffet Uysal	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	-
131	ÇIKTIM GURBET ELE GERİ GELİNMEZ	BURDUR	Ahmet Yamacı	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	Gurbet Havası
133	ÇİNGİR ÇİNGİR ÖTER YAYLANIN DAŞI	BURDUR/Yeşilova	Ali Urhan	Salih Urhan	Gurbet Havası
139	DAĞLARI DOLANDI KEÇİNİN ÖNÜ	BURDUR/Tefenni	Ahmet Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
470	DAMLAMASIN SARI ÇAMDAN KATIRAN	BURDUR	Selma Bedir	Hamit Çine	Gurbet Havası
592	DELİ POYRAZ YERE SÜRDÜ BULUDU	BURDUR/Dirmil	Emin Demirayak	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
950	DOLAN GEL SEVDİĞİM BURDUR DAĞINI	BURDUR	Rıza Yağız	TRT İzmir Rad.THM Md.	Gurbet Havası
600	DÜNYA DEDİKLERİ BİR YEŞİL OTTUR	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
831	EĞİLDİM DE BİR GÜL ALDIM FİDANDAN	BURDUR	Hurşit Baykuş	TRT Müzik Dai.Başk.THM Md.	-
159	EKLEMEDİR ŞU BURDUR'UN DAĞLARI	BURDUR	Alaattin Atasoy	Sümer Ezgü	Gurbet Havası

1005	ER SABAHTAN KAVUŞTUM BİR GELİNE	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
188	GECELERİ KALKAR KALKAR AĞLARIM	BURDUR/Tefenni	Ali Selçuk- Mustafa Kara	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
196	GELİN SENİN ZÜLÜFLERİN EĞİLMEZ	BURDUR/Tefenni	Mustafa Kara	Mustafa Kara	Gurbet Havası
631	GÖNÜL SEN BİR PADİŞAHTIN OTURSAYDIN	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
225	GURBET ELLERİNDE YASTIĞIM TAŞ OLDU	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
636	GURBETİN YOLLARI DİKEN	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
228	GÜLLÜK DAĞI'NIN BAŞINDA KOYUN YAYILIR	BURDUR	Rıza Yağız	Hamit Çine	-
230	GÜMÜŞLÜ CEZVELERİM GAYNAR OCAKTA	BURDUR/Tefenni	Mustafa Kara	Hamit Çine	Tekelioğlu Gurbet Hv.
231	GÜNDÜZ BEYLERİ BÖLÜK BÖLÜK GELDİLER	BURDUR	Fevzi Burdurlu	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
1036	HİŞİLDİYOR SARI ÇAMIN DALLARI	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
259	KAHBE DE GENÇLİK GELDİ GEÇTİ YEL GİBİ	BURDUR/Dirmil	Emin Demirayak	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	Gurbet Havası
978	KARA BULUT DEĞİL Mİ YAĞMUR YAĞDIRAN	BURDUR/Tefenni	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
1028	KIR ATIN BOYNU DA SELVİDEN UZUN	BURDUR/Bucak	-	Hamit Çine	Gurbet Havası
1033	KOCAMANDI DAĞLARIN BAŞI	BURDUR	Rıza Yağız	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	-
685	NE DÖNERSİN KAHPE FELEK BAŞIMDA	BURDUR/Tefenni	Emin Demirayak	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
319	NİCE GÜZELLERİ KARA TOPRAK GİZLİYOR	BURDUR/Dirmil	Kadir Turan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
154	PEREM PEREM OLDU HAVANIN YÜZÜ	BURDUR	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
329	SABAH DA NAMAZINDA KAVUŞTUM BEN BİR	BURDUR/Yeşilova/Salda	Mustafa Kızıllhan	Salih Urhan	Gurbet Havası
1032	SALINIP GELİR GELİN YAYLA YOLUNDAN	BURDUR	Rıza Yağız	TRT Müzik Dai.Başk. THM Md.	-
1034	SARI POYRAZ EŞİP GELİR BENDİNDEN	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
713	SIZIN YAYLANIZIN ŞALBALARI KURUMUŞ	BURDUR/Dirmil	Kadir Türen	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
1035	SUYA GİDER GELİN SU YOLU ÇAMUR	BURDUR/Bucak	Mahalli Sanatçılar	Hamit Çine	Gurbet Havası
717	SÜRMELİ KEKLİĞİM SUYA (Burdur Sürmelisi)	BURDUR	Hüseyin Kayhan	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
737	YALBIR YALBIR YANAR YAYLANIN TAŞI	BURDUR/Kozağaç	Faruk İnce	Sümer Ezgü	Gurbet Havası
751	YÜCE DAĞ BAŞINDA KUBBELİ HAMAM	BURDUR/Tefenni	A. Ali Selçuk	Sümer Ezgü	Gurbet Havası

EK 2. DİĞER NOTALI YAYINLARDA YER ALAN BURDUR HALK
EZGİLERİNİN LİSTESİ

EZGİ ADI	YÖRESİ	KAYNAK KİŞİ	DERLEYEN	NOTAYA ALAN
ATİNA’NIN ÜZÜMÜ	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
CİNGEN KESİĞİ	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
DİLBER	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
EMİNEM	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
GÖKKUŞAĞIM MORUMUŞ	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
GILDIR GIZI	BURDUR/Ovacık Köyü	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
HASAN DAYI	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
KEL HALİT	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
KÖR PAŞA	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
SUNA GELİN	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür
ŞIKŞIK BERBER	BURDUR/Kuzköy	Halit Önür	Uğur Önür	Uğur Önür

EK 3. GÖRÜŞME YAPILAN KAYNAK KİŞİLERİN LİSTESİ

Adı, soyadı: Ayşe Bilen Yaşı: 63 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 02.03.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi	Adı, soyadı: Sadık Yengil Yaşı: 98 Mesleği: Emekli İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 31.07.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi
Adı, soyadı: Bahri Tosun Yaşı: 67 Mesleği: Emekli İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 16.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi	Adı, soyadı: Kadir Atalay Yaşı: 69 Mesleği: Emekli İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 17.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi
Adı, soyadı: Mürüvet Evsen Yaşı: 54 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 22.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi	Adı, soyadı: Mümine Can Yaşı: 72 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 28.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi
Adı, soyadı: Asiye Ersoy Yaşı: 55 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 28.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi	Adı, soyadı: Ümmü Bal Yaşı: 77 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 28.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi
Adı, soyadı: Mahmut Özcan Yaşı: 69 Mesleği: Mahalli Sanatçı- Berber İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 03.08.2013-26.09.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi	Adı, soyadı: Yıldız Yöntem Yaşı: 50 Mesleği: Ev hanımı İlçe: Çeltikçi / Merkez Konuşma Tarihi: 06.10.2014 Konuşma Yeri: Kaynak kişinin evi

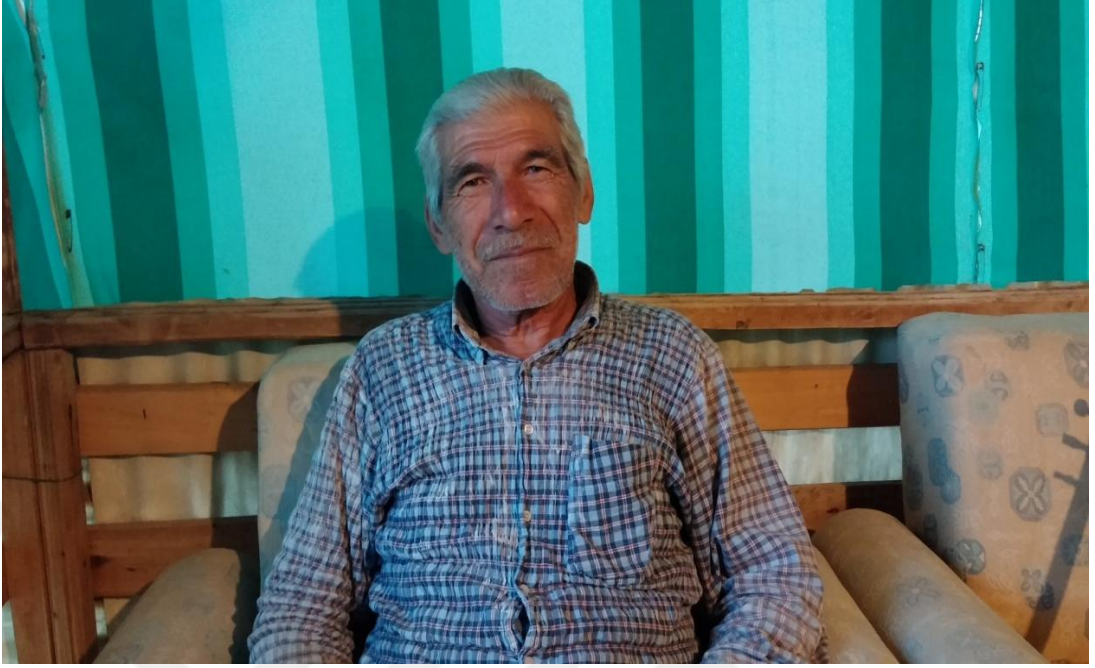
AYŞE BİLEN

SADIK YENGİL

BAHRİ TOSUN

KADİR ATALAY

MÜRÜVET EVSEN

ASİYE ERSOY

ÜMMÜ BAL

MÜMİNE CAN

MAHMUT ÖZCAN

YILDIZ YÖNTEM

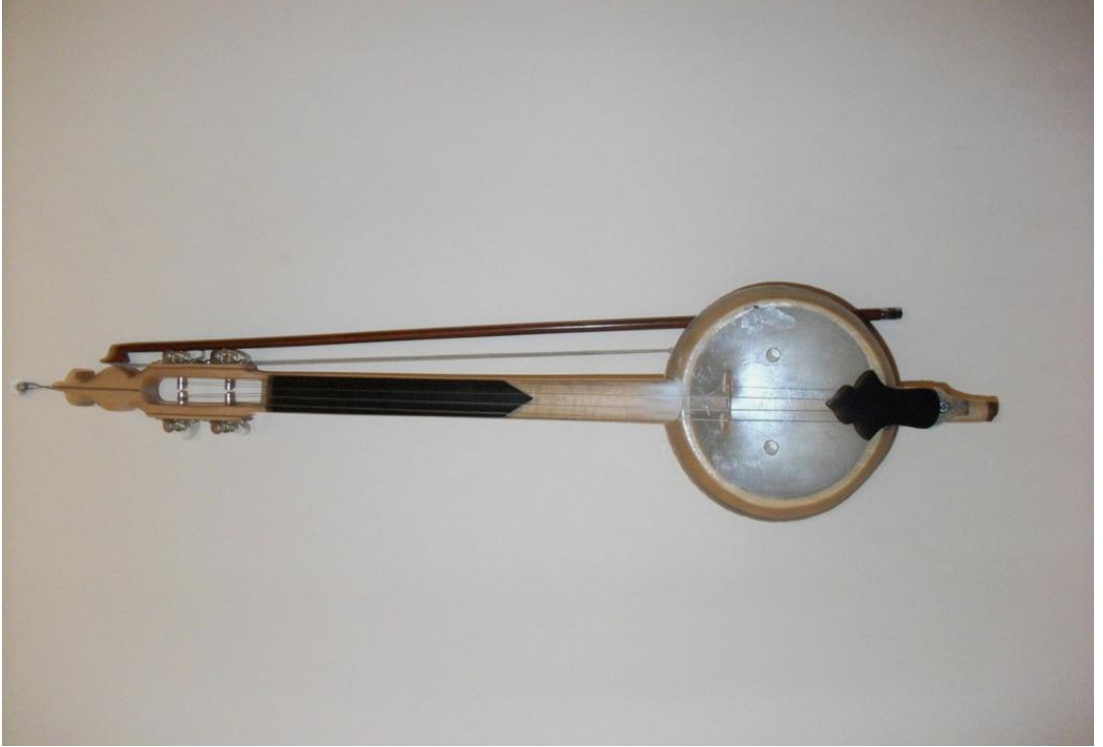

EK 4. ÇELTİKÇİ'DE KULLANILAN ÇALGILAR

BAĞLAMA

KABAK KEMANE

sipsi

ZURNA

DAVUL

ALÜMİNYUM TEPİİ

LEĞEN

